

LIBRA

ליברה חברה לביטוח בע"מ
דוח תקופתי
לשנת 2019

LIBRA

מבוא והגדרות

מבוא לדוח התקופתי לשנת 2019

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב, אשר במסגרתו מקובלים מונחים מקצועיים רבים החיוניים להבנת עסקי החברה. לנוחות הקורא, בדוח תקופתי זה למונחים הבאים תהיה המשמעות המופיעה לצדם, אלא אם נאמר אחרת:

כהגדרתו בסעיף 28 לחוק הפיקוח.	"ביטוח כללי" -
(Excess Of Loss) בביטוח משנה מסוג זה נקבע כי תמורת פרמיה שנתית שתשולם למבטחי המשנה, יישאו המבטחים בתשלומי התביעות בחלוקה הבאה: בכל התביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע מסתכמים בסכום הנמוך מהסכום הנקבע בהסכם, תישא החברה בעצמה. בכל התביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע מסתכמים בסכום הגבוה מהסכום שנקבע בהסכם, מבטחי המשנה יישאו בשאר הסכום. בסוג ביטוח משנה זה לא משולמת עמלה לחברה.	"ביטוח משנה הפסד יתר" -
(Quota Share) ביטוח שבו מתקיימת חלוקה יחסית בין החברה לבין מבטחי המשנה הן בפרמיה והן בסיכון הביטוחי ובתשלומי התביעות.	"ביטוח משנה מכסה" -
החלוקה היחסית בין החברה למבטחי המשנה נקבעת מראש בשיעור קבוע לכל הפוליסות בענף מסוים בשנה נתונה, ובתמורה מקבלת החברה עמלות ממבטחי המשנה. העמלות נקבעות לכל חוזה בנפרד כאשר בחלק מהחוזים העמלה היא עמלה משתנה בין שיעור מינימאלי מסוים שישולם לחברה בכל מקרה, לבין שיעור מקסימאלי. העמלה המשולמת בפועל נקבעת, בדרך כלל לאחר שנתיים, על פי התוצאות החיתומיות של החוזה.	
ביטוח משתמש ברכב מנועי שלא השיג כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח.	"ביטוח שיווי" -
מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח ולהלן.	"גוף מוסדי" -
דוח זה על ארבעת פרקיו ונספחיו, כמקשה אחת. הדוח מורכב מהפרקים הבאים: תיאור עסקי התאגיד (פרק 1), דוח הדירקטוריון (פרק 2), הדוחות הכספיים (פרק 3), פרטים נוספים על התאגיד (פרק 4) ונספחים (פרק 5).	"הדוח התקופתי" -
הדוחות הכספיים המבוקרים של החברה ליום 31 בדצמבר 2019.	"הדוחות הכספיים" -
ליברה חברה לביטוח בע"מ.	"החברה ו/או ליברה" -
הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.	"הממונה" -
המאגר הישראלי לביטוח רכב שתפקידו לבטח את הסיכונים של כלי הרכב הנדחים על ידי חברות הביטוח בביטוח חובה.	"הפול" -
חוזרים, טיוטות של חוזרים ושל תקנות, ניירות עמדה והבהרות המתפרסמים על ידי הממונה.	"חוזרי הממונה" -
חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981.	"חוק הגנת הפרטיות" -
חוק החברות, תשנ"ט-1999.	"חוק החברות" -
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981.	"חוק הפיקוח" -

חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975.	"חוק הפלת"ד" -
חוק חוזה הביטוח, התשמ"א – 1981.	"חוק חוזה הביטוח" -
תהליך אישור הצעת הביטוח וקביעת הפרמיה, בהתאם להנחות אקטואריות, לנתונים המפורטים בהצעת הביטוח ולמידע נוסף שברשות המבטח.	"חיתום" -
מי שהתקשר עם החברה בחוזה ביטוח פרטני.	"לקוח" ו/או "מבוטח"
מי שקיבל רישיון מבטח ישראלי מהממונה.	"מבטח" -
6 במאי 2018, המועד בו קיבלה החברה לראשונה רישיון מבטח מאת הממונה.	"מועד קבלת הרישיון" -
17 בפברואר 2020, המועד בו קיבלה החברה לראשונה רישיון לעסוק בתחום "מחלות ואשפוז" המוגבל לביטוח נסיעות לחו"ל בלבד.	"מועד קבלת רישיון נח"ל" -
במסגרת הליך קבלת רישיון מבטח, החברה ביקשה וקיבלה הקלות מסוימות מהממונה, לפי העניין, המעוגנות במסמכים מימים 6 במאי 2018, 20 ביוני 2018 ו-16 בפברואר 2020, שסימונם שה. 2018-5971, שה. 2018-9636 ושה. 2020-378 בהתאמה.	"מסמכי ההקלות" -
כמשמעם בהודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), התשמ"ה-1985.	"ענפי ביטוח" -
פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.	"פקודת ביטוח רכב מנועי" -
פקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.	"פקודת הנזיקין" -
מבוטחים פרטיים יחידים או לקוחות עסקיים קטנים, עימם מתקשרת החברה על בסיס פרטני.	"פרט" -
פרמיה המתייחסת לשנת הדוח.	"פרמיה שהורוחה" -
הסכום שמשלם המבוטח למבטח עבור הפוליסה (דמי הביטוח).	"פרמיות" -
קבוצת אנשים בעלי מאפיינים משותפים, כגון: עובדים אצל מעביד או חברים בתאגיד עימם מתקשרת החברה בהסכם אחד על פיו מבוטחים או זכאים להיות מבוטחים, כל המשתייכים לקבוצה (ולא בהתקשרויות פרטניות עם יחידים הקבוצה).	"קולקטיב" -
נגיף הקורונה (COVID-19) שהתפרץ בחודש נובמבר 2019 בעיר ווהאן בסין והתפשט למדינות רבות נוספות בעולם, ביניהן ישראל, ואשר הוכר על ידי ארגון הבריאות העולמי כפנדמיה (מגפה עולמית).	"קורונה" -
קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים שהוקמה מכוח חוק הפלת"ד, ואמונה על מתן פיצוי בנזקי גוף בלבד לנפגעי תאונות דרכים שאין בידם לתבוע מבטח. הקרן ממומנת על ידי חברות הביטוח באמצעות הפרשת חלק מהפרמיה בענף רכב חובה לקרן.	"קרנית" ו/או "הקרן" -
רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.	"רשות" ו/או "הרשות" -

הסיכון המוטל על המבטח לבדו, לאחר העברת חלק מהסיכון למבטח משנה.	"שייר" -
סכומים שיש לשלםם בקרות מקרה ביטוח על פי תנאי הפוליסה.	"תגמולי ביטוח" -
תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח - 1998.	"תקנות דין וחשבון" -
תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעות ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א - 2001.	"תקנות דרכי ההשקעה" -
תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח - 1998.	"תקנות ההון המינימאלי" -
תקנות הביטוח הלאומי (היוון), תשל"ח - 1978.	"תקנות היוון" -
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז, 2007.	"תקנות הדירקטוריון" -
(Incurred but not reported) הפרשה בגין תביעות שאירעו, אך טרם דווחו לחברה.	"I.B.N.R" -
Standard & Poor's - חברת דירוג אשראי בינלאומית.	"S&P" -
היחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, לבין הפרמיות שהורווחו.	"LR" -
היחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, עמלות ועלויות רכישה בניכוי הכנסות מעמלות ביטוח משנה והוצאות הנהלה וכלליות, לבין הפרמיות שהורווחו.	"CR" -

דוח תקופתי זה מורכב מחמישה פרקים כדלקמן:

- פרק 1 - תיאור עסקי התאגיד**
- פרק 2 - דוח הדירקטוריון**
- פרק 3 - הדוחות הכספיים המבוקרים**
- פרק 4 - פרטים נוספים על התאגיד**
- פרק 5 - הצהרת אקטואר ביטוח כללי**

LIBRA

פרק 1

תיאור עסקי התאגיד

תוכן עניינים

<u>מספר עמוד</u>	<u>1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה</u>
<u>3</u>	1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
<u>4</u>	1.2 תחומי פעילות
<u>5</u>	1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה
<u>5</u>	1.4 חלוקת דיבידנדים
	<u>2. חלק ב' - תיאור ומידע לגבי תחומי הפעילות של החברה</u>
	2.1 <u>תחום ביטוח רכב חובה</u>
<u>5</u>	2.1.1 מוצרים ושירותים
<u>9</u>	2.1.2 תחרות
<u>10</u>	2.1.3 לקוחות
	2.2 <u>תחום ביטוח רכב רכוש</u>
<u>11</u>	2.2.1 מוצרים ושירותים
<u>12</u>	2.2.2 תחרות
<u>12</u>	2.2.3 לקוחות
	2.3 <u>תחום ביטוח כללי אחר</u>
<u>13</u>	2.3.1 מוצרים ושירותים
<u>14</u>	2.3.2 תחרות
<u>15</u>	2.3.3 לקוחות
	<u>3. חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה</u>
<u>15</u>	3.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה
<u>20</u>	3.2 חסמי כניסה ויציאה עיקריים בפעילות החברה
<u>21</u>	3.3 גורמי הצלחה קריטיים
<u>21</u>	3.4 השקעות
<u>22</u>	3.5 ביטוח משנה
<u>25</u>	3.6 הון אנושי
<u>27</u>	3.7 שיווק והפצה
<u>28</u>	3.8 ספקים ונותני שירותים
<u>29</u>	3.9 רכוש קבוע ורכוש אחר
<u>30</u>	3.10 עונתיות
<u>30</u>	3.11 נכסים בלתי מוחשיים
<u>31</u>	3.12 גורמי סיכון
<u>32</u>	3.13 הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה
<u>32</u>	3.14 תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

4. חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי

33	4.1	דירקטורים חיצוניים
33	4.2	מבקר פנים
34	4.3	רואה חשבון מבקר
34	4.4	אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי
34	4.5	משטר כושר הפירעון לפי דירקטיבת ה-SOLVENCY II

פרק זה בדוח התקופתי, העוסק בתיאור החברה, התפתחות עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968.

מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה", "החברה סבורה", "צפויה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

חלק זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מוצרי ביטוח וכיסויים ביטוחיים. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסות.

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב אשר במסגרתו מקובלים מונחים מקצועיים רבים, החיוניים להבנת עסקי החברה. על מנת לתאר את עסקי החברה באופן בהיר ככל שניתן, הובא התיאור תוך שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלו, בצירוף הסברים וביאורים בהירים, ככל הניתן.

יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל פרקיו, כמקשה אחת.

1. חלק א' – פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

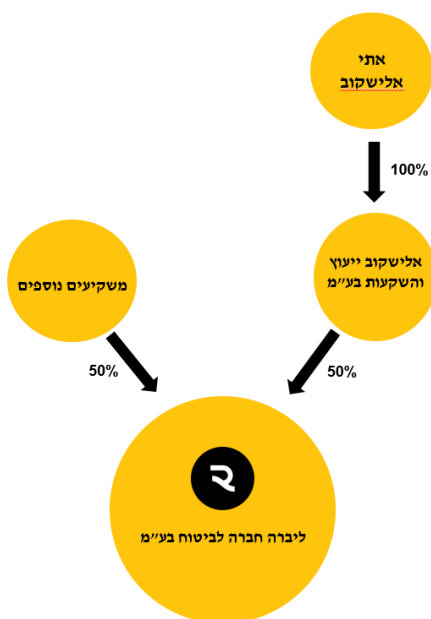
1.1.1 ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "ליברה" ו/או "החברה") התאגדה לראשונה בחודש דצמבר 2017, והנה חברה פרטית, כהגדרת מונח זה בחוק החברות.

בעלת השליטה בחברה, הגב' אתי אלישקוב, מחזיקה ב-50% ממניות החברה באמצעות אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ, חברה אשר בשליטתה המלאה (100%), ויתר מניות החברה (50%) מוחזקות בידי משקיעים נוספים¹.

החל ממועד התאגדותה ועד לחודש מאי 2018, פעלה החברה מול הרשות לצורך קבלת רישיון מבטח. בחודש מאי 2018, קיבלה החברה רישיון מבטח מהממונה בתחום הביטוח הכללי כולל חבויות, והחלה בפעילות מתונה שנועדה בעיקרה, לבחון את מערכותיה ותעריפיה של החברה. בחודש אוקטובר 2018, השיקה החברה את פעילותה בתחום ביטוח הרכב, ובחודש אוגוסט 2019, השיקה החברה את פעילותה בתחום ביטוח הדירה.

מרבית פעילותה של החברה מבוצעת באופן ישיר ודיגיטלי, כאשר למועד הדוח, החברה פועלת בענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש, דירה, ולאחר תקופת הדוח, החלה החברה ב-"השקעה שקטה" של ביטוחי נסיעות לחו"ל². בכוונת החברה לשווק בעתיד גם פוליסות מסוג בתי עסק ולהרחיב את רישיונה לענף ביטוח החיים.

1.1.2 תרשים מבנה האחזקות של החברה³

¹ בשיעורי החזקה מקסימאליים של 5%, המייתרים את הצורך בהיתרי החזקה. למרשם בעלי מניות ראה סעיף 10 לפרק 4 לדוח התקופתי. בחודש מרס 2020 ולאחר תאריך המאזן, ביצעה החברה הקצאת מניות נוספת אשר דיללה את שיעורי החזקה של אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ משיעור של 50% לשיעור של כ-46.81%, בעוד יתר המשקיעים מחזיקים בשיעור כולל של כ-53.19% ממניות החברה.

² בשל התפרצות נגיף הקורונה ברחבי העולם, ובפרט באסיה, החברה אינה משווקת פוליסה זו עבור הנוסעים לאסיה, וכן אינה משווקת כיסויים מסוג ביטול טיסה וקיצור נסיעה, ללא רלוונטיות ליעד הנסיעה. בנוסף, החברה דחתה את השקת המוצר לציבור הרחב.

³ ראה ה"ש 1 לעיל.

1.2. תחומי פעילות**כללי**

למועד הדוח, החברה פועלת כמבטחת בתחום הביטוח הכללי, בשלושה תחומים עיקריים: "ביטוח רכב חובה", "ביטוח רכב רכוש" ו-"ביטוח דירה". לאחר תקופת הדוח, החלה החברה ב-"השקה שקטה" של ביטוחי נסיעות לחו"ל⁴.

הביטוח הכללי, על ענפיו השונים, מכסה סיכונים נזקים ו/או אובדן הנגרמים לרכוש או לגוף, לרבות לצדדים שלישיים. תקופת הביטוח המקובלת בענפי הביטוח הכללי הינה שנים עשר חודשים. בדרך-כלל חוזה הביטוח הינו וולונטרי ואין חובה לכרתו, למעט בענף ביטוח רכב חובה.

1.2.1. ביטוח רכב חובה

ביטוח רכב חובה, כשמו כן הוא - ביטוח סטטוטורי המהווה תנאי חובה מוקדם לשימוש ברכב מנועי.

פעילות החברה בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי מפני נזקי גוף בלבד, כנדרש בפקודת ביטוח רכב מנועי, המחייבת כל אדם המשתמש ברכב (או המתיר לאחר להשתמש בו) להחזיק בפוליסה בת תוקף המכסה את בעל הרכב ואת הנוהג בו מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק הפלתי"ד, ומפני חבות שהמבוטח עשוי לחוב בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב כתוצאה משימוש בו.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010, מונהגת בענף ביטוח רכב חובה "פוליסה תקנית", אשר נוסחה מחייב, ועל מבטח חל איסור לשנות את נוסחה או את סדר סעיפיה.

1.2.2. ביטוח רכב רכוש

פעילות החברה בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי מפני נזקי רכוש לרכב המבוטח, בשני מוצרים עיקריים:

1.2.2.1 ביטוח מקיף לרכב המכסה נזקי רכוש לרכב המבוטח, לרבות אובדן גמור, אובדן גמור להלכה וגניבה כהגדרתם בפוליסה, וזאת בנוסף לנזקי צד שלישי כמתואר בסעיף **1.2.2.2**. להלן.

1.2.2.2 ביטוח צד שלישי לרכב, המכסה את המבוטח בגין נזק שעלול לגרום לרכוש צד שלישי בקרות מקרה הביטוח. ביטוח זה אינו מכסה את נזקי הרכב המבוטח.

ביטוח המקיף וביטוח צד שלישי לרכבים שמשקלם עד 3.5 טון, מונהגים גם הם באמצעות "פוליסה תקנית" שהוראותיה קבועות בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) התשמ"ו-1986. תקנות אלו קובעות תנאי כיסוי מינימאליים מהם אסור למבטח לחרוג, אולם המבטח רשאי להוסיף סעיפים נוספים לפוליסה התקנית, ובלבד שהוספתם מיטיבה עם ציבור המבוטחים ושהממונה אישר הוספתם.

1.2.3. ביטוח דירה

פעילות החברה בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי לדירה המבטחת במגוון כיסויים.

ביטוח דירה הינו ביטוח רשות, המעניק כיסוי ביטוחי לנזקי רכוש שנגרמו לדירה המבטחת ולתכולתה מפני סיכונים שונים, וכן כיסויי לאחריות המבוטח כלפי צדדים שלישיים, הכל בהתאם להוראות הפוליסה התקנית שהוראותיה קבועות בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ולתכולתן) תשמ"ו-1986. תקנות אלו קובעות תנאי כיסוי מינימאליים מהם אסור למבטח לחרוג, אולם המבטח רשאי להוסיף סעיפים נוספים לפוליסה התקנית, ובלבד שהוספתם מיטיבה עם ציבור המבוטחים ושהממונה אישר הוספתם.

⁴ ראה ה"ש 2 לעיל.

החברה פועלת לשיווק ארבעה מסלולים של ביטוחי דירה: ביטוח מבנה בלבד, ביטוח תכולה בלבד, ביטוח מבנה ותכולה וכן ביטוח מבנה למשכנתא.

1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

1.3.1. לפרטים אודות ההון הרשום וההון המונפק של החברה ראה סעיף 9 לפרק 4 לדוח התקופתי.

1.3.2. לפרטים אודות שינויים שבוצעו בהון הרשום או המונפק של החברה בתקופת הדוח, ראה סעיף 17.1.2 לפרק 4 לדוח התקופתי. לפרטים אודות הגדלת ההון לאחר תאריך המאזן, ראה באור 11 לפרק 3 לדוח התקופתי.

1.3.3. לפרטים אודות החזקות בעלי עניין במניות החברה, ראה סעיף 8.1 לפרק 4 לדוח התקופתי.

1.4. חלוקת דיבידנדים

המגבלה ליכולת החברה לחלק דיבידנד נגזרת מתקנות ההון המינימאלי ומהוראות הממונה בהקשר זה. התקנות קובעות הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח, המחושב כנגזרת מהיקף פעילותו, הסדרי ביטוח המשנה שלו וסכומי התביעות התלויות.

נכון למועד הדוח, אין לחברה מדיניות חלוקת דיבידנדים, והחברה לא חילקה דיבידנדים.

עוד בעניין זה, ראה באור 11 לפרק 3 לדוח התקופתי שעניינו "הון עצמי ודרישות הון".

2. חלק ב' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

חלק זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני התחום, מהות הכיסויים הביטוחיים, השווקים העיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור להלן הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסות.

2.1 תחום ביטוח רכב חובה

2.1.1 מוצרים ושירותים

2.1.1.1 מאפיינים עיקריים

ענף ביטוח רכב חובה כולל מוצר אחד בלבד, המעניק כיסוי לבעל הרכב והנוהג בו, מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק הפלתי"ד, ומפני חבות אחרת שהם עשויים לחוב בה בשל נזקי גוף שנגרמו על ידי או עקב השימוש ברכב לנהג הרכב, לנוסעים בו או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב כתוצאה משימוש בו.

להלן מאפייניו העיקריים של ענף זה:

א. החוק מחייב כל אדם המשתמש ברכב (או המתיר לאחר להשתמש בו) להחזיק בפוליסת רכב חובה בת תוקף.

ב. תשלום הפרמיה במלואה מראש הנו תנאי לכניסתו של הביטוח לתוקף.

ג. חוק הפלתי"ד מטיל אחריות מוחלטת (ללא גבול אחריות) על מבטח הרכב, לפיצוי הנפגעים בתאונת דרכים, ללא צורך בהוכחת האשם בתאונה. הפיצוי כולל גם רכיב אובדן כושר השתכרות, כאשר רכיב זה בלבד מוגבל עד ל-3 פעמים השכר הממוצע במשק.

ד. תקופת ההתיישנות בענף זה ארוכה מתקופת ההתיישנות הקבועה בחוק חוזה הביטוח, ועומדת על שבע שנים, כאשר תקופת ההתיישנות ביחס לקטין, תחל במועד הגיעו לגיל 18.

ה. לאור האמור בסעיף ד' לעיל, תביעות הביטוח בתחום זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית, לעיתים של מספר שנים, בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד התגבשות הנזק ויישוב התביעה, ולכן נקראות בעלות "זנב ארוך".

2.1.1.2 תמחור

א. החברה פועלת בשיטת תמחור דיפרנציאלי בהתאם לפרופיל הסיכון של המועמד לביטוח ומאפייני הרכב המבוטח, וכן מיישמת מדיניות חיתום פרסונלית ושמרנית.

ב. תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), תשס"ד-2004, נועדו להסדיר הקמת מאגר מידע ייעודי ואת אופן ניהולו על ידי מפעיל שהוסמך לשם כך על ידי הרשות. התקנות מטילות על מבטח את החובה להעביר למפעיל המאגר מידע כמפורט בתקנות, לצורך הערכת עלות הסיכונים בענף רכב חובה ולטיפול בהונאות ביטוח.

ג. ישנם מספר פרמטרים לפיהם מתיר הממונה לתמחר פוליסות מסוג ביטוח חובה, ביניהם, נפח מנוע, מין הנהג, גיל הנהג הצעיר ביותר הצפוי לנהוג ברכב, ותק רישיון הנהיגה, מספר תביעות קודמות, מספר שלילות הרישיון ב- 3 השנים האחרונות, הבעלות על הרכב, מטרת השימוש ברכב, הימצאות כריות אוויר ברכב ועוד. כל מבטח רשאי לעשות שימוש בפרמטרים אלו לצורך קביעת התעריף אותו ינהיג, כאשר התעריף עצמו יובא לאישור הרשות טרם הנהגתו בפועל.

2.1.1.3 הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף ביטוח רכב חובה

א. ביטוח שיורי

במסגרת הרפורמה בענף ביטוח רכב חובה נקבע בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001, הסדר לביטוח כל משתמש בביטוח רכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח (ביטוח שיורי), לרוב עקב פרופיל סיכון חריג. לפי התקנות, הכיסוי בביטוח השיורי ניתן באמצעות ביטוח משותף של חברות הביטוח וזאת באמצעות תאגיד "הפול" שהוקם למטרה זו, והפועל כחברת ביטוח. התעריף המירבי שחברת ביטוח רשאית לגבות ממבוטח בגין ביטוח רכב חובה, אינו יכול לעלות על 90% מתעריף הנטו של הפול. כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה שותפות בפול, ונושאות בהפסדיו באופן יחסי, על פי חלקן בשוק בשנה הקודמת. חלקה הזמני של החברה בפול בשנת 2019 הינו 0.1% מהשוק⁵.

ב. קרנית

קרנית הנו תאגיד שהוקם מכוח חוק הפלת"ד, ותפקידו לפצות נפגעי תאונות דרכים שאינם יכולים לתבוע פיצויים מחברת ביטוח, בין היתר, בשל פגיעה על ידי רכב שלא היה לו כיסוי ביטוחי, או במקרה בו המבטח אינו ידוע (כגון בפגיעת "פגע וברח"), או במקרה בו החברה המבטחת נמצאת בפירוק, או מונה לה מנהל מורשה.

על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון) התשס"ג-2003, על מבטח להעביר לקרנית 1% מהפרמיות (נטו) בגין פוליסות ביטוח רכב חובה ששווקו על ידו.

בנוסף, על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון עלות אספקת שירותים), התש"ע-2009, על מבטח להעביר לקופות החולים באמצעות קרנית, 9.4% מהפרמיה בעד כל הפוליסות ששווקו, וזאת כנגד העברת האחריות לכל ההוצאות הרפואיות הכלולות בסל הבריאות לקופות החולים.

בעניין זה יצוין, כי בעקבות עודפים שנצברו בקרנית, פעלה הרשות להסדרת השבת העודפים לציבור המבוטחים. החברה ביצעה את ההשבה האמורה לפוליסות ששווקו על ידה ממועד תחילת הפעילות ועד ליום 31 בדצמבר 2019.

⁵ בסוף כל שנת חיתום קלנדרית נערך חישוב סופי של חלקה של כל חברת ביטוח במאגר בשנת החיתום, על פי חלקה בסה"כ פרמיות רכב חובה בשנה השוטפת (בתקופה שבין 1 בינואר ועד 31 בדצמבר בכל שנת חיתום). לאחר החישוב הסופי של חלקה של כל חברה במאגר בכל שנת חיתום, תיערך התאמה למול החישוב הזמני. לעניין חלקה הזמני של החברה ראה [פרסום באתר הפול](#).

ג. תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי

לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] תשנ"ה-1995 (להלן: "חוק הביטוח הלאומי"), במקרה בו שילם המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל") גמלה לזכאי, בעילה המהווה גם עילה לחיוב צד שלישי לשלם פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין או לפי חוק הפלת"ד, רשאי המל"ל לתבוע מאותו צד שלישי פיצויים בגין הגמלה ששילם או שהוא עתיד לשלם. כמו כן, על פי הוראות חוק הביטוח הלאומי, על חברת ביטוח מוטלת החובה לדווח למל"ל על כל תביעה בה ניכתה או הייתה רשאית לנכות מתגמולי המל"ל, מכל סוג, בין אם לפי הסכם פשרה ובין אם לפי פסק דין. בנוסף, חוק הביטוח הלאומי קובע כי הדיווח ישלח למל"ל בתוך שישים (60) ימים מיום כריתת הסכם הפשרה או מיום פסק הדין או מיום ביצוע הניכוי (לפי המוקדם מבניהם), וכן קובע את פרטי הדיווח, כאשר אי דיווח מצד חברת ביטוח יביא להארכת תקופת ההתיישנות, כך שתקופת ההתיישנות תחל ביום קבלת הדיווח או ביום בו נודע למל"ל על ההליכים בין הנפגע לחברה, לפי המוקדם, והיא עלולה להגיע עד חמש עשרה שנים מיום אירוע התאונה.

ד. הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין מבטחים

הוראות הדין קובעות מספר הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין מבטחים, כדלקמן:

(1) "**הסדר קל כבד**" – בהתאם לצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין מבטחים), תשס"א-2001, בתאונת דרכים שבה מעורבים רכב כבד אחד או יותר ("רכב כבד" - רכב שמשקלו הכולל עולה על 3.5 טון, למעט רכב מסחרי בעל היתר להסעת 7 נוסעים או יותר ולמעט אוטובוס) ורכב קל אחד או יותר ("רכב קל" - עד 3.5 טון), ישלמו המבטחים של הרכב הכבד למבטחים של הרכב הקל, 50% מהפיצויים ששולמו לנפגעי הרכב הקל בגין נזקי הגוף.

(2) "**הסדר אופנוע**" – בהתאם לחוק הפלת"ד, בתאונת דרכים בה מעורבים אופנוע אחד או יותר ורכב אחד או יותר שאינו אופנוע, ישלמו המבטחים של הרכב שאינו אופנוע למבטחים של האופנוע 75% מהפיצויים בגין נזקי הגוף שהמבטחים של האופנוע חייבים בתשלום עקב התאונה לרוכבי האופנוע (לא כולל פיצויים לנפגעים מחוץ לרכב).

(3) "**הסדר נפגע מחוץ לרכב**" – בהתאם לחוק הפלת"ד, בתאונת דרכים בה מעורבים מספר כלי רכב, ונפגע אדם מחוץ לכלי הרכב, יהיו המבטחים של הרכבים חייבים כלפי הנפגע, ביחד ולחוד, בגין נזקי הגוף של האדם הנפגע מחוץ לכלי הרכב. לעניין זה, כלי רכב ייחשב כמעורב בתאונת הדרכים אם בעת התאונה היה מגע בינו לבין כלי הרכב האחר או בינו לבין הנפגע.

ה. מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח חובה

תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע) התשס"ד-2004, נועדו להסדיר הקמת מאגר מידע מרכזי במימון חברות הביטוח, כאשר מטרת המאגר הנה לסייע לחברות הביטוח בתמחור נכון של הפוליסות ובאיתור הונאות ביטוח, הן בשלב החיתום והן בשלב הטיפול בתביעות. המאגר הוקם ומנוהל ממועד הקמתו ועד היום על ידי חברת ISO, מכוח הסכם שבין ISO לבין כל חברות הביטוח הפועלות בענף (להלן: "**ההסכם**") אשר חודש ביום 14 באוגוסט 2018, וזאת לאחר ש-ISO זכתה שוב במכרז שפורסם בעניין זה.

1. מאגר מידע ופיקוח על תעריפים

מאגר המידע והפיקוח על התעריפים בביטוח רכב חובה (להלן: "מאגר המידע והפיקוח") מוסמך על פי דין לאסוף מידע בענף הביטוח ולקבוע על בסיסו תעריף סיכון אקטוארי ממוצע (להלן: "תעריף הסיכון"). בהתאם לתקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד-2004, חברות הביטוח מחויבות על פי דין להעביר למאגר המידע והפיקוח מידע על פרמיות, תשלומים ותביעות תלויות בהיקף ובמועדים שנקבעו בתקנות האמורות. חברות הביטוח רשאיות לקבוע את הפרמיות תוך שימוש בתעריף הסיכון ובקריטריונים לסיווג סיכונים שנקבעו על ידי מאגר המידע והפיקוח, וזאת כדי להתאים את פרמיית הביטוח לסיכון המבוטח. החברה קובעת את תעריפי הביטוח על פי הקריטריונים המתאימים הן לנתוני הרכב ולמאפייני הבטיחות שלו, כגון: סוג הרכב, כריות אוויר, מערכות התראה ועוד; והן למאפייני הנהגים הצפויים לנהוג ברכב, לרבות הנהג העיקרי, כגון: גיל הנהג הצעיר ביותר הצפוי לנהוג ברכב, ותק רישיון הנהיגה שלו, ניסיון התביעות, השלילות ועוד. הפרמטרים לקביעת התעריפים מוסדרים, בין היתר, בהוראות חלק 2 לשער 6 לקודקס הרגולציה, אשר קובעות גם את התעריפים המרביים שרשאי מבטח לגבות ואופן אישורם על ידי הממונה.

2. המלצות ועדת וינוגרד ותקנות ההיוון

בעקבות המלצות דו"ח הועדה הציבורית בראשות הנשיא בדימוס אליהו וינוגרד ז"ל, ביום 1 באוקטובר 2017, נכנס לתוקף תיקון לתקנות הביטוח הלאומי (היוון) התשל"ח 1978 (להלן בסעיף זה: "התיקון"), אשר הפחית את שיעור ריבית ההיוון משיעור של 3% שהיה נהוג עד אותה עת לשיעור של 2%, דבר שהשפיע באופן ישיר על שווי הקצבאות, וכפועל יוצא על גובה התשלומים שעל חברות הביטוח לשלם למל"ל. התיקון כלל מנגנון לקביעת שיעור זה ועדכנו כל ארבע שנים בהסתמך על תשואות ממוצעות של אגרות חוב ממשלתיות.

בעקבות התיקון התעוררה שאלה מערכתית לגבי השלכותיו על ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, אשר הגיעה לפתחו של בית המשפט העליון במסגרת הליך ע"א 3751/17 **המאגר הישראלי לביטוח רכב נ' פלוני**. נוכח מרכזיות השאלה, פנה בית המשפט ליועץ המשפטי לממשלה ובקשו לבחון התייצבות לשם הבעת עמדה בסוגיית שיעור ריבית ההיוון בנזיקין לנוכח התיקון. היועץ המשפטי לממשלה התייצב בהליך והודיע לבית המשפט, כי לאור מורכבות הנושא, תוקם ועדה בין משרדית שתבחן את העניין וביקש, על כן, להמתין עד לקבלת המלצותיה.

ביום 2 באפריל 2018, הוקמה בידי שרת המשפטים ושר האוצר ועדה בין משרדית כאמור (ועדת קמיניץ). הועדה נתבקשה לבחון את סוגיית ריבית ההיוון המתאימה לפיצוי הנזיקי על היבטיה השונים ובתוך כך לבחון מספר נושאים מרכזיים: ראשית, הועדה נתבקשה לבחון מהי ריבית ההיוון המתאימה לפיצוי הנזיקי, בשים לב, בין היתר, למאפיינים של היוון הפיצוי הנזיקי מול המאפיינים של הפיצוי המהוון בביטוח הלאומי, לניכוי תגמולי הביטוח הלאומי מן הפיצויים בנזיקין, ולריבית ההיוון הנוגעת לשיבוב בידי הביטוח הלאומי. כמו כן, נתבקשה הוועדה לבחון אם יש מקום להבחין בין ריביות שונות לעניינים שונים – סוגים שונים של תביעות או תובעים, בין השאר, כנגזרת מתוחלת הפיצוי לאורך שנים או כנגזרת מסוג הפיצוי. עוד נתבקשה הוועדה לבחון, אם נדרש מנגנון עדכון לריבית ההיוון, וכן את שאלת אופן העדכון. לבסוף, נתבקשה הוועדה לבחון אם יש מקום לחוקק את ההסדר המומלץ ולהכין הצעה מתאימה, במידה והתשובה חיובית. ביום 18 ביוני 2019, פורסם הדוח הסופי של ועדת קמיניץ ("דוח הוועדה לבחינת ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין") במסגרתו אימצה הוועדה את ההמלצה להשיב את שיעור

ריבית ההיוון לשיעור אחיד של 3% וקבעה מנגנון עדכון לשיעור זה שיוחל אחת לשנתיים, ובלבד שבמחצית השנה שקדמה למועד הבחינה הדו שנתית, התשואה מהשקעה באג"ח קונצרני AA לתקופה של 25 שנים חרגה מרצועת ניווד של נקודת אחוז אחד כלפי מעלה או מטה לעומת המצב לפני כן. בעקבות פרסום הדוח הסופי, אימץ בית המשפט העליון ביום 8 באוגוסט 2019 את המלצות הועדה וקבע בפסק דין כי שיעור ההיוון ימשיך לעמוד על 3%, שכן הוא מגלם תשואה שניתנת להשגה, בסבירות גבוהה, באמצעות השקעה בסיכון נמוך לתקופה ממושכת ותוך שמירה על נזילות חלקית. ביהמ"ש עמד בפסק דינו על הקושי שנוצר כתוצאה משיעור ההיוון שנקבע בפסק הדין (3%) לבין שיעור ההיוון הקבוע בתקנות הביטוח הלאומי (2%) והביע תקווה שהמחוקק יקבע הסדר ברור, שיכלול גם מנגנון עדכון. עד להכרעת המחוקק יעמוד שיעור ההיוון על כנו, אלא אם יוכח שינוי בהתאם לפרמטר שנקבע בדוח ועדת קמיניץ, כאשר בתקופת הביניים תעמוד בתוקף הסכמת הצדדים לנכות את גמלאות המוסד לביטוח לאומי לפי ריבית היוון בשיעור של 3%. לפירוט בדבר השפעת פסק הדין האמור על החברה - ראה באור 23 לפרק 3 לדוח התקופתי.

2.1.1.4 שווקים עיקריים

ענף ביטוח רכב חובה מאופיין בתחרותיות גבוהה, שכן מדובר במוצר אחיד (פוליסה תקנית) המשווק על ידי מרבית חברות הביטוח בישראל. לאור הגידול המתמיד בכמות כלי הרכב במדינת ישראל, הביקוש למוצר זה גדל בהתאם, וכתוצאה מכך, קיימת תחרות משמעותית, המאופיינת, בין היתר, ברגישות למחיר בשל שקיפות המחירים לצרכן באמצעות מנוע ייעודי המפורסם באתר הרשות, העורך השוואה בין תעריפי חברות הביטוח על פי מאפייני הרכב והנהג.

2.1.1.5 שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים

החברה קיבלה רישיון מבטח במאי 2018, והחלה בפעילותה בקרב הציבור הרחב באוקטובר 2018. בהתאם, ועל בסיס שיעור הגידול בשנת 2019 העומד על כ-400% החברה צופה גידול מהותי נוסף בחלקה בשווקים.

2.1.1.6 מוצרים חדשים

החברה לא פעלה לאישור מוצרים חדשים בתחום זה בתקופת הדוח.

2.1.2 תחרות

מספר חברות הביטוח הפועלות בתחום זה הינו 15, כולל ליברה.

החברה הנה חברה ישירה, ולכן המתחרות העיקריות של החברה בתחום זה, הינן בראש ובראשונה חברות הביטוח המשווקות את מוצריהן באופן ישיר מול לקוחות הקצה, ולאחריהן החברות המסורתיות הפועלות באמצעות סוכני ביטוח. הכיסוי הביטוחי האחיד בכל חברות הביטוח וזמינות מנוע השוואה של הרשות, מובילים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הלקוח בבואו לרכוש פוליסת ביטוח. חברות הביטוח נבדלות זו מזו במשתנים הקובעים את התעריף וכפועל יוצא בפלחי השוק בהם הן מתמקדות, כאשר הפערים בין החברות הם יחסית זניחים. בהתאם לכך, ומחמת פרסום פומבי ונגיש של כל תעריפי חברות הביטוח, הן באתר הרשות והן באתרים עסקיים עצמאיים, קיימת תחרות רבה בתחום.

הגורמים המחזקים את מעמדה התחרותי של החברה הינם המודל הפרסונלי אותו מנהיגה החברה ותחזוק שוטף של מרכיביו ותעריפיו, מודל ההשתתפות ברווחים, רמת שירות וזמינות גבוהה מאוד, וכן פתרונות דיגיטליים מתקדמים המאפשרים הפקת פוליסות ביטוח מכל מקום ובכל שעה באמצעות אתר האינטרנט של החברה, ביצוע שינויים באופן עצמאי וקבלת תעודה דיגיטלית חליפית "אונליין", ללא גביית הוצאות. החברה בגין הפקתה, יתרון מובהק ולמיטב ידיעת החברה, בלעדי, והכל לצד חווית משתמש מתקדמת, ייחודית ונעימה. חלקה של החברה בענף פעילות זה במגמת עלייה מתמדת, והחברה צופה כי מגמה זו תימשך.

בהתאם לנתוני הרשות⁶, חל בשוק ענף ביטוח רכב חובה גידול של כ- 1.2% בהיקף דמי הביטוח ברוטו בשנת 2019 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, בענף רכב חובה, ישנו רווח כולל של כ-1,147 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, לעומת רווח כולל של כ-123 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. ההפסד הכולל לשנת 2018 עמד על סך של כ-76 מיליון ₪ לעומת רווח כולל בסך של כ-204 מיליון ₪ בשנת 2017.

2.1.3 לקוחות

2.1.3.1 להלן פרטים אודות חלוקת הפרמיה ברוטו בענף ביטוח רכב חובה (באלפי ₪):

שנה	סה"כ פרמיות ברוטו	פרטיים ועסקיים קטנים	קולקטיבים ומפעלים גדולים	שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים
2019	32,224	32,224	0	0%
2018	5,337	5,337	0	0%

*קבוצת רכבים או מבוטחים המונה לפחות 1,000 כלי רכב או לחילופין מהווה לפחות 1% מהפרמיות בתחום זה.

2.1.3.2 בזכות המודל הפרסונלי, החברה מתבססת על פיזור גדול של מבוטחים, ובאמצעות כך נמנעת מתלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות.

2.1.3.3 שיעור הלקוחות להם ביטוח חובה וביטוח רכב רכוש, לתקופות ביטוח חופפות, עמד בשנת 2019 על 99%.

2.1.3.4 לחברה לא קיים לקוח שסך הכנסותיה (פרמיית ברוטו) ממנו בתחום מהוות 10% או יותר.

2.1.3.5 בשנת 2019 החברה חידשה לראשונה פוליסות ביטוח רכב חובה. שיעור החידושים ברוטו בתחום זה לשנת 2019 הינו כ-88%. שיעור החידושים מייצג את היחס בין כמות הפוליסות בשנת 2019 שהיו בתוקף בשנה הקודמת, לבין הכמות המדווחת בשנת 2018. שיעור החידושים נטו (דהיינו, מתוך האוכלוסיה שהחברה מאפשרת לה לחדש את הביטוח אצלה) עמד בשנת 2019 על כ-90%.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות בתחום ביטוח רכב חובה במונחי מחזור פרמיות לשנת 2019 באחוזים:

שנות ותק	פוליסות חדשות	שנה ראשונה	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	89.1%	10.9%	100.0%

להלן נתונים בדבר מחזור הפרמיות בתקופת הדוח, לפי שנות ותק:

מספר שנות ותק	פרמיות באלפי ₪	שיעור מסך ההכנסות
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	28,710	33.6%
שנת ביטוח שניה (שנת ותק אחת)	3,514	4.1%
סך הכל פרמיות בשנת 2019	32,224	37.7%

⁶ מתוך נתוני הרשות, ראה [דוחות ניהוליים](#) באתר הרשות.

2.2 תחום ביטוח רכב רכוש

2.2.1 מוצרים ושירותים

2.2.1.1 מאפיינים עיקריים

ענף ביטוח רכב רכוש מורכב משני מוצרים עיקריים - ביטוח צד שלישי (צד ג'), המכסה את המבוטח כנגד נזקי רכוש שהוא עלול לגרום עקב שימוש ברכב לצדדים שלישיים, וביטוח מקיף לרכב הכולל פרק צד שלישי כאמור, ובנוסף מכסה את המבוטח כנגד נזקים שעלולים להיגרם לרכבו, לרבות אובדן גמור, אובדן גמור להלכה וגניבת הרכב (כהגדרת מונחים אלו בפוליסה), כאשר תקופת הביטוח בפוליסת רכב רכוש היא לרוב 12 חודשים.

מוצרים אלו חוסים תחת פוליסה תקנית שהוראותיה קבועות בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) התשמ"ו-1986, ולמבטח אסור לשנות את סעיפיה, אלא לטובת המבוטח.

ביטוח רכב רכוש מעניק כיסויים ביטוחיים כנגד אובדן או נזק שנגרמו לרכב כתוצאה ממספר סיכונים כגון: גניבה, אש, התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג, מעשה זדון (למעט אם נגרם במתכוון על ידי המבוטח), נזקי טבע, וכן ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש.

בנוסף, מציעה החברה למבוטחיה לרכוש בצמוד לפוליסת ביטוח הרכוש כתבי שירות לקבלת שירותים שונים לרכב כגון: שירותי דרך וגרירה, רכב חליפי, שירות לתיקון שמשות, ועוד.

תביעות בענף זה מתאפיינות במשך זמן בירור קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין יישוב התביעה, ולכן נקראות תביעות בעלות "זנב קצר". בעניין זה יצוין כי בהתייחס לצד שלישי, זמן הבירור לעיתים ארוך יותר, כמו גם תקופת ההתיישנות.

2.2.1.2 תמחור

ליברה פיתחה מודל תמחור המבוסס על עקרונות חיתומיים ואקטואריים בשילוב התאמה אישית למבוטח. באמצעות חכמה אקטוארית ובשילוב כלים טכנולוגיים מתקדמים, ליברה מתאימה את הצעת המחיר לכל מבוטח, לא רק לפי הפרמטרים הנהוגים בענף, אלא על בסיס פרמטרים רבים ומגוונים נוספים, אשר מובילים לכך שהחברה מתאימה את הפרמיה לסיכון באופן ממוקד ומדויק, ככל הניתן. התאמת הפרמיה לסיכון באה לידי ביטוי בין היתר בשקלול גורמים כגון היקף הנסועה הצפוי, עבר ביטוחי מעבר לשלוש שנים, מספר ילדים, תחזוקת רכב ועוד. החברה שוקדת באופן רציף על שיפור מתמיד במודל התמחור האקטוארי והחיתומי, כך שהיתרון התחרותי שלה יישמר.

2.2.1.3 הסדרים מיוחדים

המלחמה בגניבות הרכב

החל משנת 2008 ועל פי הסכם איגוד חברות הביטוח ואיגוד השכרת רכב וליסינג לבין המשרד לביטחון פנים ומשטרת ישראל הופעלה מחדש יחידה משטרתית "אתגר" למלחמה בגניבות רכב הממומנת בחלקה ממקורות ממשלתיים ובחלקה במימון חברות הביטוח וגורמים אחרים. היחידה תורמת לשיפור מניעת גניבות הרכב בישראל.

2.2.1.4 שוקים עיקריים

מרבית חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח רכב רכוש. שוק זה מאופיין בתחרות משמעותית ובשקיפות המחירים לצרכן, בין היתר, באמצעות מנועי השוואה שונים המצויים ברשת האינטרנט, וזאת ללא עלות. התחרות בענף ביטוח רכב רכוש מושפעת, בין היתר, מהגידול בכלי הרכב בישראל.

2.2.1.5 שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים

החברה קיבלה רישיון מבטח במאי 2018, והחלה בפעילותה בקרב הציבור הרחב באוקטובר 2018. בהתאם, ועל בסיס שיעור הגידול בשנת 2019 העומד על כ-400%, החברה צופה גידול מהותי נוסף בחלקה בשווקים.

2.2.1.6 מוצרים חדשים

החברה לא פעלה לאישור מוצרים חדשים בתחום זה בתקופת הדוח.

2.2.2 תחרות

מספר חברות הביטוח הפועלות בתחום זה הינו 15, כולל ליברה.

החברה הנה חברה ישירה, ולכן המתחרות העיקריות של החברה בתחום זה, הינן בראש ובראשונה חברות הביטוח המשוקקות את מוצריהן באופן ישיר מול לקוחות הקצה, ולאחריהן החברות המסורתיות הפועלות באמצעות סוכני ביטוח. הכיסוי הביטוחי האחיד בכל חברות הביטוח וזמינות מנועי השוואה באתרי אינטרנט שונים, מובילים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הלקוח בבואו לרכוש פוליסת ביטוח. הגם שמבוטחים רוכשים בדרך כלל ביטוח רכב רכוש במקביל לרכישת ביטוח רכב חובה, הרי שעם התגברות התחרות והמעבר לתעריפים דיפרנציאליים בביטוח רכב חובה, גוברת מגמת ההפרדה, בה המבוטח רוכש פוליסת ביטוח רכב חובה בחברה אחת, ואילו את ביטוח הרכוש בחברה אחרת, כאשר מה שעומד לנגד עיניו, הוא לרוב המחיר הכולל אותו ישלם בגין ביטוח הרכב.

הגורמים המחזקים את מעמדה התחרותי של החברה הינם המודל הפרסונלי הייחודי אותו מנהיגה החברה ותחזוק שוטף של מרכיביו ותעריפיו המאפשר לה לתמחר את ציבור המבוטחים באופן מדויק ובשיטה שונה מהשיטה המקובלת בענף, מודל ההשתתפות ברווחים, רמת שירות וזמינות גבוהה מאוד, טיפול מהיר בתביעות, תוך התחייבות לתשלום תביעות מסוג אובדן גמור וגניבה בתוך 48 שעות בלבד ממועד הגשת מלוא המסמכים לחברה, וכן פתרונות דיגיטליים מתקדמים המאפשרים הפקת פוליסות ביטוח מכל מקום ובכל שעה באמצעות אתר האינטרנט של החברה, ביצוע שינויים באופן עצמאי, הגשת תביעה "אוניליין" ועוד, והכל לצד חוויית משתמש מתקדמת, ייחודית ונעימה. חלקה של החברה בענף פעילות זה במגמת עלייה מתמדת, והחברה צופה כי מגמה זו תימשך.

בהתאם לנתוני הרשות⁷ בענף ביטוח רכב רכוש חל קיטון של כ- 2.2% בהיקף הפרמיות ברוטו בתקופה של תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, בענף רכב רכוש, ישנו רווח כולל של כ-810 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, לעומת רווח כולל של כ-737 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. הרווח הכולל לשנת 2018 עמד על סך של כ-914 מיליון ₪ לעומת רווח כולל בסך של כ-495 מיליון ₪ בשנת 2017.

2.2.3 לקוחות

2.2.3.1 להלן פרטים אודות חלוקת הפרמיה ברוטו בענף ביטוח רכב רכוש (באלפי ₪):

שנה	סה"כ פרמיות ברוטו	פרטיים ועסקיים קטנים	קולקטיבים ומפעלים גדולים ¹	שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים
2019	52,361	52,361	0	0%
2018	8,787	8,787	0	0%

¹ קבוצת רכבים או מבוטחים המונה לפחות 1,000 כלי רכב או לחילופין מהווה לפחות 1% מהפרמיות בתחום זה.

⁷ מתוך נתוני הרשות, ראה [דוחות ניהוליים](#) באתר הרשות.

2.2.3.2 בזכות המודל הפרסונלי, החברה מתבססת על פיזור גדול של מבוטחים, ובאמצעות כך נמנעת מתלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות.

2.2.3.3 שיעור הלקוחות להם ביטוח רכוש וביטוח רכב חובה, לתקופות ביטוח חופפות, עמד בשנת 2019 על 99%.

2.2.3.4 לחברה לא קיים לקוח שסך הכנסותיה (פרמיית ברוטו) ממנו בתחום מהוות 10% או יותר.

2.2.3.5 בשנת 2019 החברה חידשה לראשונה פוליסות ביטוח רכב רכוש. שיעור החידושים ברוטו בתחום זה לשנת 2019 הינו כ-88%. שיעור החידושים מייצג את היחס בין כמות הפוליסות בשנת 2019 שהיו בתוקף בשנה הקודמת, לבין הכמות המדווחת בשנת 2018. שיעור החידושים נטו (דהיינו, מתוך האוכלוסייה שהחברה מאפשרת לה לחדש את הביטוח אצלה) עמד בשנת 2019 על כ-90%.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות בתחום ביטוח רכב רכוש במונחי מחזור פרמיות לשנת 2019 באחוזים:

שנות ותק	פוליסות חדשות	שנה	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	88.6%	11.4%	100.0%

להלן נתונים בדבר מחזור הפרמיות בתקופת הדוח, לפי שנות ותק:

מספר שנות ותק	פרמיות באלפי ₪	שיעור מסך ההכנסות
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	46,406	54.2%
שנת ביטוח שניה (שנת ותק אחת)	5,955	7.0%
סך הכל פרמיות בשנת 2019	52,361	61.2%

2.3 תחום ביטוח כללי אחר

2.3.1 מוצרים ושירותים

בתקופת הדוח, החלה החברה בשיווק מוצר מסוג "ביטוח דירה".

2.3.1.1 מאפיינים עיקריים

ביטוח דירה הינו ביטוח רשות, המעניק כיסוי ביטוחי לנזקי רכוש שנגרמו לדירה המבוטחת ולתכולתה מפני סיכונים שונים, וכן כיסוי לאחריות המבוטח כלפי צדדים שלישיים, הכל בהתאם להוראות הפוליסה התקנית שהוראותיה קבועות בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ולתכולתן) תשמ"ו-1986, אשר לא ניתן להתנות עליהן, אלא לטובת המבוטח.

החברה משווקת ארבעה מסלולים בענף ביטוח דירה: ביטוח מבנה בלבד, ביטוח תכולה בלבד, ביטוח מבנה ותכולה, וכן ביטוח מבנה למשכנתא.

ביטוח דירה כולל ביטוח למבנה ו/או לתכולת דירת מגורים ומבוסס על ביטוחי רכוש בתוספת ביטוחי חבויות, הקשורים לדירת המגורים נשוא הפוליסה, כגון אחריות כלפי צד שלישי ואחריות מעסיקים לעובדי משק בית.

הכיסוי בפוליסות אלו כולל גם כיסוי לנזקי צנרת ומים וכיסוי לנזקי רעידת אדמה, אלא אם המבוטח בחר שלא לרכוש כיסויים אלו.

החברה מציעה למבוטחיה לרכוש הרחבות שונות רלוונטיות לבחירתם במסגרת פוליסת ביטוח הדירה.

תקופת הביטוח בפוליסת דירה היא לרוב 12 חודשים.

תביעות בענף זה מתאפיינות במשך זמן בירור קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין יישוב התביעה, ולכן נקראות תביעות בעלות "זנב קצר".

2.3.1.2 תמחור

ליברה פיתחה מודל תמחור המבוסס על עקרונות חיתומיים ואקטואריים בשילוב התאמה אישית למבוטח. באמצעות חכמה אקטוארית ובשילוב כלים טכנולוגיים מתקדמים, ליברה מתאימה את הצעת המחיר לכל מבוטח, לא רק לפי הפרמטרים הנהוגים בענף, אלא על בסיס פרמטרים רבים ומגוונים נוספים, אשר מובילים לכך שהחברה מתאימה את הפרמיה לסיכון באופן ממוקד ומדויק, ככל הניתן. התאמת הפרמיה לסיכון באה לידי ביטוי בין היתר בשקלול גורמים פרסונליים כגון עבר ביטוחי מעבר לשלוש שנים, אמצעי האבטחה בבית, אמצעי הגנה משריפות, אמצעי הגנה מפני נזילות ועוד. החברה שוקדת באופן רציף על שיפור מתמיד במודל התמחור האקטוארי והחיתומי, כך שהיתרון התחרותי שלה יישמר.

לעניין קיום מיגונים יובהר, כי בהתאם להנחיות הממונה, עצם קיומם של מיגונים כאמור אינו מהווה תנאי מוקדם לקיומו של הכיסוי הביטוחי.

2.3.1.3 שווקים עיקריים

מרבית חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח דירה. שוק זה מאופיין בתחרות מחירים משמעותית ובשקיפות המחירים לצרכן, בין היתר, באמצעות מחשבון ביטוח דירה באתר הרשות, וזאת כמובן, ללא עלות.

להערכת החברה, שיעור הפריצות, שריפות ונזקי מים לדירות, וכן נזקים הנגרמים עקב נזקי טבע עשויים להשפיע על הביקוש בענף זה. כמו כן, תקופת מיתון עלולה לגרום לירידה במספר הפוליסות הנרכשות ולצמצום הכיסויים הביטוחיים הנרכשים על ידי מבוטחים.

2.3.1.4 שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים

החברה החלה לשווק מוצר זה בחודש אוגוסט 2019. בהתאם, החברה צופה גידול מהותי בחלקה בשווקים.

2.3.1.5 מוצרים חדשים

בתקופת הדוח קיבלה החברה לראשונה את אישור הממונה לשיווק מוצר זה.

2.3.2 תחרות

מספר חברות הביטוח הפועלות בתחום זה הינו 15, כולל ליברה.

החברה הנה חברה ישירה, ולכן המתחרות העיקריות של החברה בתחום זה, הינן בראש ובראשונה חברות הביטוח המשוקקות את מוצריהן באופן ישיר מול לקוחות הקצה, ולאחריהן החברות המסורתיות הפועלות באמצעות סוכני ביטוח. הכיסוי הביטוחי האחד בכל חברות הביטוח וזמינות מנועי השוואה באתרי אינטרנט שונים, מובילים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הלקוח בבואו לרכוש פוליסת ביטוח. הגורמים המחזקים את מעמדה התחרותי של החברה הינם המודל הפרסונלי הייחודי אותו מנהיגה ותחזוק שוטף של מרכיביו ותעריפיו המאפשר לה לתמחר את ציבור המבוטחים באופן מדויק ובשיטה שונה מהשיטה המקובלת בענף, מודל ההשתתפות ברווחים, רמת שירות וזמינות גבוהה מאוד, טיפול מהיר בתביעות, וכן פתרונות דיגיטליים מתקדמים המאפשרים הפקת פוליסות ביטוח מכל מקום ובכל שעה באמצעות אתר האינטרנט של החברה, ביצוע שינויים באופן עצמאי, הגשת תביעה "אוניליין" ועוד, והכל לצד חוויית משתמש מתקדמת, ייחודית ונעימה. חלקה של החברה בענף פעילות זה במגמת עלייה מתמדת, והחברה צופה כי מגמה זו תימשך.

בהתאם לנתוני הרשות⁸ בענף ביטוח דירה (ללא בנקים למשכנתאות) חל גידול של כ- 3.9% בהיקף הפרמיות ברוטו בתקופה של תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, בענף ביטוח דירה, ישנו רווח כולל

⁸ מתוך נתוני הרשות, ראה [דוחות ניהוליים](#) באתר הרשות.

של כ-164 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, לעומת רווח כולל של כ-130 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. הרווח הכולל לשנת 2018 עמד על סך של כ-156 מיליון ₪ לעומת רווח כולל בסך של כ-168 מיליון ₪ בשנת 2017.

2.3.3 לקוחות

2.3.3.1 להלן פרטים אודות חלוקת הפרמיה ברוטו בענף ביטוח דירה (באלפי ₪):

שנה	סה"כ פרמיות ברוטו	פרטיים ועסקיים קטנים	קולקטיבים ומפעלים גדולים	שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים
2019	988	988	0	0%
2018	-	-	0	0%

* לחברה אין מבוטח שסך ההכנסות ממנו מהווה לפחות 5% מהפרמיות בתחום זה.

2.3.3.2 בזכות המודל הפרסונלי, החברה מתבססת על פיזור גדול של מבוטחים, ובאמצעות כך נמנעת מתלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות.

2.3.3.3 לחברה לא קיים לקוח שסך הכנסותיה (פרמיית ברוטו) ממנו בתחום מהוות 10% או יותר.

2.3.3.4 כל הפרמיות הנקובות בסעיף [2.3.3.1](#) לעיל הינן בגין פוליסות חדשות. החברה החלה בשיווק המוצר בתקופת הדוח, ועל כן, אין בידיה נתונים אודות וותק והתמדת לקוחות.

3. חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל חברה

3.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

בחלק זה מובא פירוט לגבי מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על החברה הן ברמת כלל החברה והן ברמת תחומי הפעילות.

3.1.1 חקיקה ראשית

3.1.1.1 חוק החברות, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו.

3.1.1.2 חוק הפיקוח, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו, החוזרים וההנחיות שמפרסמת הרשות. חוק הפיקוח מסדיר, בין היתר, את סמכויות הממונה, תפקידיו ואמצעי האכיפה העומדים לרשותו, וכן את אופן התנהלותם של מבטחים ושל סוכני ביטוח, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על-ידם, וזאת כדי להבטיח את ניהולם התקין והשמירה על עניינם של המבוטחים או הלקוחות, לרבות סמכות הממונה לברר תלונות מהציבור, וכדי למנוע פגיעה ביכולתו של מבטח לקיים את התחייבויותיו. עיסוק בביטוח לרבות בתיווך בביטוח מחייב קבלת רישיון, הוראות בדבר החזקה של אמצעי שליטה במבטח וסוכנות ביטוח, מסירת דינים וחשבונות והסמכת שר האוצר להתקין תקנות בעניינים שונים הקשורים לפיקוח על הביטוח, כגון הון עצמי, קביעת תנאי הביטוח של תכניות הביטוח ודמי הביטוח ועוד.

3.1.1.3 חוק חוזה הביטוח, על תיקוניו, המסדיר בעיקר את מערכת היחסים שבין המבטח והמבוטח.

3.1.1.4 חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.

3.1.1.5 חוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982.

3.1.1.6 חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

3.1.1.7 חוק הפל"ד, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו.

3.1.1.8 פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

3.1.2. חקיקת משנה ותיקוני חקיקה

להלן יובא תיאור קצר של הוראות הדין החלות על החברה, לרבות חוקים, תקנות, חוזרים, הנחיות וטיוטות, אשר להם השלכה מהותית על עסקי החברה ופורסמו במהלך תקופת הדוח ועד לסמוך למועד פרסומו.

3.1.2.1. הוראות הדין והפסיקה

א. ביום 18 ביוני 2019, פורסם הדוח הסופי של ועדת קמיניץ ("דוח הוועדה לבחינת ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנוזיקין") במסגרתו אימצה הוועדה את ההמלצה להשיב את שיעור ריבית ההיוון לשיעור אחיד של 3% וקבעה מנגנון עדכון לשיעור זה שיוחל אחת לשנתיים, ובלבד שבמחצית השנה שקדמה למועד הבחינה הדו שנתית, התשואה מהשקעה באג"ח קונצרני AA לתקופה של 25 שנים חרגה מרצועת ניווד של נקודת אחוז אחד כלפי מעלה או מטה לעומת המצב לפני כן. בעקבות פרסום הדוח הסופי, אימץ בית המשפט העליון ביום 8 באוגוסט 2019 את המלצות הוועדה וקבע בפסק דין כי שיעור ההיוון ימשיך לעמוד על 3%, שכן הוא מגלם תשואה שניתנת להשגה, בסבירות גבוהה, באמצעות השקעה בסיכון נמוך לתקופה ממושכת ותוך שמירה על נזילות חלקית. ביהמ"ש עמד בפסק דינו על הקושי שנוצר כתוצאה משיעור ההיוון שנקבע בפסק הדין (3%) לבין שיעור ההיוון הקבוע בתקנות הביטוח הלאומי (2%) והביע תקווה שהמחוקק יקבע הסדר ברור, שיכלול גם מנגנון עדכון. עד להכרעת המחוקק יעמוד שיעור ההיוון על כנו, אלא אם יוכח שינוי בהתאם לפרמטר שנקבע בדוח ועדת קמיניץ, כאשר בתקופת הביניים תעמוד בתוקף הסכמת הצדדים לנכות את גמלאות המוסד לביטוח לאומי לפי ריבית היוון בשיעור של 3%. לפירוט בדבר השפעת פסק הדין האמור על החברה - ראה באור 23 לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.1.2.2. חוזרים

א. ביום 18 במרץ 2019, פורסם חוזר בעניין איסוף מידע סטטיסטי - פניות הציבור, במסגרתו הורחב דיווח המידע הסטטיסטי לרשות, תוך מתן נתונים אודות כלל תלונות הציבור המתקבלות בגוף המוסדי, זאת בנוסף לתלונות המתקבלות ברשות, ואשר לעמדתה, מהוות רק שליש מכלל התלונות המתקבלות בענף. דיווח מסוג זה, יהווה עבור הרשות כלי פיקוח נוסף, המציף בפני הרשות את הסוגיות הדורשות אסדרה, לצד הענקת סעד לפונים, וכן לצורך שיקוף הנתונים המלאים במדד השירות המפורסם מדי שנה על ידי הרשות. תחילתו של החוזר החל מהדיווח ליום 31 בדצמבר 2019, כאשר הדיווח הראשון יכלול את נתוני 1 בספטמבר 2019 ועד 31 בדצמבר 2019 בלבד.

ב. ביום 4 באפריל 2019, פורסם חוזר דיווח מיוחד ביטוח כללי התשע"ט 2019, שמטרתו להנחות את חברות הביטוח ביחס לאופן הדיווח לרשות במצבים של ריבוי נזקי רכוש (למשל במצב של רעידת אדמה, שריפה רחבת היקפים וכד'), על מנת שהרשות תקבל תמונת מצב אמינה ומדויקת בזמן אמת כפי שיוגדר על ידה, אודות היקף המבוטחים הנפגעים ותוכל לבצע מעקב יעיל אחר אופן הטיפול בהם, לרבות מעקב אחר יישוב תביעות שיוגשו. החוזר נכנס לתוקף ביום 30 ביוני 2019 והחברה ערוכה ליישום. יצוין כי בעת נזקי הגשמים שארעו בחורף האחרון, דרשה הרשות מאת הגופים המוסדיים דיווח מיוחד כאמור, וזה בוצע בהצלחה.

ג. ביום 11 ביולי 2019, פורסם תיקון לחוזר המאוחד לעניין תגמול. מטרת התיקון, בין היתר, הנה עדכון ושילוב החוזרים הקיימים בתחום זה לחוזר המאוחד. בנוסף, קובע החוזר הוראות לעניין מינוי ועדת תגמול; קביעה לפיה שינוי לא מהותי בתנאי התגמול של נושא משרה לא יהיה טעון אישור הדירקטוריון; ביטול יחס

ההכפלה בתגמול יו"ר הדירקטוריון; החרגת עובדים מסוימים מהגדרת "בעל תפקיד מרכזי"; קביעת קריטריונים לקביעת רכיב משתנה; עדכון הוראות דחיית תשלום הרכיב המשתנה; סיווג מענק פרישה כרכיב משתנה; וכן תשלום מענק חתימה ומענק שימור ללא תלות בביצועים, אולם תוך מגבלת זמן. תחילת החוזר ביום פרסומו והשפעתו על החברה אינה מהותית.

ד. ביום 16 ביולי 2019, פורסם חוזר שעניינו שירות ללקוחות גופים מוסדיים. מטרת החוזר הנה מתן הוראות פרטניות לעניין טיב השירות הניתן על ידי הגופים המוסדיים, בין היתר, בשים לב לערוצי השירות הישירים שבמסגרתם ניתן שירות ללקוחות והאופן בו יינתן שירות כאמור. תחילתן של הוראות חוזר זה, 9 חודשים ממועד פרסומו, למעט סעיף העוסק בזמן מענה אנושי מקצועי במוקדי השירות של החברה, אשר נכנס לתוקפו ביום 25 ביולי 2019, וזאת בשל כניסתו לתוקף של חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 57) התשע"ח-2018, העוסק אף הוא בעניין זה, ואשר לראשונה, הוחל גם על מבטח. החברה נערכת ליישום הוראות החוזר.

ה. ביום 8 בספטמבר 2019, פורסם תיקון החוזר המאוחד – הוראות לעניין השקעה בהלוואות באמצעות צד שלישי. לאור הפיכתם של מרבית הגופים העוסקים במתן אשראי (חוץ מוסדיים וחוף בנקאיים), לגופים המפוקחים על ידי הרשות, נקבע כי תקרת ההשקעה המוגדלת שחלה ביחס למתן הלוואה על ידי צד שהוא בנק (5 מלש"ח), תחול גם לגבי גופים מפוקחים שאינם בנקים, שעוסקים במתן אשראי בהיקף פעילות גבוה, ובכך תורחב קשת אפשרויות ההשקעה של הגופים המוסדיים ושיתופי הפעולה שלהם במתן אשראי.

ו. ביום 6 בנובמבר 2019, פורסם נייר התייעצות שעניינו "יישום הוראות מעבר תחת משטר כושר פירעון כלכלי", בו מפרטת הרשות מספר נושאים להתייעצות אגב הוראות המעבר ותקופת הפריסה בישראל, שכן אופן יישום תקופת הפריסה בישראל שונה מזה המפורט בדירקטיבה האירופאית, ובפרט מהאופן בו יושמו הוראות המעבר לפריסה הדרגתית של הגידול בעתודות הביטוחיות. בהתאם ליישום שאומץ בחלק ממדינות האיחוד האירופי, הגידול בחלק מהעתודות נפרס על פני 16 שנה לעומת 8 שנים בישראל.

ז. ביום 17 בנובמבר 2019, פורסם תיקון לחוזר "צירוף לביטוח" אשר קובע לעניין ביטוח מקיף לדירות או לבתי עסק בלבד, צמצום לגבי מספר הדרישות העיתיות הנדרשות אגב חידוש הביטוחים הנ"ל, כך שיידרשו אחת לשלוש שנים. תחילתן של הוראות החוזר במועד פרסומו. חוזר זה הינו בהמשך לטיטת חוזר באותו נושא שפורסמה ביום 16 בספטמבר 2019 וכללה גם הצעה לתיקון סעיף 8(ו) לחוזר, כך שיקבע כי חברת ביטוח המקבלת בקשה לצירוף מועמד לביטוח שיש לו כבר פוליסה קיימת בחברה אחרת, תברר אם ברצונו לבטל את הפוליסה הקיימת. במידה והסכים לכך, חברת הביטוח החדשה תפנה בשמו לחברה המבטחת בפוליסה המקורית ותדאג לבטל ולתעד את הליך הביטול. כן מוצע, כי אם פוליסת הביטוח המקורית לא בוטלה, חברת הביטוח החדשה תישא בסכום הפרמיות ששילם המבוטח ביתר. הרשות הודיעה כי הדיונים ביחס לתיקונים המוצעים בסעיף 8(ו), כפי שפורסמו בטיטה, יימשכו בנפרד.

3.1.2.3. הנחיות, עמדות והבהרות הממונה

א. ביום 13 במאי 2019, פורסמה עמדת ממונה שעניינה ממצאי ביקורת רוחב בנושא המשכיות עסקית, ובה פירוט יישומים ראויים וחסרים לדעת הממונה, כפי שאלו עלו מניתוח תחקירי תרגילי המשכיות עסקית המדמה התמודדות עם אירוע סיבר

שבוצעו על ידי הגופים המוסדיים בחודש נובמבר 2018. עמדת הממונה כאמור משקפת את עיקרי ממצאי התרגיל על מנת לתרום לשיפור התנהלות הגופים המוסדיים בעניין זה. ביום 11 בפברואר 2020, ולאחר תקופת הדוח, ערכה הרשות תרגיל רוחבי נוסף בקרב חברות הביטוח. הרשות טרם פרסמה עמדתה ביחס להתנהלות החברות בתרגיל זה אולם מדוח הבקר עולה כי החברה עמדה בתרגיל זה בהצלחה יתרה.

ב. ביום 3 בספטמבר 2019, פורסם מסמך היוועצות שעניינו "שירות, שקיפות ומיצוי זכויות – תכנית רשות שוק ההון למען הגיל השלישי", המפרט את תכנית הפעולה המוצעת של הרשות בעניין זה, אשר עתידה להתמקד בשישה נושאים עיקריים: הגינות הליך צירוף לביטוח, ייחוד מוקד שירות ייעודי לבני הגיל השלישי, פישוט הליך מיצוי זכויות, שיפור תהליכי הטיפול בפניות ציבור, מינוי אחראי על נושא הגיל השלישי בגופים המוסדיים וכן חינוך והיכרות פיננסית תוך הגברת ההיכרות של בני הגיל השלישי עם נושאי הליבה הקשורים לביטוח, ללא מטרת שיווק. המסמך פורסם להערות הציבור, ובנוסף, בכוונת הרשות לקיים שולחנות עגולים בנושא הגיל השלישי בעולם הביטוח.

ג. ביום 13 בינואר 2020, פורסמה "עמדת ממונה – השקעה בחברות "אינשורטק". טיוטת העמדה פורסמה בהמשך לנייר ההתייעצות מיום 6 במאי 2019 בעניין זה (להלן: "נייר ההתייעצות") שמטרתו עידוד חברות ביטוח להשקיע ביוזמות בתחום האינשורטק. עמדת הממונה הנה לאשר שליטה של מבטח או אחזקה של מבטח בשיעור העולה על 20% בהתקיים התנאים הבאים: המבטח יחזיק בשיעור של 100% מכל סוג של אמצעי שליטה בתאגיד האינשורטק; ההשקעה בתאגיד האינשורטק תבוצע מכספי הנוסטרו של המבטח בלבד; סך גובה ההשקעה הכולל של המבטח בתאגיד אינשורטק לא תעלה על הנמוך מבין אלה: א) 100 מיליון ₪. ב) 1% מסך נכסיו של המבטח בניכוי נכסים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה; תאגיד האינשורטק ישקיע בפעילות טכנולוגית או דיגיטלית אשר משיקה באופן ישיר לתחומי הפעילות של המבטח והאסטרטגיה שלו. עוד קובע הממונה בעמדתו כי שינוי בשיעור האחזקה של המבטח באמצעי השליטה ייעשה באישור מראש של הממונה. בנוסף, מטיל הממונה על המבטח חובות דיווח תקופתיות באשר לפעילות האינשורטק ושיעורי ההחזקה.

3.1.2.4. טיוטות תקנות וחוזרים

א. ביום 20 בינואר 2019, פורסמה טיוטת תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין העברת כספים למבטחי משנה מחוץ לישראל, על רקע תקנה 37 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012, הקובעת כי חברת ביטוח רשאית להעביר למבטח משנה מחוץ לישראל מזומנים מעסקים שמקורם בישראל, בהתאם להוראות הממונה. בהתאם לכך, מוצעים בטיוטה התנאים להעברת כספים כאמור ולקבלת בטוחות ממבטח משנה מחוץ לישראל בשל חלקו בהתחייבויות הביטוח של חברות הביטוח בישראל.

ב. ביום 21 במאי 2019, פורסמה טיוטת תיקון להוראות החוזר המאוחד – הוראות בענף רכב רכוש. מטרת התיקון הנה לשפר את מצבו של הצרכן (מבוטח וצד ג') ולאפשר את שכלול השוק, פתיחת התחרות תוך הגברת טיב התיקון ואיכות השירות הניתנים למבוטחים על ידי חברות הביטוח, השמאים והמוסכים. על כן, מוצע לתקן את הוראות החוזר המאוחד ולהסדיר את עבודת חברת הביטוח עם שמאים ומוסכים כך שהליך תביעת הביטוח על ידי מבוטח יהיה הליך הוגן, יעיל, שקוף ומקצועי לטובת מיצוי זכויותיו. בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את מלוא ההשפעות על רווחיות הענף, אולם נראה כי הרפורמה המוצעת תוביל לשחיקה בפרמיה, עלייה בעלות התביעה הממוצעת

והוצאות תפעול גבוהות בענף כולו.

ג. ביום 6 בנובמבר 2019, פורסמה טיוטת חוזר שעניינה "סקר הערכה כמותי לבחינת התאמות במשטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II", ומטרתה, מתן הוראות להערכת ההשפעה הכמותית של רכיבים מסוימים אשר בהם עשויה להידרש התאמה על יחס כושר הפירעון הכלכלי של חברות הביטוח.

ד. ביום 20 בפברואר 2020, פורסמה טיוטת תיקון להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון מס' 2), התש"פ-2020. במסגרת הטיוטה מוצע לערוך את התיקונים הבאים: א) התאמת הוראות הפוליסה התקנית לתיקון הפקודה אשר ביטל את החובה על קיומה של תעודת ביטוח מקורית אחת ומאפשר למבטחים להנפיק תעודת ביטוח באמצעים דיגיטליים ובכלל זאת ביטול חובת המבוטח להשיב את תעודת החובה המקורית למבטח כתנאי לביטול הפוליסה והשבת דמי הביטוח היחסיים; ב) תיקוני נוסח הנדרשים מהוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה) התשע"ו-2016; ג) עדכון הפוליסה התקנית לאור ביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; ד) קביעת הוראות לעניין הודעת מבוטח על השבתה של הרכב אשר במסגרתה יוכל מבוטח ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת הכיסוי הביטוחי; ה) עדכונים והתאמות בפוליסה לביטוח סחר; ו) הוספת פוליסה ותעודה לביטוח תו סוחר. לטיוטה השפעה רבה על ענף ביטוח רכב חובה, הן בהיבטים תפעוליים והן בהיבטים ביטוחיים.

ה. ביום 26 בפברואר 2020, פורסמה טיוטת תיקון להוראות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) (תיקון), התש"פ – 2020. במסגרת הטיוטה מוצע לערוך את התיקונים הבאים: א) תיקוני נוסח הנדרשים מהוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ו 2016; ב) קביעת הוראות לעניין הודעת המבוטח על השבתה של הרכב אשר במסגרתה יוכל ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת היקף הכיסוי הביטוחי; ג) עדכון הפוליסה התקנית לאור ביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה תשכ"א-1961; ד) עדכונים והתאמות בפוליסה לאביזרים ולמכלולים הקיימים ברכבים מודרניים; ה) עדכון ההוראות הנוגעות להחזר לו יהיה זכאי המבוטח בעת ביטול הפוליסה; ו) הוספת נתונים לדוח עבר ביטוחי של המבוטח ועדכון הדוח בהתאם לשימוש שנעשה בו בפועל.

הנאמר לעיל הינו תמצית כללית בלבד של הוראות הדין, התקנות, חוזרי וטיוטות הוראות הממונה ואין לראות באמור משום פרשנות ו/או ייעוץ. חוזרי הממונה (והטיוטות) המלאים, מפורסמים באתר הרשות, בכתובת www.mof.gov.il.

3.2 חסמי כניסה ויציאה עיקריים בפעילות החברה

3.2.1 חסמי כניסה

חסמי הכניסה העיקריים של תחומי הפעילות השונים של החברה קבועים בהוראות הדינים הרלוונטיים המחייבים קבלת רישיונות והיתרים מתאימים ועמידה בדרישות ההון העצמי המינימלי.

3.2.1.1 ביום 10 בינואר 2018, אושרו בוועדת הכנסת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018. אישור התקנות צמצם משמעותית חסם כניסה זה, באמצעות הפחתת ההון העצמי המזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח, דבר שאפשר לחברה לגייס את ההון הנדרש לצורך הקמתה.

3.2.1.2 בנוסף לדרישות ההון לצורך קבלת רישיון מבטח, מבטח נדרש לעמוד בדרישות הון מינימאליות בכל זמן נתון. לפירוט בנושא דרישות ההון החלות על החברה ואופן עמידתה בהן, ראה באור 11 לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.2.1.3 בהתאם לחוק הפיקוח, עיסוק בביטוח מחייב מתן רישיון מבטח, כאשר החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח מותנית בקבלת היתר החזקה מהממונה.

בהתאם להוראות הדין, החזקת אמצעי שליטה ושליטה במבטח, טעונים היתר מהממונה. ביום 6 במאי 2018, העניק הממונה, לגבי אתי אלישקוב, היתר שליטה ולהחזקת אמצעי שליטה (כהגדרתם בסעיף 1 לחוק הפיקוח) בחברה (להלן: "היתר השליטה"). בהיתר נקבעו, בין היתר, התנאים העיקריים בדבר הוראות לשמירת שרשרת השליטה ואי מתן זכות לצד ג' באמצעי השליטה בחברה. כמו כן, במסגרת היתר השליטה ולצורך קבלתו, התחייבה הגב' אלישקוב, התחייבות בלתי חוזרת, להשלים בכל עת את ההון העצמי הנדרש של החברה, כל עוד היא בעלת השליטה בה.

3.2.1.4 קיום תשתית טכנולוגית ומקצועית התומכת בתחומי הפעילות שבה פועלת החברה, כוח אדם מיומן, קשרים עסקיים מפותחים עם מבטחי משנה וידע וניסיון מול ספקי שירותים עיקריים ובכלל זה ספקים למתן שירותים המשווקים על ידי החברה במסגרת הפוליסות השונות.

3.2.1.5 עמידה בדרישות הוראות הדין והרגולציה והחוק (ראה סעיף 3.1 לעיל).

3.2.1.6 בניית מערכי שיווק והפצה אפקטיביים בתחומי הפעילות השונים (ראה סעיף 3.7 להלן).

3.2.2 חסמי יציאה

3.2.2.1 פירוק או חיסול של עסקי ביטוח של מבטח כפופים לפיקוחו של הממונה אשר רשאי להורות למבטח לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים או לפנות לבית המשפט, בבקשה למתן צו במסגרתו הפיקוח על הפירוק יהיה בידי בית המשפט או בפיקוחו, בעוד מיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון מחייבים קבלת אישורו של הממונה.

3.2.2.2 בענפים בעלי "זנב ארוך", הפסקת הפעילות כרוכה בהסדר להמשך הטיפול במימוש כל זכויות המבוטחים, הכולל טיפול בתיק הלקוחות הקיים ובתביעות ביטוחיות, לעתים לתקופות ארוכות ("Run-Off").

3.2.2.3 ראה סעיף 3.2.1.3 לעיל.

3.3 גורמי הצלחה קריטיים

להערכת החברה, הגורמים הבאים יכולים להיחשב כגורמים בעלי השפעה קריטית על פעילות החברה:

3.3.1 גורמי הצלחה כלליים

שינויים במצב המשק, התעסוקה ושוק ההון; הוראות הדין החלות על מבטחים וכן הוראות הממונה, לרבות פיקוח על תעריפים, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת; רמת התחרות בתחום; איכות ניהול ההשקעות; ערוצי הפצה; היכולת להתאים את המוצרים לצרכי הלקוחות; איכות השירות למבוטחים תוך מתן כלים דיגיטליים מתקדמים וידידותיים ברמת אבטחה גבוהה; שימור ורכישת הון אנושי איכותי; רמת הטכנולוגיה וחויית המשתמש; יעילות התפעול והוצאות התפעול; השיוק והמכירות; הפעלת בקרה יעילה; אקטואריה וחיתום נכונים; התאמת הפרמיה למאפייני הרכב והנהג בצורה מדויקת יותר מזו הנהוגה בענף; יצירת מנגנון השתתפות ברווחים באמצעות "ארנק דיגיטלי" המוקצה לכל לקוח ועוד.

3.3.2 גורמי הצלחה בביטוח כללי

איכות ובקרה אחר החיתום, במטרה ליצור תמהיל לקוחות בעלי פרופיל סיכון נמוך ככל האפשר; זיהוי נכון ורציף של עלויות הסיכון ותמחורן בפועל; טיפול יעיל בתביעות תוך צמצום עלויות תפעול; איכות האקטואריה והכלים הטכנולוגיים המאפשרים הפעלה ותחזוקה של תעריף דיפרנציאלי; שינויים בשכירות וחומרת נזקי תאונה, גניבות רכב ונזקים לרכוש; הסכמי ביטוח המשנה; איכות הגבייה ועוד.

לפרטים נוספים אודות גורמי הצלחה בביטוח כללי, לפי הענפים השונים בתחום – ראה סעיפים 2.1.1, 2.2.1 ו-2.3.1 בפרק זה לעיל.

3.4 השקעות⁹

ניהול ההשקעות של החברה מבוצע על ידי המשנה למנכ"ל, המכהן כמנהל הכספים, מנהל הסיכונים ומנהל ההשקעות של החברה¹⁰.

במהלך שנת 2019, מלבד יתרות מזומן המוחזקות בעובר ושב בחשבון הבנק של החברה, החברה משקיעה את כספיה בפיקדון בנקאי כאפיק בעל אופי סולידי ונזיל. החברה אינה מנהלת אשראי ואינה מנהלת התחייבויות תלויות תשואה.

להלן התפלגות הנכסים המנוהלים של החברה ליום 31 בדצמבר 2019:

נוסטרו (במיליוני ₪)	
11.3	סה"כ

⁹ למועד זה, ובשים לב לסכומים הצבורים בתיק הנוסטרו של החברה, חברה טרם הנהיגה מדיניות ניהול השקעות.

¹⁰ בהתאם למסמכי ההקלות, מנהל הכספים של החברה מורשה לכהן גם כמנהל סיכונים של החברה, לתקופה של שנתיים ממועד קבלת הרישיון.

3.5 ביטוח משנה**3.5.1 כללי**

ביטוח משנה הינו אמצעי בו נוקטת חברת ביטוח לשם גידור סיכונים. באמצעות ביטוח המשנה, חולקת חברת הביטוח את סיכונה עם מבטחי משנה, ומצמצמת את חשיפתה לסיכונים. לחברה שני סוגי הסדרי ביטוח משנה עיקריים, כמפורט להלן:

3.5.1.1 ביטוח משנה יחסי

סוג זה כולל ביטוח "מכסה" ("Quota Share"), ביטוח שבו מתקיימת חלוקה יחסית בין החברה לבין מבטחי המשנה הן בפרמיה והן בסיכון הביטוחי ובתשלומי התביעות.

החלוקה היחסית בין החברה למבטחי המשנה נקבעת מראש בשיעור קבוע לכל הפוליסות בענף מסוים בשנה נתונה, ובתמורה מקבלת החברה עמלות ממבטחי המשנה. העמלות נקבעות לכל חוזה בנפרד כאשר בחלק מהחוזים העמלה היא עמלה משתנה בין שיעור מינימאלי מסוים שישולם לחברה בכל מקרה, לבין שיעור מקסימאלי. העמלה המשולמת בפועל נקבעת, בדרך כלל לאחר שנתיים, על פי התוצאות החיתומיות של החוזה.

3.5.1.2 ביטוח משנה לא יחסי

סוג זה כולל ביטוחי הפסד יתר ("Excess of loss") ועודף הפסדים לקטסטרופה ("Catastrophe excess of loss") שמטרתם הגנה על שייר החברה. ביטוח הפסד יתר הוא ביטוח המכסה תביעות או אירועים מעל לסכום מסוים שנקבע מראש, דהיינו, הביטוח מכסה תביעה בודדת גבוהה או אירוע אחד בו מעורבים מספר סיכונים. כל סכום תביעה הנמוך מהסכום שהוגדר מראש (השייר) יכוסה על ידי חברת הביטוח.

3.5.2 מדיניות החשיפה למבטחי משנה

לחברה הסכם מבטח משנה ראשוני לתקופה בת שלוש שנים¹¹. בהתאם לתקנות הדירקטוריון, במהלך שנת 2019 אישר הדירקטוריון את מדיניות החשיפה למבטחי משנה בהתאם לעקרונות, שעיקרם להלן: (1) החברה תחתום על הסכמים עם מבטחי משנה לשנת פעילות אחת, כאשר בשנות פעילותה הראשונות תחתום החברה על הסכם מסגרת שלא יעלה על חמש שנים; (2) בשנות פעילותה הראשונות תפעל החברה אל מול מבטח משנה אחד, ובהמשך תתקשר עם מבטחי משנה נוספים לצורך פיזור רחב יותר ואי תלות במבטח משנה אחד; (3) הדירוג המינימאלי של מבטחי המשנה עימם תתקשר החברה יהיה לכל הפחות A-, בהתאם לדירוג שיינתן לה על ידי חברות הדירוג Mody's ו/או S&P.

3.5.3 ביטוח משנה ענף רכב חובה**3.5.3.1 הסדרי ביטוח משנה עיקריים**

לאור כך שענף רכב חובה מאופיין בשכיחות תביעות קבועה יחסית, ובשונות גבוהה התביעה, החברה רכשה הגנה מסוג Excess of loss לתקופה של שלוש שנים. בהגנה מסוג זה, תמורת פרמיה שנתית שתשולם למבטח המשנה בגין כל כלי רכב מבוטח, יישא מבטח המשנה בתשלומי כל תביעה שעולה על ההשתתפות העצמית שנקבעה בהסכם ועד לגובה האחריות הקבועה אף היא בהסכם.

להלן חלקו של מבטח המשנה בכיסוי ביטוח המשנה על בסיס Excess of loss לצורך כיסוי ההגנה לפעילות רכב חובה:

S&P or AM Best	% שיעור השתתפות	שם מבטח המשנה
AA-	100%	Swiss re

¹¹ בביטוח רכב הסכם ביטוח המשנה עתיד להסתיים ביום 31 במרס 2021, ואילו בביטוחי רכוש ההסכם עתיד להסתיים ביום 31 בדצמבר 2021.

בנוסף, ובכדי להגן על השייר בתחילת פעילותה כחברה חדשה, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share לשלוש שנים בענף זה. בשנת 2019 שיעור ביטוח המשנה עמד על 80%.

להלן חלקו של מבטח המשנה בכיסוי ביטוח המשנה על בסיס Quota share לצורך כיסוי ההגנה לפעילות רכב חובה:

S&P or AM Best	% שיעור השתתפות	שם מבטח המשנה
AA-	100%	Swiss re

3.5.3.2 מבנה העמלות

מכיוון שחוזה ההגנה מסוג Excess of loss ברכב חובה הוא חוזה הגנה על שייר החברה, הרי שאין עמלות שמבטח המשנה משלם לחברה, והתשלום בגין הכיסוי נקבע מראש מול מבטחי המשנה.

בחוזה מסוג Quota share מבטח המשנה משלם עמלה לחברה מתוך הפרמיות המועברות לו על ידה.

3.5.3.3 מבטח משנה שחלקו בפרמיה מהווה 10% או יותר מסך הפרמיה

לחברה מבטח משנה אחד בענף זה, שחלקו בפרמיה בשנת הדוח הינו 100%:

פרמיית ביטוח משנה באלפי ₪	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות המועברות ברכב חובה (באחוזים)	דירוג לפי S&P ו/או AM Best	שם מבטח המשנה
25,988	100%	AA-	Swiss re

3.5.3.4 מגבלות ותקרות כיסוי

החברה לא הגיעה בתקופת הדוח לתקרה שנקבעה בחוזה מסוג Excess of loss בענף ביטוח רכב חובה, ואין לה תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו בו.

3.5.4 ביטוח משנה ענף רכב רכוש

3.5.4.1 הסדרי ביטוח משנה עיקריים

בכדי לצמצם את חשיפת החברה לסיכונים בשנותיה הראשונות, ועל אף שענף רכב רכוש מאופיין בפיזור גיאוגרפי רחב ובסטטיית תקן קטנה יחסית בתביעות, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share בהסכם ביטוח משנה לשלוש שנים בענף זה. בשנת 2019 שיעור ביטוח המשנה עמד על 80%. בחוזה מסוג זה, החברה מעבירה למבטח המשנה את חלקה היחסי בפרמיה ברוטו (ללא ריידרים), תמורת התחייבות מבטח המשנה לשלם את אותו חלק מהתביעות.

בנוסף, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה מסוג עודף הפסדים לקטסטרופה Catastrophe excess of loss למקרה של רעידת אדמה. בחוזה מסוג זה, מבטח המשנה משתתף בתשלום תביעות בגין אירועי רעידת אדמה, שעלותם עולה על ההשתתפות העצמית שנקבעה בהסכם, ועד לגבול האחריות שנקבע אף הוא בהסכם. השתתפות זו של מבטח המשנה הנה תמורת פרמיה נקובה. מטרת חוזה זה, הנה מניעת נזק כלכלי משמעותי לשייר החברה כתוצאה מקרות אירוע רעידת אדמה אשר עלול להביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה.

3.5.4.2 מבנה העמלות

בחוזה ביטוח משנה מסוג Quota share, מבטח המשנה משלם עמלה לחברה מתוך הפרמיות המועברות לו על ידה.

בחוזה ביטוח משנה מסוג Catastrophe excess of loss, מבטח המשנה אינו משלם עמלות לחברה.

3.5.4.3

מבטח משנה שחלקו בפרמיה מהווה 10% או יותר מסך הפרמיה

לחברה מבטח משנה אחד בענף זה, שחלקו בפרמיה בשנת הדוח הינו 100%:

שם מבטח המשנה	דירוג לפי S&P	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות המועברות ברכב רכוש (באחוזים)	פרמיית ביטוח משנה באלפי ₪
Swiss re	AA-	100%	31,342

3.5.4.4

מגבלות ותקרות כיסוי

החברה לא הגיעה בתקופת הדוח לתקרה שנקבעה בחוזה מסוג Catastrophe excess of loss בענף ביטוח רכב רכוש, ואין לה תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו בו.

לפרטים נוספים אודות ביטוח משנה ראה באור 23 ז' לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.5.5 **ביטוח משנה ענף ביטוח דירה**

3.5.5.1

הסדרי ביטוח משנה עיקריים

בכדי לצמצם את חשיפת החברה לסיכונים בשנותיה הראשונות, ועל אף שענף ביטוח דירה מאופיין בפיזור גאוגרפי רחב ובסטיית תקן קטנה יחסית בתביעות, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share בהסכם ביטוח משנה לשלוש שנים בענף זה. בשנת 2019 שיעור ביטוח המשנה עמד על 80%. בחוזה מסוג זה, החברה מעבירה למבטח המשנה את חלקה היחסי בפרמיה ברוטו (ללא ריידרים), תמורת התחייבות מבטח המשנה לשלם את אותו חלק מהתביעות.

בנוסף, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה מסוג עודף הפסדים לקטסטרופה Catastrophe excess of loss למקרה של רעידת אדמה. בחוזה מסוג זה, מבטח המשנה משתתף בתשלום תביעות בגין אירועי רעידת אדמה, שעלותם עולה על ההשתתפות העצמית שנקבעה בהסכם, ועד לגבול האחריות שנקבע אף הוא בהסכם. השתתפות זו של מבטח המשנה הנה תמורת פרמיה נקובה. מטרת חוזה זה, הנה מניעת נזק כלכלי משמעותי לשייר החברה כתוצאה מקרות אירוע רעידת אדמה אשר עלול להביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה.

3.5.5.2

מבנה העמלות

בחוזה ביטוח משנה מסוג Quota share, מבטח המשנה משלם עמלה לחברה מתוך הפרמיות המועברות לו על ידה.

בחוזה ביטוח משנה מסוג Catastrophe excess of loss, מבטח המשנה אינו משלם עמלות לחברה.

3.5.5.3

מבטח משנה שחלקו בפרמיה מהווה 10% או יותר מסך הפרמיה

לחברה מבטח משנה אחד בענף זה, שחלקו בפרמיה בשנת הדוח הינו 100%:

שם מבטח המשנה	דירוג לפי S&P	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות המועברות בענף דירה (באחוזים)	פרמיית ביטוח משנה באלפי ₪
Swiss re	AA-	100%	780

3.5.5.4 מגבלות ותקרות כיסוי

החברה לא הגיעה בתקופת הדוח לתקרה שנקבעה בחוזה מסוג Catastrophe excess of loss בענף ביטוח רכב רכוש, ואין לה תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו בו.

לפרטים נוספים אודות ביטוח משנה ראה באור 23 ז' לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.5.6 ריכוז תוצאות ביטוח משנה בביטוח כללי

דירה		רכב רכוש		רכב חובה		
2018	2019	2018	2019	2018	2019	
-	780	5,503	31,342	4,293	25,988	פרמיות ביטוח משנה
-	146	(1,291)	(9,622)	(600)	405	רווח/הפסד ביטוח משנה*

* ברכב חובה עיקר הרווח נובע מכך שבשנת 2019 לא הוכרה פרמיה בחסר, וכן לאור מספר התביעות הנמוך יחסית.

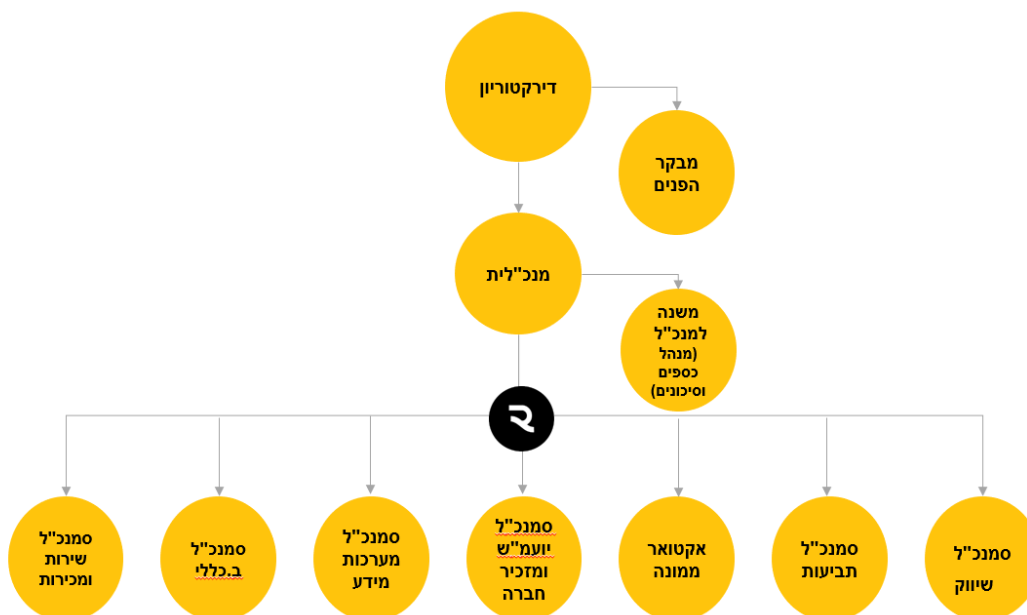
** ברכב רכוש עיקר ההפסד נובע מחלקו של מבטח המשנה בתוצאות החברה המלוות בחוסר וודאות בשנותיה הראשונות, וכן בגין חלקו בפרמיה בחסר.

בביטוח דירה התפלגות הפרמיות הנה כדלקמן:

2019	
766	פרמיות ביטוח משנה יחסי
-	פרמיות ביטוח משנה לא יחסי
14	פרמיה בגין רעידת אדמה
780	סה"כ פרמיות ביטוח משנה

3.6 הון אנושי

3.6.1 המבנה הארגוני של החברה

- 3.6.2 החברה הנה חברה ישירה באופייה, כך שמרבית עסקיה מבוצעים טלפונית ו/או דיגיטלית. בהתאם, לחברה מטה מרכזי אחד.
- 3.6.3 מטה החברה כולל את מנכ"לית החברה ומחלקות מקצועיות (כספים, ניהול סיכונים, ייעוץ משפטי ומזכירות החברה, מערכות מידע, אקטואריה, חיתום, שירות ותביעות, מכירות, פרסום ושיווק).
- 3.6.4 בחברה מועסקים עובדים העוסקים בתחום פעילות ספציפי, ועובדים המעניקים שירותים ליותר מאשר תחום פעילות אחד.
- 3.6.5 להלן מספר העובדים בחברה נכון ליום 31 בדצמבר 2019:

2018	2019	אגף/מחלקה
1	1	מנכ"ל
2	2	אקטואריה
1	1	מבקר פנים
1	1	משפטית
1	2	כספים
1	2	שיווק
8	10	מערכות מידע
17	32	אלמנטארי - מכירות וחידושים
1	7	שירות לקוחות
3	8	תביעות
36	66	סה"כ

*כולל עובדים במיקור חוץ.

- 3.6.6 החברה צופה גידול של כ-20% במצבת העובדים בשנת 2020. מתוך מצבת העובדים הנזכרת לעיל, 10 עובדים הינם נושאי משרה כדלקמן:
- 3.6.6.1 מנכ"לית ליברה.
- 3.6.6.2 משנה למנכ"ל.
- 3.6.6.3 שישה סמנכ"לים.
- 3.6.6.4 אקטואר ממונה.
- 3.6.6.5 מבקר פנים (ראה סעיף 4.2 להלן).
- לפרטים נוספים אודות נושאי המשרה, ראה סעיף 13 לפרק 4 לדוח התקופתי.
- 3.6.7 העובדים והמנהלים בחברה מועסקים בהסכמי העסקה המקובלים בענף. העובדים מועסקים על פי הסכמים בהם מעוגנים כל תנאי העסקתם ובכללם מרכיבי שכר ברוטו לחודש, ביטוח מנהלים, קרן השתלמות, והטבות נוספות על פי קריטריונים, כגון: רכב צמוד, טלפון סלולארי וכיוצ"ב.
- 3.6.8 על עובדי החברה חלים הסכמים קיבוציים מכח צווי הרחבה החלים על כלל העובדים והמעבידים בישראל.
- 3.6.9 חשיבותם של מנהלים ואנשי מפתח לחברה רבה, ומבחינה זו ניתן לומר כי לחברה תלות מסוימת במנהליה הבכירים.
- 3.6.10 נושאי המשרה והמנהלים בחברה (למעט הדירקטורים ונושאי משרה שאינם עובדי החברה) מועסקים מכוח הסכמי העסקה אישיים.
- לפרטים נוספים אודות תנאי העסקתם של נושאי המשרה הבכירה, לרבות מנכ"לית החברה, ראה סעיף 5 לפרק 4 לדוח התקופתי.
- 3.6.11 החברה מקיימת באופן שוטף הדרכות והשתלמויות למנהליה ועובדיה. הדרכות לעובדים כוללות את תחומי הביטוח השונים בהם עוסקת החברה, הדרכות על תוכנות מחשב שבשימושה, שירות לקוחות וכן הדרכות הנדרשות על פי הוראות הדין.

3.6.12 מדיניות תגמול לנושאי משרה

בחודש דצמבר 2019, אישר דירקטוריון החברה את מדיניות התגמול של החברה לראשונה¹². מטרת המדיניות הינן יצירת זהות אינטרסים בין נושאי המשרה בה ובין בעלי המניות ותמרוצם של הראשונים להביא להצלחת החברה, לאפשר לחברה לשמר ולגייס נושאי משרה בשים לב לתחום הפעילות של החברה ולשוק העבודה הרלוונטי עבורה, וכן ליצור איזון ראוי בין רכיבי התגמול השונים – מרכיבים קבועים מול משתנים, קצרי טווח מול ארוכי טווח.

השיקולים שעמדו בבסיס קביעת מדיניות התגמול הינם קידום מטרות החברה, מניעת יצירתם של תמריצים לנטילת סיכונים חריגים, מצבה הפיננסי של החברה לרבות נזילות ויחס כושר פירעון, היקף נכסי החברה בשים לב לאופי ומורכבות פעילות החברה, היבטים כלל ארגוניים, וכן אסדרות צפויות. באשר לתגמול בעל תפקיד מרכזי, יובאו בחשבון גם השכלתו, כישוריו, מומחיותו, ניסיונו המקצועי, תחומי אחריותו והסכמי שכר קודמים שנחתמו עימו, וכן היחס שבין עלות תנאי העסקתו לבין עלות השכר של שאר עובדי החברה והשפעת הפערים ביניהם על יחסי העבודה בחברה.

כל עובדי החברה, לרבות ההנהלה הבכירה, מועסקים בחוזי עבודה אישיים המגדירים את תנאי העסקתם, לרבות משכורת בסיס, תנאים סוציאליים ותנאים נלווים. בנוסף לרכיב הקבוע, על פי מדיניות התגמול, החל משנת 2021, החברה רשאית להעניק לכלל מנהליה הבכירים ועובדי המטה שלה בונוסים שנתיים בהתאם לקריטריונים שנקבעו במדיניות, ובכללם עמידת החברה ביעדיה, הכל כפי שיאושר על ידי ועדת התגמול ודירקטוריון החברה.

גם עובדי החברה המועסקים במוקדיה הטלפוניים של החברה מתוגמלים, מעבר לשכר בסיס, בבונוסים חודשיים, אשר נגזרים מעמידתם ביעדים, זאת על מנת לקדם שיפור ביצועים ועמידה של החברה ביעדיה.

3.7 שיווק והפצה

מוצרי החברה הנם מוצרי קומודיטי, המשווקים על ידי כלל חברות הביטוח. בהתאם, החברה חשופה לתחרות בעיקר במחירים ובהיקפי הכיסוי והשירות, ואלו גם הגורמים המבדלים אותה מהמתחרות.

ככלל, החברה נוקטת בשיטת שיווק ישירה, הכרוכה במחירים תחרותיים, בהנגשת המוצר ובחויית המשתמש, לרבות בשירות הלקוחות ובאופן הטיפול בבירור ויישוב תביעות ביטוח. ליברה מעמידה לרשות לקוחותיה אמצעים דיגיטליים מגוונים, מוקדי שירות בשעות זמינות ארוכות ובזמני המתנה קצרים, ומתנהלת מול לקוחותיה ברמת שקיפות גבוהה, והכל – "בגובה העיניים" ובשפה פשוטה ובהירה.

בביטוח רכב, ליברה פועלת לפי מודל אקטוארי, המתאים את הפרמיה באופן המדויק, ככל הניתן, למאפייני הרכב והנהג, לרבות הרגלי הנהיגה של הנהג, ובכך, מאפשרת לאוכלוסייה הרלוונטית ליהנות ממחירים נמוכים מחד, ולשמור על יציבות ורווחיות החברה מאידך. בביטוח דירה, ההתאמה האקטוארית הפרסונלית מתבצעת על בסיס משתנים רלוונטיים לתחום ביטוח זה, כגון אמצעי אבטחה, הגנה מאש, נזילות וכיוצא ב.

בהיבט חוויית המשתמש, ליברה מאפשרת ללקוחותיה לבצע פעולות באופן עצמאי באתר האינטרנט שלה, החל ברכישת המוצר, עובר בפעולות שירות שוטפות וכלה בהגשת תביעה ומעקב אחר הטיפול בה.

ליברה קמה על מנת לשבור את מעגל אי האמון הקיים בין ציבור המבוטחים לבין חברות הביטוח, והיא עושה זאת, בין היתר, באמצעות שיתוף הלקוחות ברווחי החברה.

החלוקה ברווחים מתבצעת באמצעות יצירת ארנק דיגיטלי לכל לקוח, אליו מפרישה החברה באמצעות מטבעות דיגיטליים הנושאות את השם "ליברות" רבע מהפרמיה אותה שילם בעד הפוליסה. הליברות ניתנות למימוש בהתקיים התנאים המצטברים המפורטים בתקנון ההשתתפות ברווחים המפורסם באתר האינטרנט של החברה, כאשר בפני הלקוח

¹² בהתאם למסמכי ההקלות, החברה הייתה רשאית לאשר את מדיניות התגמול שלה, לראשונה, עד ליום 31 בדצמבר 2019. [לצפייה במסמך המדיניות.](#)

עומדות מגוון דרכים למימושן לאחר המרתן¹³. תנאי סף להתקשרות עם ליברה הינו הצהרת אמון הדדית בין הצדדים לפיה יפעלו אחד כלפי השני בהוגנות וביושר.

מתחריה של ליברה כוללים חברות ביטוח ישירות, חברות ביטוח מסורתיות הפועלות באמצעות סוכני ביטוח ואתרי השוואות מחירים המופעלים על ידי גופים פרטיים והרשות. בשנים האחרונות, תרבות הצריכה הדיגיטלית התגברה בישראל, מה שיצר את הצורך בהקמת חברת ביטוח דיגיטלית המאפשרת ללקוחות ליברה ליהנות משירותים דיגיטליים מכל מקום ובכל שעה ומשירותים אנושיים באמצעות הטלפון בפריסה רחבה.

החברה השקיעה מאמצים רבים ביצירת קשר דיגיטלי ידידותי ופשוט למשתמש, תוך שימוש מצומצם במונחים מקצועיים מקובלים, והנגשת המידע באופן הנהיר ביותר.

הוצאות הרכישה של החברה כוללות בעיקר הוצאות פרסום ויחסי ציבור, הוצאות פיתוח של הערוצים הדיגיטליים, תשלום שכר עובדי החברה המוכרים את מוצריה, והוצאות בגין פרסומים שיווקיים. לחברה אין ערוץ הפצה, מעבר לשיווק הישיר שלה, שהיא תלויה בו או שמהווה מעל 10% מהפרמיות בתחומי הפעילות.

כחברה בראשית דרכה, הפועלת להחדרת המותג שלה בקרב הציבור, לחברה תלות בערוצי השיווק שלה, ובחשיפה של הציבור לפרסום, בעיקר בטלוויזיה ובמנועי החיפוש ברחבי הרשת וברשתות החברתיות. החברה מבצעת מעקב מתמיד אחר היקף החשיפה של הציבור לפרסומים שלה ודואגת להתאים ולגוון את אפיקי הפרסום, החשיפה וערוצי המגע עם הלקוחות להרגלי הצריכה של הציבור, ובכלל זה, פרסום ברדיו, באתרי אינטרנט, ברשתות החברתיות וכיוצ"ב, במטרה למקסם את החשיפה לקהל היעד הרלוונטי. לירידה בהיקף הצפייה של הציבור בפרסומות בטלוויזיה עשויה להיות השפעה שלילית על תוצאות פעילותה של החברה, כמו גם לתקופות בהן זמינות המדיה נמוכה יחסית בעקבות ריבוי מפרסמים ואירועים ייחודיים (לדוגמא: בחירות, חגים וכיוצ"ב).

3.8 ספקים ונותני שירותים

3.8.1 כלל פעילות החברה

החברה רוכשת שירותים ומוצרים שונים האופייניים לחברת ביטוח, בשוק החופשי, זאת באמצעות הסכמי התקשרות המתחדשים מעת לעת ועל פי הצורך, וללא תלות באף ספק.

3.8.2 ספקים ונותני שירותים עיקריים שאינם ייחודיים לתחום:

עם הקמת החברה, החברה התקשרה עם בית התוכנה "קוד אואזיס בע"מ" להקמת והתאמת מערכת ליבה לניהול עסקי ביטוח, לרבות פיתוח מודולים, מנועים, התאמות ויישומים שונים. השירותים כוללים גם תחזוקה ופיתוח שוטפים של המערכת.

סך התשלומים שהשתלמו לספק זה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ- 1,687 אלפי ₪ לעומת כ- 4,270 אלפי ₪ בשנת 2018.

3.8.3 תחום רכב חובה

החברה נושאת, ככל מבטח, בהוצאות הכרוכות במקרה הביטוח המבוטח בפוליסה. לצורך כך, החברה קשורה בהסכמים עם ספקים שונים הקשורים בענף ביטוח רכב חובה, כגון עורכי דין, חוקרים ומומחים רפואיים.

לחברה אין תלות בספק כלשהו בענף זה.

3.8.4 תחום רכב רכוש

3.8.4.1 מוסכי הסדר

החברה קשורה בהסכמים עם מוסכי הסדר בפריסה גיאוגרפית נאותה, לטיפולם מפנה את מבוטחיה (וצדדים שלישיים רלוונטיים) במקרה של נזק רכוש לרכב. הסכמים אלה מקנים יתרון למבוטח שכן הוא נהנה מרכב חליפי עד לסיום התיקון ברכבו, מכך שסך ההשתתפות העצמית בה עליו לשאת נמוכה יותר, ומכך שרכבו מטופל במוסד מוכר, כמו כן,

¹³ לתקנון השתתפות ברווחים (ליברות).

כלקוח החברה נהנה המבוטח מאחריות המוסך ומשירות בטיב ובאיכות גבוהים. בהסכמים אלה מעניקים המוסכים לחברה הנחה בגין חלקי החילוף והעבודה המבוצעת על ידם, ומעניקים לה אשראי כמוסכם. החברה אינה מחייבת את לקוחותיה לתקן במוסכים אלה, אולם היתרונות הרבים, מובילים את מרבית המבוטחים לבחור לתקן באמצעות מוסדי ההסדר. רשימת מוסכי ההסדר של החברה מפורסמת באתר האינטרנט שלה ונמסרת לכל דורש.

3.8.4.2 שמאי רכב

במקרה של נזק רכוש לרכב, על המבוטח לבחור שמאי מתוך רשימת "שמאי החוף" של החברה כהגדרתו בחוזר "שמאות ביטוח רכב (רכוש וצד ג)" כפי שפורסם בשנת 2007. רשימת שמאי החוף של החברה מפורסמת באתר האינטרנט שלה ונמסרת לכל דורש. השומה שערך השמאי שנבחר על ידי המבוטח תהא "השומה הקובעת", אלא אם בחר המבוטח ב"שמאי אחר", ובמקרה זה חברת הביטוח רשאית להגיש שומה נגדית. החברה פועלת בהתאם להוראות האסדרה בתחום, לרבות הסכמי התקשרות עם שמאי החוף המופיעים ברשימתה.

3.8.4.3 שרידים

לחברה הסכם עם גורמים הרוכשים ממנה כלי רכב ושרידים של כלי רכב, אשר בגינם שילמה החברה תגמולי ביטוח למבוטחים בשל נזק שנקבע על ידי שמאי מוסמך כאובדן גמור או אובדן גמור להלכה. ההסכם מתחדש כל עוד לא הודיע צד למשנהו על סיומו.

3.8.4.4 שירותים נוספים למבוטח (ריידרים)

כמקובל בענף, מציעה החברה ללקוחותיה כיסויים נוספים הנרכשים מספקי שירותי חיצוניים, כדוגמת שירותי דרך וגרירה, רכב חליפי, שבר שמשות ועוד. שירותים אלה מוגדרים בכתב שירות הכפוף לאישור הממונה והמהווה חלק בלתי נפרד מהפוליסה. השירותים ניתנים בתמורה למחיר המשולם לספק עם רכישת הביטוח.

3.8.4.5 נותני שירותים נוספים הינם ספקי תוכנות שמאים, יועצים, חוקרים ועורכי דין, בעיקר במערכת התביעות של תחום זה.

3.8.4.6 לחברה אין תלות בספק כלשהו בתחום זה.

3.8.5 תחום ביטוח דירה

החברה קשורה בהסכמים עם נותני שירותים רלוונטיים כגון שמאים, חברות שיקום, יועצים, חוקרים ועורכי דין, בעיקר במערכת התביעות של תחום זה.

לחברה אין תלות בספק כלשהו בתחום זה.

3.9 רכוש קבוע ורכוש אחר

3.9.1 הרכוש הקבוע של החברה כולל בעיקר ציוד מחשבים, נכסי זכות שימוש של משרדים ורכבים, ציוד משרדי ושיפורים במושכר. עלותו המופחתת של הרכוש הקבוע ליום 31 בדצמבר 2019, הינו כ-5,106 אלפי ₪ לעומת 5,967 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

3.9.2 לחברה נכסי מערכות מידע הכוללים עלויות פיתוח ותוכנות שעלותם המופחתת ליום 31 בדצמבר 2019 הנה כ-5,910 אלפי ₪ לעומת כ-5,958 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. סך ההוצאות השוטפות של החברה בגין מערכות מידע עמדו על כ-1,881 אלפי ₪ לעומת כ-864 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

3.9.2.1 החברה עושה שימוש בשני אתרים. שרתי החברה ואחסון הנתונים מבוצעים באתר טריפל C בפתח תקווה, המגובים באתר בחיפה באופן מלא ובתדירות גבוהה. הגיבוי באתר בחיפה יאפשר לחברה המשכיות עסקית מהירה בשעת חירום.

3.9.2.2 המערכת המרכזית של החברה הינה מערכת הליבה המושתתת על מוצר של חברת "קוד אואזיס בע"מ", והיא אופיינית ופותחה בהתאם

לדרישות וצרכי החברה. המערכת מנהלת מבוטחים, סוכנים, עמלות, גבייה, תשלומים ותביעות.

מערכת הליבה מבוססת על ארכיטקטורה של ריבוי מעבדים לכל תהליך עסקי ובעלת ממשקי API מובנים למערכות שונות כגון מערכת הנהלת חשבונות, ISO, מסלקה של חברות הביטוח, מאגר רכב רכוש, מערכת לניהול לידים, מערכות לניהול דוחות שמאים, וכן מוצרי תוכנה נוספים מוכרים ומוכחים בשוק המיושמים בחברה. נתוני מערכת הליבה מיוצאים לסביבת DWH לצורך ניתוח הנתונים ע"י מערכת BI שהוטמעה בחברה.

בנוסף, החברה מפעילה אתר שיווקי מותאם ואזור אישי למבוטחי החברה המאפשר צפייה במידע האישי באופן מאובטח.

למידע נוסף בנושא נכסי מערכות מידע ורכוש קבוע, ראה באורים 4 ו-6 לפרק 3 לדוח התקופתי, בהתאמה.

3.10 עונתיות

3.10.1 למעט חודש ינואר בו המכירות גדולות יותר מאשר בחודשים רגילים, אין בעסקי החברה עונתיות. הסיבה ל"אפקט ינואר" הינה בשל הנטייה להתחיל את הביטוח בתחילת שנת הכספים, והוא בא לידי ביטוי בעיקר בענף ביטוח הרכב.

3.10.2 לעונתיות המתוארת אין השפעה על הרווחיות של כל רבעון שכן עתודות הביטוח (מנגנון עתודה לסיכונים שטרם חלפו) מווסתות את אופן חלוקת הפרמיה על פני השנה כולה.

3.10.3 גם באירועי תביעות בחברה לא ניתן להצביע על עונתיות מובהקת, אולם סטטיסטית הסיכון לתביעות עולה בעונת החורף.

3.10.4 להלן התפלגות הפרמיות ברטו של החברה בביטוח כללי בתקופת הדוח (אלפי ₪):

2018		2019		
סה"כ פרמיות ברוטו		סה"כ פרמיות ברוטו		
באלפי ש"ח	%	באלפי ש"ח	%	
-	-	22,644	26%	רבעון ראשון
-	-	16,757	20%	רבעון שני
-	-	19,487	23%	רבעון שלישי
-	-	26,685	31%	רבעון רביעי
14,124	100%	85,573	100%	סה"כ

3.11 נכסים לא מוחשיים

3.11.1 לחברה מספר סימני מסחר רשומים.

3.11.2 החברה בהליך רישום פטנט אצל רשם הפטנטים בארה"ב בהתייחס למודל הליברות.

3.11.3 לחברה מאגר מידע רשום הכולל נתונים על לקוחות החברה לרבות מידע רגיש. לחברה תלות במאגר מידע זה והיא פועלת במגוון דרכים לשמירה על אבטחת המידע המצוי בו וכן על גיבוי המידע.

להרחבה בנושא נכסים לא מוחשיים, ראה באור 4 לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.12 גורמי סיכון

פעילות החברה כרוכה בסיכונים שונים שהעיקריים בהם הינם סיכונים רגולציה, סיכונים ביטוחיים, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים. לאלו מצטרפים סיכונים נלווים כגון סיכונים מוניטין וסיכונים עסקיים אחרים. ניהול נכון של הסיכונים ימזער את סיכויי התרחשותם ואת היקף הנזק, ככל שאלו יתממשו. השפעת גורמי הסיכון מבוססת על שיקול דעת הנהלת החברה על בסיס המידע הקיים במועד ההערכה. השפעת גורמי הסיכון מתייחסת לכל סיכון בפני עצמו ומביאה בחשבון את ההסתברות להתממשות הסיכון ואת תוצאותו הפוטנציאלית. יצוין כי הערכת מידת ההשפעה של גורמי הסיכון מתייחסת להשלכות הישירות על החברה ואינה מביאה בחשבון השפעות עקיפות.

השפעת התפרצות נגיף הקורונה

בחודש ינואר 2020 ארגון הבריאות העולמי הכריז על התפרצות הקורונה המתפשטת במהירות, כעל מצב חירום בריאותי עולמי. עם התפרצות נגיף הקורונה בעולם, הגיבו השווקים הפיננסיים בירידות שערים חדות והעולם הכלכלי נכנס לתקופת אי וודאות. בעקבות הפגיעה הכלכלית כתוצאה מהתפשטות המחלה ומצעדי המניעה שנקטו מדינות רבות בעולם, ובכללם ישראל, צפויה פגיעה כלכלית שטרם ניתנת להערכה. בשלב זה לא ניתן להעריך האם מדובר באירוע קצר טווח או לחילופין משבר מתמשך אשר עלול להוביל למיתון עולמי ו/או מקומי, שעשויים להשפיע על מצבה הפיננסי והכנסותיה של החברה. בתרחיש שבו התפשטות הנגיף תיבלם בחודשים הקרובים ההערכה היא כי צפויה התאוששות מהירה יחסית בכלכלה העולמית ובמקרה זה לא תהא למשבר השפעה מהותית על החברה וזאת נוכח איתנותה הפיננסית של החברה, יתרות המזומנים שברשותה, ומצב נכסיה. עם זאת, במידה והמשבר יתארך, ובפרט אם צעדי המניעה בישראל יחריפו ויתארכו, צפויה השפעה כלכלית ניכרת על הכלכלה בישראל לרבות על עסקי החברה ותוצאות פעילותה. במועד זה, אין באפשרות החברה להעריך את השפעת מגמות אלו על החברה ועל תוצאות פעילותה¹⁴.

להלן טבלת גורמי הסיכון של החברה ומידת השפעתם על עסקי החברה:

דירוג השפעת גורמי הסיכון על החברה	גורמי סיכון		סיווג הסיכון
	גבוהה	בינונית	
	☒		האטה כלכלית בישראל
			סיכונים שוק
☒			סיכונים אשראי
☒			סיכונים נזילות
	☒		משבר הקורונה
		☒	מבטחי משנה
	☒		סיכונים ביטוחיים
		☒	סיכונים קטסטרופה
		☒	רמת שימור תיק
		☒	תחרות ומתחרים
	☒		חיתום לקוי וסיכונים מודל
		☒	איכות, שלמות וזמינות נתוני החברה
	☒		עזיבה של כוח אדם
		☒	פגיעה בשמה הטוב של החברה
	☒		תלות במידע המועבר על ידי גורמים

¹⁴ ראה בנוסף סעיפים 5.1 ו-9.3 לפרק 2 לדוח התקופתי.

			חיצוניים	
	☒		מעילות והונאות ספקים/עובדים	
	☒		מכירות לא מקצועיות	
	☒		רשלנות מקצועית	
		☒	תלות במערכות מידע	
		☒	מתקפת סייבר	
	☒		סיכוני ציות ורגולציה	
	☒		סיכונים תפעוליים אחרים	
	☒		רמת התעסוקה	סיכוני המצב במשק
		☒	מצב ביטחוני	
	☒		שינוי בטעמי ציבור	
	☒		שינוי בהרגלים הצריכה של הציבור	
	☒		שינויים בהרגלי הצפייה של הצרכן	
☒			דרכי השוואה בין חברות הביטוח	
	☒		גידול ברשויות ובחקיקה	
		☒	פגיעה באיתנות הפיננסית של החברה	

מידת השפעתם של גורמי הסיכון המפורטים לעיל, מבוסס על הערכת הנהלת החברה, בהתחשב במאפייני פעילותה נכון למועד פרסום דוח זה.

לפרטים נוספים אודות ניהול סיכונים, ראה באור 23 לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.13 הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

3.13.1 הסכמים מהותיים

ראה סעיפים 3.8.2 ו-3.9 בפרק זה לעיל.

3.13.2 הסכמי שיתוף פעולה

בחודש פברואר 2018, נחתם הסכם התקשרות אסטרטגי בין החברה ובין שידורי קשת בע"מ (להלן: "קשת"), לפיו קשת תספק לחברה שירותי פרסום בתמורה לתשלום שנתי הכולל מנגנון הצלחה המוגבל ל – 120% משווי השירותים שיינתנו על ידה. ההסכם הינו לתקופה בת חמש שנים, תוך התחייבות הדדית כי במהלך תקופה זו אף צד לא יחתום על הסכם בעל מתווה עסקי דומה עם מתחרה ישיר של מי מהצדדים. על אף האמור, קשת רשאית לקדם ולפרסם מותגים מתחרים לחברה, בכל פלטפורמה ומדיה שהיא.

3.14 תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

לפרטים אודות האסטרטגיה העסקית של החברה ראה סעיף 2.2 לפרק 2 לדוח תקופתי זה.

4. חלק ד' – מידע בדבר משטר תאגידי**4.1 דירקטורים חיצוניים**

- 4.1.1 נכון למועד פרסום הדוח, דירקטוריון החברה מונה 7 דירקטורים, מתוכם שני דירקטורים חיצוניים¹⁵.
- 4.1.2 ביום 26 בנובמבר 2019, מונה מר רמי פריאנט לדירקטור בלתי תלוי בחברה, חלף מר שפר אבלסון, אשר חדל לכהן כדירקטור חיצוני ביום 20 באוגוסט 2019, בשל ניגוד עניינים צפוי.
- 4.1.3 הדירקטורים החיצוניים המכהנים בחברה, נכון למועד פרסום הדוח הינם: מר קובי פרידמן ומר רמי פריאנט.
- 4.1.4 לפרטים נוספים אודות הדירקטורים החיצוניים של החברה ראה סעיף 12 לפרק 4 לדוח התקופתי.

4.2 מבקר פנים**4.2.1 פרטי מבקר הפנים**

ביום 6 במאי 2018, מונה רו"ח ישראל גבירץ כמבקר הפנים של החברה (במיקור חוץ). רו"ח גבירץ הינו שותף במשרד פאהן קנה ניהול בקרה בע"מ, המתמחה, בין היתר, בביקורת פנימית בארגונים ובחברות ציבוריות. רו"ח גבירץ מוסמך בכלכלה וחשבוונאות מטעם אוניברסיטת בר אילן, ובעל רישיון רואה חשבון. לרו"ח גבירץ ניסיון רב בתחום הביקורת הפנימית והוא מתמחה בענפי הבנקאות, ביטוח, פיננסיים, שוק ההון וניירות ערך.

מבקר הפנים עומד בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב 1992, בתנאים הקבועים בסעיף 146(ב) לחוק החברות ובסעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

4.2.2 החזקות בניירות ערך

למיטב ידיעת החברה, מבקר הפנים אינו מחזיק בניירות ערך של החברה או של גוף הקשור לחברה.

4.2.3 ניגודי עניינים

למיטב ידיעת החברה, למבקר הפנים אין קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף קשור אליה.

4.2.4 יחסי עבודה ותפקידים נוספים

מבקר הפנים הינו נושא חברה בחברה אולם בינו לבין החברה לא חלים יחסי עובד מעביד, ואינו משמש בתפקיד כלשהו בחברה נוסף על הביקורת הפנימית.

4.2.5 היקף שעות הביקורת

היקף שעות ביקורת הפנים נקבע בהתאם להיקף תכנית העבודה של הביקורת, כפי שאושרה בידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, בשים לב להוראות הרגולטוריות הרלוונטיות בעניין זה.

4.2.6 תגמול

תגמול מבקר הפנים הינו על בסיס תעריף שכר טרחה שעתי בצירוף מע"מ כדין. להערכת הדירקטוריון אין בתנאי התגמול של מבקר הפנים כדי ליצור חשש של השפעה על שיקול דעתו המקצועי.

לא ידוע לחברה על קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף הקשור אליה.

בשנת 2019 העלות בגין הביקורת הפנימית הסתכמה לסך של כ-50,000 ₪ בתוספת מע"מ.

¹⁵ בהתאם לסעיף 6 (א) לחוזר גופים מוסדיים 2018-9-31 שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי".

4.3 רואה החשבון המבקר**4.3.1 שם המשרד ותחילת כהונה**

רואי החשבון המבקרים של החברה הינם משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר רואי חשבון, אשר מונו בידי האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה לראשונה ביום 15 ביולי 2018. בתקופת הדוח פרש השותף המטפל בחברה, מר משה שחף. בהתאם, למועד הדוח, השותף המטפל בחברה הינו רו"ח יאיר קופל.

4.3.2 שכר

להלן יפורט שכר רואי החשבון (לא כולל מע"מ) עבור שירותים שניתנו על ידם בתקופת הדוח, וכן מספר שעות הביקורת שהושקעו בתקופה זו:

2018			2019		
שכר לא כולל מע"מ			שכר לא כולל מע"מ		
סה"כ	מיסים ואחרים	שירותי ביקורת	סה"כ	מיסים ואחרים	שירותי ביקורת
60,000	3,000	57,000	185,000	35,000	150,000
שעות			שעות		
סה"כ	מיסים ואחרים	שירותי ביקורת	סה"כ	מיסים ואחרים	שירותי ביקורת
396	16	380	991	172	819

4.4 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בהתאם למסמכי ההקלות, החברה רשאית לדחות את יישום ההוראות בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המפורטות בחוזר "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי", בחוזר "בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים", וכן דרישות הגילוי הנוגעות להוראות אלו המפורטות בסעיף 5 לפרק 1 חלק 4 בשער 5 לחוזר המאוחד, כך שיישום ההוראות בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי כאמור, יחל מהדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2020.

4.5 משטר כושר פירעון לפי דירקטיבת ה-SOLVENCY II

דירקטיבת 'Solvency II' (להלן: "הדירקטיבה") כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם. הדירקטיבה מבוססת על שלושה נדבכים: (1) נדבך כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון; (2) נדבך איכותי הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA); (3) נדבך הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

בחודש יוני 2017, פורסם חוזר שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן: "חוזר הסולבנסי"), בו נקבע כי חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי בהתאם להוראות חוזר הסולבנסי ונספחיו, מבלי לגרוע מחובתה לקיים את הוראות תקנות הון עצמי מינימאלי והוראות הממונה שניתנו מכוחן, וכן צוין כי במקביל לפרסום חוזר הסולבנסי, הרשות תפעל לתיקון התקנות, כך שהוראותיהן לעניין הון עצמי מינימאלי נדרש, לא יחולו על חברות ביטוח שהוראות חוזר הסולבנסי חלות עליהן, וזאת לאחר שחברת הביטוח תקבל את אישור הממונה לאחר ביצוע ביקורת על יישום הוראות חוזר הסולבנסי בדוחותיה הכספיים השנתיים.

ביום 10 בינואר 2018, אושרו תקנות הון עצמי מינימאלי, וביום 4 במרץ 2018, פרסם הממונה חוזר בעניין "הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח", כאשר הוראות החוזר יחד עם התקנות, מחליפות את הוראות הדין שחלו עד אותה עת לעניין הון עצמי נדרש.

ביום 19 במרס 2020 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס solvency II.

מטרת התיקון הינה התאמת משטר כושר הפירעון הכלכלי בישראל לדירקטיבה ועדכונייה לרבות מתן אפשרות לבחור בפריסה הדרגתית של קבוצות הומוגניות מסוימות של עתודות הביטוח במאזן הכלכלי, החל מיום 31 בדצמבר 2019 ועד ליום 31 בדצמבר 2032. פריסה כאמור מחייבת אישור מראש של הממונה והיא תבוא במקום פריסת ההון הנדרש לכושר הפירעון עד שנת 2024, כאמור לעיל. התיקון האמור עשוי להגדיל מהותית את יחס כושר הפירעון של החברה, כשחוזר זה יחול עליה.

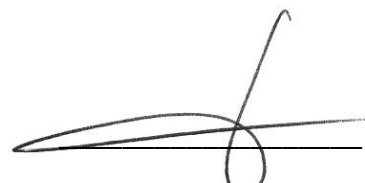
על פי ההוראות לעניין הון עצמי נדרש לכושר פירעון, הוראות החוזר יחולו על חברת ביטוח שאינה כפופה לחוזר הסולבנסי, ואילו על חברת ביטוח הכפופה לחוזר הסולבנסי, הן יחולו עד למועד קבלת אישור הממונה כי בוצעה ביקורת רואה חשבון על יישום הוראות חוזר הסולבנסי. בהתאם למסמכי ההקלות, החברה רשאית לדחות את ביקורת רואה החשבון על דוח יחס כושר פירעון כלכלי¹⁶, כך שהביקורת תעשה לראשונה עבור נתוני 31 בדצמבר 2021 בכפוף לתנאים המפורטים במסמכי ההקלות. כמו כן, רשאית החברה לדחות את תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר הסולבנסי, כך שחישוב חצי שנתי מלא יהיה מנתוני 30 ביוני 2022. דירקטוריון החברה ימלא את תפקידי ועדת הסולבנסי עד ליום 31 בדצמבר 2021, ובכלל זה, יקיים דיונים בדבר היערכות החברה ליישום הדירקטיבה, יאשר תוכנית היערכות ארגונית ומיכונית רב שנתית ליישום הדירקטיבה המוצעת ויקצה משאבים ליישומה. החברה תדווח לדירקטוריון החברה באשר להתקדמותה ביישום. כל סוגיה אחרת הקשורה ביישום הנחיות רשות הפיקוח תדווח ישירות אליו.

* *

ליברה חברה לביטוח בע"מ

אתי אלישקוב
מנכ"לית החברה

מירב סיגל
יו"ר הדירקטוריון

חולון, 29 במרץ, 2020

¹⁶בתקופה זו החברה תגיש דוח מיוחד של רואה חשבון מבקר על התהליכים והחישובים כפי שייקבע.

LIBRA

פרק 2

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

2	תיאור תמציתי של החברה	1.
3	הסביבה העסקית ותחומי פעילות	2.
4	מצבה הכספי של החברה	3.
5	סקירת תוצאות הפעילות	4.
8	סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות	5.
10	תזרימי מזומנים ונזילות	6.
10	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי	7.
10	שינויים בהרכב הדירקטוריון ומצבת נושאי משרה בכירה	8.
11	אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן	9.

פרק זה, העוסק בדין וחשבון הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה" "החברה סבורה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים. יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל פרקיו, כמקשה אחת.

דין וחשבון של הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31.12.2019

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לתקופה שהסתיימה ביום 31.12.2019 (להלן: "תקופת הדוח"). דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי על כל פרקיו ויש לקרוא אותו ביחד עם יתר פרקי הדוח התקופתי כמקשה אחת. הדוח נערך בהתאם להוראות הממונה, ומתוך הנחה שבפני המעיין מצויים גם יתר פרקי הדוח התקופתי, שאליהם תבוצענה הפניות מתאימות במקומות הרלוונטיים.

1. תיאור תמציתי של החברה

החברה הינה חברת ביטוח ישראלית אשר התאגדה לראשונה בדצמבר 2017, והחלה פעילותה כמבטחת בתחום הביטוח הכללי בחודש מאי 2018, במתכונת "השקה שקטה". בחודש אוקטובר 2018, השיקה החברה את פעילותה בתחום ביטוח הרכב, ובחודש אוגוסט 2019, השיקה החברה את פעילותה בתחום ביטוח הדירה.

פעילות החברה מתמקדת, נכון למועד הדוח, בשלושה ענפים עיקריים: ביטוח רכב רכוש, ביטוח רכב חובה וביטוח דירה, כאשר לאחר תקופת הדוח קיבלה החברה מאת הממונה רישיון לעסוק בתחום ביטוח נסיעות לחו"ל כמתואר בסעיף 9.1 להלן. החברה מעריכה כי בטווח הקרוב תחל לעסוק גם בענף ביטוח כללי אחר הכולל ביטוח בתי עסק ותפעל להרחבת רישיונה גם לתחום ביטוח החיים.

ככלל, החברה נוקטת בשיטת שיווק ישירה, הכרוכה במחירים תחרותיים, בהנגשת המוצר ובחויית המשתמש, לרבות בשירות הלקוחות ובאופן הטיפול בבירור ויישוב תביעות ביטוח. ליברה מעמידה לרשות לקוחותיה אמצעים דיגיטליים מגוונים, מוקדי שירות בשעות זמינות ארוכות ובזמני המתנה קצרים, ומתנהלת מול לקוחותיה ברמת שקיפות גבוהה, ובשפה פשוטה ובהירה.

ליברה קמה על מנת לשבור את מעגל אי האמון הקיים בין ציבור המבוטחים לבין חברות הביטוח, כאשר תנאי סף להתקשרות עם ליברה הינו הצהרת אמון הדדית בין הצדדים לפיה יפעלו אחד כלפי השני בהוגנות וביושר, זאת בנוסף למודל ההשתתפות ברווחים¹ אותו מנהיגה באופן בלעדי. מתחריה של ליברה כוללים חברות ביטוח ישירות, חברות ביטוח מסורתיות הפועלות באמצעות סוכני ביטוח ואתרי השוואות מחירים המופעלים על ידי גופים פרטיים והרשות.

למידע נוסף אודות החברה, לרבות מבנה אחזקותיה ותחומי הביטוח בהן עוסקת, ראה סעיפים 1.1.1 ו-1.2 (בהתאמה) לפרק 1 לדוח התקופתי (להלן: "תיאור עסקי התאגיד").

¹ לתקנון ההשתתפות ברווחים (ליברות).

2. הסביבה העסקית ותחומי הפעילות

2.1 כללי

למיטב ידיעתה של החברה, בתחומי הביטוח הכללי פועלות 15 חברות/קבוצות ביטוח בלבד, מתוכן חמש קבוצות ביטוח גדולות, שלוש חברות לביטוח ישיר (החברה ביניהן) ואגודה שיתופית אחת.

2.2 האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לצד ההתפתחות הטכנולוגית, התעורר הצורך בשינוי התפיסה בענף הביטוח. החברה הוקמה במטרה להוביל שינוי תפיסה זה, לרבות שבירת מעגל אי האמון ההדדי הקיים בענף הביטוח. בהתאם, האסטרטגיה העסקית של החברה מושתתת על שלושה יסודות: (1) דיגיטלי – החברה הנה חברה דיגיטלית בעלת טכנולוגיה בין המתקדמות בעולם בכלל ובישראל בפרט, וניתן לבצע באמצעות אתר האינטרנט שלה פעולות רבות, החל בשלב רכישת הפוליסה ועד לביצוע שינויים והגשת תביעה באופן דיגיטלי עצמאי, זאת לצד מוקד טלפוני תומך בכל אחת מהפעולות; (2) פרסונאלי – החברה זיהתה את הצורך בתמחור אישי המבוסס על נתוני האישיים של הלקוח. בהתאם, החברה מתמחרת את לקוחותיה על פי נתונים אישיים של כל לקוח ולקוח, ובכך מתאימה את הפרמיה בצורה המדויקת ביותר למאפייני הלקוח; (3) השתתפות ברווחים – החברה המירה את הערבות ההדדית ההיסטורית בענף הביטוח, למטרה משותפת מצד לקוחותיה באמצעות שיתוף הלקוחות ברבע מרווחיה, מתוך הנחה בסיסית שרווחי החברה נגזרים מהתנהגות לקוחות החברה, ובאמצעות כך, בין היתר, מעודדת החברה את לקוחותיה לפעול בתום לב בעת ניהול תביעות לתגמולי ביטוח. החלוקה ברווחים מתבצעת באמצעות יצירת ארנק דיגיטלי לכל לקוח, אליו מפרישה החברה באמצעות מטבעות דיגיטליים הנושאות את השם "ליברות" רבע מהפרמיה אותה שילם בעד הפוליסה. הליברות ניתנות למימוש בהתקיים התנאים המצטברים המפורטים בתקנון ההשתתפות ברווחים המפורסם באתר האינטרנט של החברה².

מאז תחילת פעילותה של ליברה ועד כה, חילקה ליברה לציבור לקוחותיה כ-4.6 מיליון ליברות, מתוכן כ-1 מיליון ליברות הומרו לשקלים ומומשו על ידי לקוחות החברה, ככסף לכל דבר.

החברה משווקת את מוצריה באמצעות אתר האינטרנט שלה וכן באמצעות נציגי מכירה טלפוניים, כאשר כחלק מיעדיה, תפעל להגדלת האפיק הדיגיטלי, ככל הניתן. בשלב זה, החברה אינה עובדת עם סוכני ביטוח, למעט שתי סוכנויות ביטוח בבעלות אחת, אשר באמצעותן החלה את שיווק פוליסות הביטוח במתכונת "השקה שקטה", והמהוות זרוע שיווקית נוספת לפעילותה הישירה של החברה. למועד הדוח, ההכנסות מסוכנויות אלו זניחות.

2.3 הליכים משפטיים

למועד הדוח, לא מתנהלים כנגד החברה הליכים משפטיים, למעט תביעות לבירור ויישוב תביעות לתגמולי ביטוח כחלק מפעילותה העסקית השוטפת.

2.4 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), ולתקנות, צווים והנחיות הממונה שהוצאו מכוחו וכן לחוקים נוספים.

לפירוט מלא ראה סעיף 3.1 לפרק 1 לדוח התקופתי.

² ראה ה"ש 1 לעיל.

3. מצבה הכספית של החברה

להלן נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019 (באלפי ₪) :

שיעור מסך המאזן	31.12.2018	שיעור מסך המאזן	31.12.2019	
31.12.2018	(באלפי ₪)	31.12.2019	(באלפי ₪)	
				נכסים
11%	4,730	5%	5,910	נכסים לא מוחשיים
-	-	3%	3,033	נכסי מיסים נדחים
5%	2,306	8%	8,932	הוצאות רכישה נדחות
3%	1,237	4%	5,106	רכוש קבוע
25%	10,514	44%	51,857	נכסי ביטוח משנה
5%	2,093	5%	5,379	חייבים ויתרות חובה
12%	4,967	13%	15,891	פרמיה לגבייה
39%	17,079	18%	21,843	השקעות פיננסיות אחרות ומזומנים ושווי מזומנים
100.0%	42,926	100%	117,951	סך הכל נכסים
				הון והתחייבויות
41%	17,910	19%	21,867	הון עצמי
33%	14,348	60%	70,692	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינן תלויות תשואה
1%	366	0%	259	התחייבויות אחרות בשל הטבות לעובדים, נטו
24%	10,302	18%	21,430	זכאים ויתרות זכות
1%	366	3%	3,703	התחייבויות בגין חכירה
100.0%	42,926	100%	117,951	סך הכל הון והתחייבויות

3.1 הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבט

בחודש יוני 2017, פורסם על ידי הממונה חוזר 2017-1-9 שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן: "חוזר סולבנסי"). מטרת חוזר הסולבנסי הינה לכוון משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, בהתבסס על הדירקטיבה 2009/138/EC שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

בחודש מרץ 2018, פורסם על ידי הממונה חוזר 2018-1-3 שעניינו "הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח" יחד עם תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח) התשע"ח-2018 (להלן: "תקנות ההון").

תקנות ההון קובעות כי משטר כושר הפירעון החשבונאי לא יחול על חברת ביטוח אשר קיבלה את אישורו של הממונה שביצעה ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, וזאת החל ממועד האישור ואילך.

במסגרת ההקלות שקיבלה החברה מהממונה, החברה תבצע את הביקורת האמורה, לראשונה, על נתוני 31 בדצמבר 2021 בכפוף לתנאים המפורטים במסמכי ההקלות. בנוסף, החברה קיבלה דחייה של תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר הסולבנסי, כך שחישוב חצי שנתי מלא יהיה מנתוני 30 ביוני 2022. בהתאם, עד למועד האמור, תפעל החברה בהתאם להוראות משטר כושר הפירעון החשבונאי הקבועות בתקנות ההון.

לפרטים נוספים בדבר משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברות ביטוח ראה באור 11 לפרק 3 וסעיף 4.5 לפרק 1 לדוח התקופתי.

ההון העצמי של החברה הסתכם לתאריך הדוח לסך של כ- 21.9 מיליון ₪ (ראה גם דוח על השינויים בהון ובאור 11 לפרק 3 לדוח התקופתי).

ההון של החברה (כהגדרתו בתקנות ההון) ליום 31 בדצמבר 2019, גבוה בכ- 2.8 מיליון ₪ מההון העצמי המינימאלי הנדרש המתחייב לפי תקנות ההון.

כמפורט בסעיף 9.2 להלן, לאחר תאריך המאזן, פעלה החברה להקצאת 2,720,920 מניות מתוך ההון הרשום של החברה, בתמורה לסך כולל של 10.4 מיליון ₪. תמורה זו הגדילה את ההון העצמי של החברה בכ- 10.4 מיליון ₪, ובנוסף תרמה לירידה בדרישות ההון בסך של כ- 1.6 מיליון ₪ בגין השקעות, שלאחר הגדלת ההון כאמור יוחזקו כנגד עודפי הון. עודף ההון של החברה לאחר תאריך המאזן עומד על כ- 14.9 מיליון ₪.

4. סקירת תוצאות הפעילות

4.1 להלן נתונים עיקריים על הרווח הכולל (באלפי ₪):

לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2019	לשינוי באחוזים 2018/2019	לשמונה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2018	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	
				ביטוח כללי
19,890	1,614%	3,185	54,587	פרמיות שהורווחו ברוטו
6,267	1,711%	953	17,264	פרמיות שהורווחו בשייר
(818)	(49%)	(9,842)	(5,016)	(הפסד) לפני מסים ביטוח כללי
				פריטים שלא יוחסו למגזרי הפעילות
(68)	(82%)	(1,448)	(260)	הוצאות הנהלה וכלליות
(886)	(53%)	(11,290)	(5,276)	סה"כ (הפסד) כולל לפני מסים
226	100%	-	3,033	מסים על הכנסה (הטבת מס)
(660)	(80%)	(11,290)	(2,243)	סה"כ (הפסד) כולל לאחר מס

* בהתאם למסמכי ההקלות, החברה לא פרסמה דוחות רבעוניים במהלך שנת 2018 למעט הדוח התקופתי השנתי.

לפירוט מלא בדבר הרכב ההפסד ראה באור 3 לפרק 3 לדוח התקופתי.

סך ההפסד לפני מס וההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינם זהים והסתכמו בכ- 5,276 אלפי ₪ לעומת הפסד בסך של כ-11,290 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. סך ההפסד לפני מס וההפסד הכולל לפני מס לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019 הנם זהים והסתכמו בכ- 886 אלפי ₪.

ההפסד בכל ענפי הפעילות של החברה, נובע מהוצאות קבועות והוצאות הקמה העולות על ההכנסות, כמצופה בשנים הראשונות לחיי חברה. ההוצאות הקבועות של החברה כוללות הוצאות הנהלה וכלליות, הוצאות שיווק והוצאות שכר, אשר הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 26,444 אלפי ₪.

סך הפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ-85,573 אלפי ₪ לעומת פרמיות ברוטו בסך של כ-14,124 אלפי ₪ לתקופה שבין 6 במאי 2018 (מועד תחילת פעילות) ועד 31 בדצמבר 2018. סך הפרמיות בשייר בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 27,462 אלפי ₪ לעומת פרמיות בשייר בסך של כ-4,328 אלפי ₪ לתקופה שבין 6 במאי 2018 (מועד תחילת פעילות) ועד 31 בדצמבר 2018. הגידול בפרמיות ברוטו ופרמיות בשייר בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע מכך שהתקופה המקבילה אשתקד הייתה שנת הפעילות הראשונה של החברה. סך הפרמיות ברוטו לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019 הסתכמו בכ- 26,685 אלפי ₪. סך הפרמיות בשייר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019, הסתכמו בכ-8,496 אלפי ₪.

סך הפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 54,587 אלפי ₪ לעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 3,185 אלפי ₪ לתקופה שבין 6 במאי 2018 (מועד תחילת פעילות) ועד 31 בדצמבר 2018. סך הפרמיות שהורווחו בשייר בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 17,264 אלפי ₪ לעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 953 אלפי ₪ לתקופה שבין 6 במאי 2018 (מועד תחילת פעילות) ועד 31 בדצמבר 2018. הגידול בפרמיות המורווחות ברוטו ובפרמיות המורווחות בשייר בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מכך שהתקופה המקבילה אשתקד הייתה שנת הפעילות הראשונה של החברה. סך הפרמיות שהורווחו ברוטו לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019, הסתכמו בכ- 19,890 אלפי ₪. סך הפרמיות שהורווחו בשייר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו בדצמבר 2019, הסתכמו בכ- 6,267 אלפי ₪.

לפירוט הסכמי ביטוח המשנה של החברה, ראה סעיף 3.5 לפרק 1 לדוח התקופתי.

4.2 להלן סקירת תוצאות פעילות החברה לפי תחומי פעילות: (באלפי ₪)

התפלגות פרמיות לפי ענפים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	התפלגות פרמיות לפי ענפים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	
				ביטוח רכב רכוש
62%	8,787	61%	52,361	פרמיות ברוטו
76%	3,284	76%	21,019	פרמיות בשייר
77%	730	76%	13,168	פרמיות שהורווחו בשייר
-	(5,933)	-	(2,042)	(הפסד) כולל לפני מס
-	147%	-	99%	Loss Ratio ברוטו*
-	93%	-	64%	Loss Ratio בשייר*
-	470%	-	135%	Combined Ratio ברוטו**
-	912%	-	115%	Combined Ratio בשייר**
				ביטוח רכב חובה
38%	5,337	38%	32,224	פרמיות ברוטו
24%	1,044	23%	6,236	פרמיות בשייר

התפלגות פרמיות לפי ענפים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	התפלגות פרמיות לפי ענפים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	
23%	223	23%	3,989	פרמיות שהורווחו בשייר
-	(3,909)	-	(2,915)	(הפסד) כולל לפני מס
				ביטוח זירה
-	-	1%	988	פרמיות ברוטו
-	-	1%	207	פרמיות בשייר
-	-	1%	107	פרמיות שהורווחו בשייר
-	-	-	(59)	(הפסד/רווח) כולל לפני מס
				סך הכל במגזר ביטוח כללי
100%	14,124	100%	85,573	פרמיות ברוטו
100%	4,328	100%	27,462	פרמיות בשייר
100%	953	100%	17,264	פרמיות שהורווחו בשייר
100%	(9,842)	100%	(5,016)	(הפסד) כולל לפני מס

* ההבדל בין הברוטו לשייר נובע בעיקר מהעובדה שמבטח המשנה אינו שותף לפרמיות בגין הריידרים. בעניין זה, ראה סעיף 3.5.4 לפרק 1 לדוח התקופתי. כמו כן, ההוצאות המיוחסות לתביעות שהן בעיקרן הוצאות קבועות של עלות מחלקת תביעות, תרמו לשיעור הגבוה של ה-Loss Ratio.

** ההבדל בין ה-Loss ratio ל-combined ratio בשייר נובע מכך שעמלת ביטוח המשנה איננה מכסה על הוצאות החברה בענף זה בשנים הראשונות לחייה, ובשל העובדה שהשייר העצמי של הפרמיה המורווחת בשנת הפעילות השנייה של החברה עדיין נמוך יחסית להוצאות המועמסות על ענף זה.

4.2.1 ביטוח רכב רכוש

הפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו לכ- 52,361 אלפי ₪ לעומת כ- 8,787 אלפי ₪ לתקופה שבין 6 במאי 2018 (מועד תחילת פעילות) ועד 31 בדצמבר 2018. הפרמיות בשייר בתקופת הדוח הסתכמו לכ- 21,019 אלפי ₪ לעומת כ- 3,284 אלפי ₪ לתקופה שבין 6 במאי 2018 (מועד תחילת פעילות) ועד 31 בדצמבר 2018. הגידול בפרמיות ברוטו ופרמיות בשייר בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מכך שהתקופה המקבילה אשתקד הייתה שנת פעילות הראשונה של החברה.

ההפסד לפני מס הסתכם לסך של כ- 2,042 אלפי ₪ לעומת הפסד בסך של כ- 5,933 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד בענף רכב רכוש, נובע בעיקר מהוצאות קבועות הכוללות בעיקר הוצאות שכר ושיווק העולות על ההכנסות, כמצופה בשנים הראשונות לחיי חברה.

4.2.2 ביטוח רכב חובה

הפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 32,224 אלפי ₪ לעומת כ- 5,337 אלפי ₪ לתקופה שבין 6 במאי 2018 (מועד תחילת פעילות) ועד 31 בדצמבר 2018. הפרמיות בשייר בתקופת הדוח הסתכמו לכ- 6,236 אלפי ₪ לעומת כ- 1,044 ₪ לתקופה שבין 6 במאי 2018 (מועד תחילת פעילות) ועד 31 בדצמבר 2018. הגידול בפרמיות ברוטו ופרמיות בשייר בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מכך שהתקופה המקבילה אשתקד הייתה שנת פעילות הראשונה של החברה.

ההפסד לפני מס הסתכם לסך של כ-2,915 אלפי ₪ לעומת הפסד בסך של כ-3,909 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד בענף רכב חובה, נובע בעיקר מהוצאות קבועות הכוללות בעיקר הוצאות שכר ושיווק העולות על ההכנסות, כמצופה בשנים הראשונות לחיי חברה.

השפעת תוצאות "הפול" על תוצאות החברה לפני מס הסתכמו להפסד בסך של כ-1,033 אלפי ₪ בברוטו, והפסד של כ-207 אלפי ₪ בשייר.

4.2.3 ביטוח דירה

הפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו לכ-988 אלפי ₪. הפרמיות בשייר בתקופת הדוח הסתכמו לכ-207 אלפי ₪.

ההפסד לפני מס הסתכם לסך של כ-59 אלפי ₪.

ההפסד בענף ביטוח דירה, נובע בעיקר מהוצאות קבועות הכוללות בעיקר הוצאות שכר ושיווק העולות על ההכנסות, כמצופה בשנים הראשונות לחיי חברה.

4.3 פעילות לא מיוחסת

התחום כולל את הוצאות ההנהלה והכלליות שאינן מיוחסות למגזרי הפעילות. בתקופת הדוח נרשם הפסד לפני מס בסך של כ-260 אלפי ₪ לעומת הפסד של כ-1,448 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, שנבעו בעיקרן מעלויות הקמה.

5. סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות

5.1 משבר הקורונה

נגיף הקורונה (COVID-19) שהתפרץ בחודש נובמבר 2019 בעיר ווהאן בסין, התפשט בקצב מהיר בסין ובהמשך במדינות רבות נוספות בעולם, ביניהן ישראל. להתפרצות זו השפעה שלילית משמעותית על הכלכלה שבאה לידי ביטוי בגל ירידות בשווקים העולמיים, לרבות בשוק המקומי, שמקורם באי הוודאות באשר למשך הזמן שיהיה דרוש למיגור המגיפה ובהאטה המהותית שאחזה בענפי המשק השונים. לאור ההגבלות שהוטלו עד כה (וביניהן: איסור התקהלות מעל 10 אנשים, הגבלת כניסת זרים, שהייה בבידוד למשך 14 יום לכל החוזרים מחו"ל, צמצום התחבורה הציבורית, סגירת מקומות בילוי ופנאי, סגירת מוסדות חינוך וכן ירידה מהותית במספר המגיעים למקומות העבודה), הנפגעים העיקריים הינם מענפי התעופה, התיירות, התרבות והפנאי.

במועד עריכת דוח זה, שווקי ההון בעולם, כמו גם בישראל, הגיבו בקיצוניות למשבר ונרשמו ירידות שערים חדות. החברה הינה חברה פרטית שמניותיה אינן נסחרות בשלב זה בשוק ההון. בהתאם, ההשפעה על החברה בהיבט זה שולית.

בשל חוסר הוודאות באשר למועד בו תיבלם המגפה, אין באפשרות החברה לאמוד את ההשלכות האפשריות של המשבר על פעילותה ואולם ההשפעות הישירות על עסקי החברה מוערכות כלא מהותיות בטווח הקצר.

החברה מעריכה כי קיימת לה יכולת פיננסית טובה להתמודד עם משבר שכזה בטווח הקצר, עם זאת, ככל שהמשבר בנושא זה יחמיר ויימשך זמן רב, וכן יורחבו ההגבלות על תנועה והתקהלות, הוא עלול להביא לפגיעה רחבה בכלכלה הישראלית, לרבות בחברה ובלקוחותיה.

החברה בוחנת בכל עת את יכולתה לעמוד בהתפתחויות שליליות בסביבה המאקרו כלכלית באמצעות תרחישי קיצון מערכתיים. כמו כן, מתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות בשוק על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, ככל שיידרש.

למועד כתיבת שורות אלו, 100% מעובדי החברה, לרבות עובדי מוקדי השירות, התביעות והמכירות, עובדים מרחוק באמצעות חיבור מלא למערכות החברה לרבות מערכת הטלפוניה והקלטת השיחות.

5.2. הסביבה המאקרו כלכלית בישראל³

תחום הביטוח בישראל מושפע ממגוון פרמטרים הנוגעים למצב המאקרו כלכלי העולמי ובישראל, לרבות שיעור הצמיחה במשק, הריבית, שערי החליפין, שכר העבודה ושיעורי האבטלה. יובהר כי הנתונים להלן פורסמו טרם התגבשות השפעת התפרצות נגיף הקורונה:

- א. ריבית בנק ישראל נמצאת ברמה נמוכה של 0.25% החל מדצמבר 2018 והיא צפויה לרדת ל-0.1%, בדומה למגמה הכלל עולמית ועל רקע אינפלציה בשיעור הנמוך מ-1% בשנת 2019 – הרף התחתון של יעד האינפלציה שהציבה הממשלה. הריבית הנמוכה תורמת לעלייה ברווחיות החברות, ולגיוסים ערים בשוקי המניות ואיגרות החוב.
- ב. שנת 2019 התברכה במספר נתוני מאקרו כלכליים חיוביים וביניהם: (1) בשנת 2019, עלה התוצר המקומי בכ-3.3%, נמוך אך במעט מעלייתו בשנים 2017-2018 (3.4% בממוצע). (2) המדד המשולב בשנת 2019 עלה בקצב דומה לזה שאפיין אותו בשנים האחרונות (0.3% בחודש). (3) שיעור האבטלה במשק ממשיך להיות נמוך ולקראת סוף השנה ירד לרמת שפל היסטורי של 3.4% לעומת כ-4.3% בסוף שנת 2018. יחד עם זאת, ביום 24 במרס 2020, ולאחר תאריך המאזן, פורסם כי בשל משבר הקורונה עלה שיעור אחוז האבטלה לכ-18.6% והוא ממשיך לעלות מדי יום. (4) חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P אישררה את דירוג האשראי הגבוה בכל הזמנים של ישראל AA- (תחזית יציבה) והפכה אותו מזמני (כפי שנקבע בחודש אוגוסט 2018) לקבוע (כפי שנקבע בחודש ינואר 2019) ואישררה אותו שוב בחודש אוגוסט 2019. חברת דירוג האשראי הבינלאומית Fitch אישררה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A + עם תחזית יציבה גם בחודש מרץ 2019 וגם בחודש אוגוסט 2019.
- ג. במישור הבינלאומי בוצעו הורדות ריבית לצד הרחבות מוניטריות כמותיות ע"י בנקים מרכזיים בעולם, ביניהם הפד בארה"ב שהוריד את הריבית ברבע אחוז שלוש פעמים במחצית השנייה של 2019 לרמה של 1.5%-1.75% והודיע על רכישות ענק של אג"ח ממשלת ארה"ב החל באוקטובר 2019, והבנק המרכזי באירופה שהוריד את הריבית על פיקדונות ב-0.1% לרמה של מינוס חצי אחוז והודיע על רכישת אג"ח ממשלתי החל מנובמבר 2019. בחודש מרץ 2020, לאור משבר הקורונה והלחצים שנוצרו בשווקים, הוריד הפד את הריבית בכאחוז וחצי נוסף, לרמה של 0%.
- מנגד, במהלך שנת 2019 חלו מספר התפתחויות מאקרו שליליות שעיקריהן יובאו להלן:
- א. הדולר והאירו נחלשו. יצוין כי החלשת הדולר הושפעה הן מירידת ריבית הפד והן מהפסקת רכישות דולרים ע"י בנק ישראל החל בינואר 2019, כאשר בחודש נובמבר 2019 חידש בנק ישראל את רכישות המטבע. יצוין כי בסמוך למועד פרסום הדוח חלה עליה בשערי המטבעות האמורים לאור המשבר העולמי שנוצר עקב מגפת הקורונה.
- ב. העלייה בגירעון הממשלתי הוחרפה עקב אי הקמת ממשלה חדשה - תוקצב גירעון בשיעור של 2.9% בשנת 2019 בדומה לשיעור הגירעון בשנת 2018, כשבפועל הגירעון השנתי הסתכם בשנת 2019 ל-3.7%.
- ג. במישור הבינלאומי: הצמיחה נמשכת אך בקצב נמוך. כלכלני ארגון ה-OECD צופים צמיחה עולמית של 3% בשנת 2019 - הרמה הנמוכה ביותר מאז המשבר הכלכלי של 2008 וזאת לעומת צמיחה של כ-3.7% בשנת 2018. להאטה תרמו מלחמת הסחר בין המעצמות ארה"ב וסין, ה"ברקזיט" (יציאת בריטניה מהאיחוד האירופאי) שבוצעה בחודש ינואר 2020, ומתחים גיאופוליטיים במזרח התיכון שלהם השפעה גם על מחיר הנפט. מטבע הדברים, משבר הקורונה צפוי לפגוע בשיעור הצמיחה העולמי באופן מהותי.

³ מתוך "הסקירה השנתית – 2019" שפורסמה באתר הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ כמידע פומבי לציבור.

6. תזרימי מזומנים ונזילות

יתרת המזומנים ושווי מזומנים הסתכמו בתאריך הדוח לסך של כ - 11,344 אלפי ₪, הנובעים מהפעילויות כמפורט להלן:

6.1 מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות שוטפת בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ - 5,757 אלפי ₪.

6.2 מפעילות השקעה

תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות השקעה בתקופת הדוח וכללו בעיקר פיתוחים בתחום מערכות מידע ורכישת תוכנה הסתכמו לסך של כ - 2,402 אלפי ₪.

6.3 מפעילות מימון

תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות מימון בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-5,782 אלפי ₪, כתוצאה מהזרמת הון, תשלום בעלי מניות בגין מניות שהוקצו להם בשנת 2018 ופרעון התחייבות בגין חכירה בשנת 2019.

לפירוט מלא בדבר תזרימי מזומנים ונזילות ראה פרק 3 לדוח התקופתי.

7. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי - SOX 404

בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 7-9-2010 שעניינו "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים" (להלן: "הוראות בקרה פנימית") על מבטח לצרף לדוחות הכספיים השנתיים והרבעוניים, הצהרות שתיחתמנה על ידי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, בדבר נאותות בקרות ונהלים של הגוף המוסדי, שמטרתן להבטיח כי מידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוחות, נרשם, מעובד, מסוכם ומדווח בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה.

בקרות ונהלים אלה כוללים, בין השאר, בקרות ונהלים שנועדו להבטיח כי מידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה, נצבר ומועבר להנהלת הגוף המוסדי, לרבות למנכ"ל ולסמנכ"ל הכספים באופן המתאים, וזאת על מנת לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

במסגרת ההקלות שקיבלה החברה מהממונה, החברה תיישם את הוראות הבקרה הפנימית, לרבות דרישות הגילוי הנוגעות להוראות אלו, החל מהדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2020.

8. שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה

8.1 ביום 20 באוגוסט 2019, הודיע הדח"צ ויו"ר ועדת הביקורת, מר שפר אבלסון, על סיום כהונתו, בשל ניגוד עניינים צפוי.

8.2 ביום 26 בנובמבר 2019, מונה מר רמי פריאנט לדירקטור בלתי תלוי ויו"ר ועדת הביקורת במקומו של מר אבלסון.

8.3 ביום 24 בדצמבר 2019, מונה מר רפי קריספין לסמנכ"ל המכירות והשירות של החברה.

לפירוט נוסף ראה סעיף 3.6 לפרק 1 וסעיפים 12-13 לפרק 4 לדוח התקופתי.

9. אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן

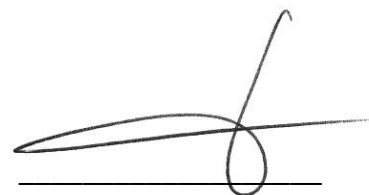
- 9.1. לאחר תאריך המאזן, החברה החלה בשיווק פוליסות מסוג נסיעות לחו"ל, במתכונת "השקה שקטה". בשל התפרצות נגיף הקורונה ברחבי העולם, ובפרט באסיה, החברה אינה משווקת פוליסה זו עבור הנוסעים לאסיה, וכך אינה משווקת כיסויים מסוג ביטול טיסה וקיצור נסיעה, ללא רלוונטיות ליעד הנסיעה. בנוסף, החברה דחתה את השקת המוצר לציבור הרחב.
- 9.2. ביום 15 במרץ 2020 ולאחר תאריך המאזן, ביצעה החברה הקצאה של 2,720,920 מניות מתוך הון המניות הרשום של החברה, כך שנכון למועד זה ההון המונפק של החברה הינו 42,720,920. בעקבות הקצאה זו, ההון העצמי של החברה גדל בכ-10.4 מיליון ₪.
- 9.3. בשל התפרצות נגיף הקורונה כמפורט בסעיף 5.1 לעיל, פעלה החברה, לאחר תאריך המאזן, להעביר 100% מעובדיה (לרבות עובדי מוקדי השירות, התביעות והמכירות) לעבודה מרחוק באמצעות חיבור מלא למערכות החברה לרבות מערכת הטלפוניה והקלטת השיחות.

דירקטוריון החברה מודה להנהלה, לעובדיה וללקוחותיה על תרומתם להישגי החברה.

ליברה חברה לביטוח בע"מ

אתי אלישקוב
מנכ"לית החברה

מירב סיגל
יו"ר הדירקטוריון

חולון, 29 במרץ, 2020

LIBRA

פרק 3

דוחות כספיים

ליברה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2019

ליברה חברה לביטוח בע"מ
דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2019

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	דוח רואה החשבון המבקר
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
5	דוחות על השינויים בהון
6-7	דוחות על תזרימי המזומנים
8-70	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של ליברה חברה לביטוח בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת הדוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

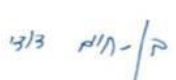

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחכונן בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב
29 במרס, 2020

ליום 31 בדצמבר		באור	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
4,730	5,910	<u>4</u>	נכסים
-	3,033	<u>13</u>	נכסים בלתי מוחשיים
2,306	8,932	<u>5</u>	נכסי מסים נדחים
1,237	5,106	<u>6</u>	הוצאות רכישה נדחות
10,514	51,857	<u>12</u>	רכוש קבוע
2,093	5,379	<u>7</u>	נכסי ביטוח משנה
4,967	15,891	<u>8</u>	חייבים ויתרות חובה
			פרמיות לגבייה
3,358	10,499	<u>9</u>	השקעות פיננסיות אחרות:
			נכסי חוב שאינם סחירים
13,721	11,344	<u>10</u>	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>42,926</u>	<u>117,951</u>		סך כל הנכסים
			הון והתחייבויות
		<u>11</u>	הון:
27,200	33,400		פרמיה על מניות
2,000	2,000		קרנות הון
(11,290)	(13,533)		יתרת הפסד
<u>17,910</u>	<u>21,867</u>		סך כל הון
			התחייבויות:
14,348	70,692	<u>12</u>	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
366	259	<u>14</u>	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
10,302	21,430	<u>15</u>	זכאים ויתרות זכות
-	3,703	<u>16</u>	התחייבות בגין חכירה
<u>25,016</u>	<u>96,084</u>		סך כל ההתחייבויות
<u>42,926</u>	<u>117,951</u>		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

 דודי בן חיים מנהל כספים	 אתי אלישקוב מנכ"ל	 מירב סיגל יו"ר הדירקטוריון	29 במרס, 2020 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	---	---	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2018 (*)	2019		
אלפי ש"ח			
3,185	54,587		פרמיות שהורווחו ברוטו
2,232	37,323		פרמיות שהורווחו על ידי מבטח משנה
953	17,264	17	פרמיות שהורווחו בשייר
602	13		רווחים מהשקעות
	9,618	18	הכנסות מעמלות
1,555	26,895		סך כל הכנסות
4,703	48,805		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
3,520	36,776		חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,183	12,029	19	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
6,822	16,592	20	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,840	3,478	21	הוצאות הנהלה וכלליות
-	72		הוצאות מימון
12,845	32,171		סך כל ההוצאות
(11,290)	(5,276)		הפסד) לפני מסים על הכנסה
-	3,033	13	הטבת מס
(11,290)	(2,243)		סה"כ (הפסד)
(11,290)	(2,243)		סה"כ (הפסד) כולל
(0.33)	(0.05)	23	הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח) הפסד) נקי בסיסי ומדולל למניה ללא ערך נקוב

(*) החברה החלה את פעילותה הביטוחית החל מחודש מאי 2018 (ראה [באור 1](#) להלן).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סה"כ הון	יתרת הפסד	קרן הון אלפי ש"ח	פרמיה על מניות	הון מניות* (*)	
<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2018</u>					
27,200	-	-	-	27,200	הנפקת הון
-	-	-	27,200	(27,200)	ביטול ע.ג. הון מניות
(11,290)	(11,290)	-	-	-	הפסד לשנה
2,000	-	2,000	-	-	עסקה עם בעל שליטה (ראה באור 125)
17,910	(11,290)	2,000	27,200	(* -)	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018</u>
6,200	-	-	6,200	-	הנפקת הון (ראה באור 111+ה')
(2,243)	(2,243)	-	-	-	הפסד) כולל לשנה
21,867	(13,533)	2,000	33,400	-	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019</u>

(* ראה [באור 11א'](#) להלן.)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		נספח	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
(4,958)	(5,757)	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(1,492)	(521)		השקעה ברכוש קבוע
(5,029)	(1,881)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(6,521)	(2,402)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	(418)		פרעון התחייבות בגין חכירה
25,200	6,200		הנפקת הון מניות
25,200	5,782		מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
13,721	(2,377)		ירידה במזומנים ושווי מזומנים
-	13,721		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
13,721	11,344		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (1)

(11,290)	(2,243)
----------	---------

הפסד

התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

התאמות לסעיפי רווח והפסד:

-	(13)
---	------

רווחים מהשקעות

פחת והפחתות:

255	744
299	701

רכוש קבוע

נכסים בלתי מוחשיים

-	72
---	----

הוצאות מימון בגין חכירה

14,348	56,344
--------	--------

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה

(10,514)	(41,343)
----------	----------

שינוי בנכסי ביטוח משנה

2,000	-
-------	---

תשלום מבוסס מניות

2,000	-
-------	---

עסקה עם בעלת שליטה

-	(3,033)
---	---------

הטבת מס נדחה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

(4,967)	(10,924)
---------	----------

פרמיות לגבייה

(2,093)	(3,522)
---------	---------

חייבים ויתרות חובה

(3,358)	(7,141)
---------	---------

נכסי חוב שאינם סחירים

(2,306)	(6,626)
---------	---------

הוצאות רכישה נדחות

10,302	11,321
--------	--------

זכאים ויתרות זכות

366	(107)
-----	-------

התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

-	13
---	----

ריבית שהתקבלה

6,332	(3,514)
-------	---------

סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

(4,958)	(5,757)
---------	---------

מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

א. תיאור החברה המדווחת

ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "ליברה" ו/או "החברה") התאגדה לראשונה בחודש דצמבר 2017, והנה חברה פרטית, כהגדרת מונח זה בחוק החברות. ליום 31 בדצמבר, 2019 בעלת השליטה בחברה, הגב' אתי אלישקוב, מחזיקה ב-50% ממניות החברה באמצעות אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ, חברה אשר בשליטתה המלאה (100%), ויתר מניות החברה (50%) מוחזקות בידי משקיעים נוספים. לעניין הקצאת מניות לאחר תאריך המאזן – ראה [באור 27](#) להלן.

בחודש מאי 2018, קיבלה החברה רישיון מבטח מהממונה בתחום הביטוח הכללי (וחבויות). מרבית פעילותה של החברה מבוצעת באופן ישיר ודיגיטלי, כאשר למועד הדוח, החברה פועלת בענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש ודירות.

ב. משבר נגיף הקורונה

נגיף הקורונה (COVID-19) שהתפרץ בחודש נובמבר 2019 בסין, התפשט בקצב מהיר למדינות רבות נוספות בעולם, ביניהן ישראל. להתפרצות זו השפעה שלילית משמעותית על הכלכלה שבאה לידי ביטוי בגל ירידות בשווקים העולמיים, לרבות בשוק המקומי, שמקורם באי הוודאות באשר למשך הזמן שיהיה דרוש למיגור המגיפה ובהאטה המהותית שאחזה בענפי המשק השונים. לאור ההגבלות שהוטלו עד כה (ובניהן: איסור התקהלות מעל 10 אנשים, הגבלת כניסת זרים, שהייה בבידוד למשך 14 יום לכל החוזרים מחו"ל, צמצום התחבורה הציבורית, סגירת מקומות בילוי ופנאי, סגירת מוסדות חינוך וכן ירידה מהותית במספר המגיעים למקומות העבודה), הנפגעים העיקריים הינם מענפי התעופה, התיירות, התרבות והפנאי.

במועד אישור דוח זה, שווקי ההון בעולם, כמו גם בישראל, הגיבו בקיצוניות למשבר ונרשמו ירידות שערים חדות.

לאור השקעת כספי הנוסטרו של החברה באפיקי השקעה סולידיים, ההשפעה על החברה בהיבט זה שולית.

בשל חוסר הוודאות באשר למועד בו תיבלם המגפה, אין באפשרות החברה לאמוד את ההשלכות האפשריות של המשבר על פעילותה ואולם ההשפעות הישירות על עסקי החברה מוערכות כלא מהותיות בטווח הקצר לאור כך שהחברה פועלת בתחומי ביטוח כללי בענפים רכב ודירה בלבד. החברה מעריכה כי קיימת לה יכולת פיננסית טובה להתמודד עם משבר שכזה בטווח הקצר, עם זאת, ככל שהמשבר בנושא זה יחמיר ויימשך זמן רב, וכן יורחבו ההגבלות על תנועה והתקהלות, הוא עלול להביא לפגיעה רחבה בכלכלה הישראלית, לרבות בחברה ובלקוחותיה.

החברה בוחנת בכל עת את יכולתה לעמוד בהתפתחויות שליליות בסביבה המאקרו כלכלית באמצעות תרחישי קיצון. כמו כן, מתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות בשוק על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, ככל שיידרש.

למועד כתיבת שורות אלו, 100% מעובדי החברה, לרבות עובדי מוקדי השירות, התביעות והמכירות, עובדים מרחוק באמצעות חיבור מלא למערכות החברה לרבות מערכת הטלפוניה והקלטת השיחות.

יובהר, כי הערכות החברה בדבר ההשלכות האפשריות של התפשטות נגיף הקורונה על פעילותה של החברה אינן ודאיות ואינן בשליטת החברה ומהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. הערכות אלה מבוססות, בין היתר, על הערכות הנהלת החברה ועל האמצעים להתמודדות עם המשבר. הערכות אלה עשויות להתממש באופן שונה, לרבות באופן שונה מהותי, מכפי שנצפה.

החברה ממשיכה לעקוב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בארץ ובעולם.

ג. הגדרות

- בדוחות כספיים אלה -
- החברה - ליברה חברה לביטוח בע"מ.
- צדדים קשורים - כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי 24 בדבר צדדים קשורים.
- בעלי עניין ובעל שליטה - כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
- הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
- תקנות ההון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מיזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018.
- כללי ההשקעה - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר גופים מוסדיים "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" שפורסם על ידי המפקח.
- תקנות פרטי דין וחשבון - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
- חוזי ביטוח - חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
- נכסי ביטוח משנה - חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות.
- התחייבויות בגין חוזי ביטוח - עתודות ביטוח ותביעות תלויות במגזר פעילות ביטוח כללי.
- פרמיות - פרמיות לרבות דמים.
- פרמיות שהורווחו - פרמיות המייחסות לתקופת הדוח

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט התחייבויות ביטוחיות ונכסי ביטוח משנה ונכסי מסים נדחים.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS). כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו על פיו והוראות הממונה.

3. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של החברה, הפועלת בעסקי ביטוח כללי, אינה עולה על שנה למעט בעסקי ביטוח כללי בעלי זנב ארוך.

4. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, המספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, כפי שנדרשתואמת את הנחיות תקן ב-1 IAS והנחיות הממונה.

5. מדיניות חשבונאית עקבית ויישום לראשונה של תקני IFRS

המדיניות החשבונאית יושמה בדוחות הכספיים באופן עקבי בכל התקופות המוצגות, למעט האמור בסעיף ז' להלן לעניין טיפול בחכירות.

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספייםאומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שההנחות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים גולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הביטוח ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך המאזן ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על שיטות הערכה אקטואריות ועל הנחות המפורטות בבאור 24ה'. ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נגזרות בעיקר מנסיון העבר, ככל שקיים, ומבוססות על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

2. הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תוכניות להטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוכה בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבויות עשויה להיות מושפעת בצורה משמעותית בגין שינויים באומדנים אלו.

3. נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכסי המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפויה.

ג. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע ההצגה של הדוחות הכספיים ומטבע הפעילות של החברה הינם ש"ח.

מטבע פעילות הוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה.

2. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים צמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור נזקפים לדוח רווח והפסד.

ד. חוזי ביטוח

IFRS 4 הדן בחוזי ביטוח מאפשר למבטח להמשיך במדיניות החשבונאית בה נקט לפני מועד המעבר לתקינה הבינלאומית לגבי חוזי ביטוח שהוא מנפיק (לרבות עלויות רכישה קשורות ונכסים בלתי מוחשיים קשורים) וכן חוזי ביטוח משנה שהוא רוכש. להלן תמצית המדיניות החשבונאית בקשר לחוזי ביטוח בביטוח כללי:

- (1) הכרה בהכנסה, ראה [סעיף יד](#) להלן.
- (2) סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות לישוב תביעות, תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עדכון ההפרשה לתביעות התלויות (הכוללת הפרשה לעלויות ישירות ועקיפות בטיפול בתביעות) שנרשמה בשנים קודמות.
- (3) התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות:

עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, וחלקם של מבטחי משנה בעתודה ובתביעות התלויות, הכלול בסעיף נכסי ביטוח משנה, חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות בביטוח כללי), התשע"ג-2013, (להלן - "תקנות חישוב עתודות"), הנחיות המפקח ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, המיושמות בהתאם לשיקול דעתם של האקטואר הממונה.
- (4) סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודות ביטוח ותביעות תלויות, כדלהלן:
 - (1) הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, (Unearned Premium Reserve), משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך המאזן.
 - (2) הפרשה לפרמיה בחסר, (Premium Deficiency). הפרשה זו נרשמת במידה והפרמיה שטרם הורווחה (בניכוי ההוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלות הצפויה בגין חוזי הביטוח.
 - (3) עתודות ביטוח ותביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:
 - 3.1 תביעות תלויות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו לפי הערכה אקטוארית על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט [בבאור 24ה\(1\)4](#). הוצאות עקיפות ליישום תביעות נכללים לפי הערכה אקטוארית. התחשיב האקטוארי עבור החברה, בוצע על-ידי האקטואר הממונה מר גיל מזרחי.
 - 3.2 שיבובים ושרידים מובאים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.
 - 3.3 להערכת החברה התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות בעיקרן על בסיס אקטוארי ויתרתן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל- IBNR.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. חוזי ביטוח (המשך)

(4) הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה, לכל ענף בנפרד, לפי הנמוך שבהם.

(5) עסקים המתקבלים מהתאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - הפול), נכללים לפי דיווחים המתקבלים עד לתאריך המאזן בתוספת הפרשות לפי העניין, והכול בהתאם לשיעור השתתפות החברה בהם.

ה. מכשירים פיננסיים

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים נכסים פיננסיים. נכסים פיננסיים כוללים השקעות פיננסיות (נכסי חוב בלתי סחירים) וכן נכסים פיננסיים אחרים כגון: פרמיות לגביה, חייבים אחרים, מזומנים ושווי מזומנים. כמו כן, מכשירים פיננסיים כוללים ספקים וזכאים אחרים.

מכשיר פיננסי מוכר כנכס או כהתחייבות במועד קבלת התנאים החוזיים על ידי החברה (מועד העסקה).

2. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים לשימוש מיידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

3. נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

ערכם של נכסים והתחייבויות פיננסיות צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, משוערכים בכל תקופה בהתאם לשיעור עליית המדד בפועל.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

%	
20%-25%	תשתיות מחשב
15%-33%	מחשבים וציוד היקפי
15%-33%	ציוד משרדי
10%	שיפורים במושכר

שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות (לרבות תקופת האופציה להארכה שבידי הקבוצה שבכוונתה לממשה) או בהתאם לתקופת החיים השימושיים של השיפור, לפי הקצר שבהם.

אורך החיים השימושיים, שיטת הפחת, וערך השייר נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הפחתת נכסים מופסקת כמוקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע.

2. חכירות

בהתאם להוראות ליישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 – חכירות (להלן "התקן"), החברה בחרה ליישם את הוראות התקן למפרע חלקי (ללא הצגה מחדש של מספרי השוואה).

המדיניות החשבונאית שמיושמת החל מיום 1 בינואר, 2019 בגין חכירות הינה כדלקמן:

החברה מטפלת בחוזה חכירה כאשר בהתאם לתנאי החוזה מועברת זכות לשלוט בנכס מזוהה לתקופת זמן בעבור תמורה.

1. החברה כחוכר

עבור העסקאות בהן החברה מהווה חוכר היא מכירה במועד התחילה בחכירה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה וזאת למעט עסקאות חכירה לתקופה של עד 12 חודשים ועסקאות חכירה בהן נכס הבסיס בעל ערך נמוך, בהן בחרה החברה להכיר בתשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. במסגרת מדידת ההתחייבות בגין חכירה בחרה החברה ליישם את ההקלה הניתנת בתקן ולא ביצעה הפרדה בין רכיבי חכירה לרכיבים שאינם חכירה כגון: שירותי ניהול, שירותי אחזקה ועוד, הכלולים באותה עסקה.

במועד התחילה, התחייבות בגין חכירה כוללת את כל תשלומי החכירה שטרם שולמו מהוונים בשיעור הריבית הגלומה בחכירה כאשר היא ניתנת לקביעה בנקל או בשיעור הריבית התוספת של החברה. לאחר מועד התחילה מודדת החברה את ההתחייבות בגין חכירה בשיטת הריבית האפקטיבית.

נכס זכות השימוש במועד התחילה מוכר בגובה ההתחייבות בגין חכירה בתוספת תשלומי חכירה ששולמו במועד התחילה או לפניו ובתוספת של עלויות עסקה שהתהוו. נכס זכות השימוש נמדד במודל העלות ומופחת לאורך החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה לפי הקצר שבהם.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. חכירות (המשך)

להלן נתונים בדבר מספר שנות ההפחתה של נכסי זכות השימוש הרלוונטיות לפי קבוצות של נכסי זכות שימוש:

מספר שנים

10	הסכם שכר דירה
3	כלי רכב

כאשר מתקיימים סימנים לירידת ערך, בוחנת החברה ירידת ערך לנכס זכות השימוש בהתאם להוראות IAS 36.

2. תשלומי חכירה הצמודים למדד

במועד התחילה משתמשת החברה בשיעור המדד הקיים במועד התחילה לצורך חישוב תשלומי החכירה העתידיים.

בעסקאות בהן החברה מהווה חוכר, שינויים בגובה תשלומי החכירה העתידיים כתוצאה משינוי במדד מהוונים (ללא שינוי בשיעור ההיוון החל על ההתחייבות בגין חכירה) ליתרת נכס זכות שימוש ונזקפים כהתאמה ליתרת ההתחייבות בגין חכירה, רק כאשר חל שינוי בתזרימי המזומנים הנובע משינוי במדד (כלומר, במועד שבו התיאום לתשלומי החכירה נכנס לתוקף).

3. תיקוני חכירה

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר אינו מקטין את היקף החכירה ואינו מטופל כעסקת חכירה נפרדת, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר מביא לקיטון בהיקף החכירה, מכירה החברה ברווח או בהפסד הנובע מהגריעה החלקית או המלאה של יתרת נכס זכות השימוש וההתחייבות בגין החכירה. לאחר מכן, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן במועד התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש. לפירוט בדבר נתונים המתייחסים ליישום לראשונה של התקן ליום 1 בינואר 2019 בגין חוזי חכירה אשר בתוקף במועד היישום לראשונה, ראה [באור כ'1](#).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. עלויות בגין נכסים בלתי מוחשיים אשר פותחו באופן פנימי, למעט עלויות פיתוח מהוונות, נזקפות לרווח או הפסד בעת התהוותן.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר אינם מופחתים באופן שיטתי וכפופים לבחינת ירידת ערך מדי שנה וכן בכל עת שקיים סימן המצביע כי ייתכן שחלה ירידת ערך. אורך החיים השימושיים של נכסים אלה נבחן מדי שנה כדי לקבוע אם הערכת אורך החיים כבלתי מוגדר עדיין תקפה. אם האירועים והנסיבות אינם תומכים עוד בהערכה כאמור, השינוי באורך החיים השימושיים מבלתי מוגדר למוגדר מטופל כשינוי באומדן חשבונאי מכאן והלאה ובאותו מועד נבחנת גם ירידת ערך. החל מאותו מועד מופחת הנכס באופן שיטתי על פני תקופת אורך החיים השימושים שלו.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת הפחתה ושיטת הפחתה של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

1. עלויות פיתוח תוכנה

הוצאות פיתוח תוכנה מהוונות אך ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויה הטבה כלכלית עתידית מהפיתוח, ולחברה כוונה ומקורות מספיקים להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. הוצאה שהוונה כוללת עלויות ספקי תכנה. הוצאות פיתוח אחרות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

הוצאות פיתוח שהוונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות.

2. תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

3. הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית הינו כדלקמן:
תוכנות - מופחתות בקו ישר על פני 4-10 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. ירידת ערך

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח האם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך בגין נכס שאינו פיננסי כדלקמן:

1. נכסים שאינם פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים, שאינם הוצאות רכישה נדחות, ונכסי מס נדחים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. השווי בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הוצאות אחרות.

הפסד מירידת ערך של נכס, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נזקף לרווח או הפסד.

י. הפרשות לחובות מסופקים

1. ביטוח משנה

(א) ההתחייבויות של מבטח המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מהתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח.

מבטח משנה, אשר לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי חוזה ביטוח המשנה, עלול לגרום לחברה הפסדים.

(ב) החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מבטח משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות ועל בסיס עומק החוב.

בנוסף, בקביעת חלקו של מבטח המשנה בהתחייבויות הביטוחיות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטח המשנה. כאשר חלקו של מבטח המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי, חלקו של אותו מבטח משנה שבקשיים מחושב בהתאם להמלצת האקטואר, המביאה בחשבון את כלל גורמי הסיכון. כמו כן, מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות, בין היתר, בנכונות הצדדים להגיע להסכמי CUT OFF (ניתוק התקשרויות בדרך של פרעון סופי של החובות) במטרה לצמצם את החשיפה.

2. פרמיה לגביה

הפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיות לגביה בעסקי ביטוח כללי מחושבת לפי אומדנים המבוססים, בין היתר, על עומק חובות בפיגור ועל הבטחונות הקיימים. נכון למועד הדיווח, לחברה אין חובות פרמיה לגביה אלא במסגרת עסקאות אשראי מובטחות.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. הטבות לעובדים

בחברה קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים:

1. הטבות עובד לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות פחות מ-12 חודשים לאחר תום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים. הטבות אלו כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן או תוכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

תכנית להפקדה מוגדרת

לחברה תוכניות להפקדה מוגדרת, בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963 שלפיהן החברה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות.

הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד.

תכנית להטבה מוגדרת

לחברה תוכנית להטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורים. לפי החוק, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית בהתאם לתשואה במועד הדיווח של אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה, אשר מועד פרעונן דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.

החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לחלק מעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית). נכסי התוכנית הם נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות עובד לזמן ארוך או בפוליסות ביטוח כשירות. נכסי התוכנית אינם זמינים לשימוש נושי החברה, ולא ניתן לשלםם ישירות לחברה.

ההתחייבות בשל הטבות לעובדים המוצגת בדוח על המצב הכספי מייצגת את הערך הנוכחי של התחייבות ההטבות המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי התוכנית.

מידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח כולל אחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. הטבות לעובדים (המשך)

3. הטבות עובד אחרות לטווח ארוך

עובדי החברה זכאים להטבות בגין חופשה, בונוסים ומענקי הסתגלות. הטבות אלו מטופלות כהטבות אחרות לטווח ארוך מאחר שהחברה צופה כי הטבות אלו ינוצלו, ומחויבות החברה בגינן תסולק, במהלך תקופת ההעסקה ולאחר שנה מתום תקופת הדיווח השנתית בה העובדים סיפקו את השירות המתייחס. ההתחייבות נטו של החברה בגין הטבות עובד אחרות לטווח ארוך המחושבת על בסיס הערכה אקטוארית, הינה בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות, תוך התחשבות בשיעור עליית שכר צפויה. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה אשר מועד הפרעון שלהן דומה לתקופת המחויבות של החברה. מדידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח או הפסד בתקופה בה הן התהוו.

יב. עסקאות תשלום מבוסס מניות

נותני שירותים אחרים של החברה זכאים להטבות בדרך של תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים.

עסקאות המסולקות במכשירים הוניים

עלות העסקאות נמדדת לפי השווי ההוגן של השירותים המתקבלים בתמורה למכשירים ההוניים שהוענקו.

הוצאה בגין הענקות שאינן מבשילות בסופו של דבר אינה מוכרת, למעט הענקות שההבשלה שלהן תלויה בתנאי שוק אשר מטופלות כהענקות שהבשילו ללא קשר לקיום תנאי השוק, בהנחה שכל שאר תנאי ההבשלה (שירות ו/או ביצוע) התקיימו.

כאשר החברה מבצעת שינויים בתנאים של הענקה המסולקת במכשירים הוניים, מוכרת הוצאה נוספת מעבר להוצאה המקורית שחושבה בגין כל שינוי המגדיל את השווי ההוגן הכולל של התגמול המוענק או שמיטיב עם נותן השירות האחר לפי השווי ההוגן במועד השינוי.

ביטול הענקה המסולקת במכשיר הוני, מטופלת כאילו הבשילה לתאריך הביטול וההוצאה שטרם הוכרה בגין הענקה מוכרת מיידית. עם זאת, אם הענקה שבוטלה מוחלפת בהענקה חדשה ומיועדת כהענקה תחליפית לתאריך בו הוענקה, ההענקה המבוטלת וההענקה החדשה תטופלנה שתיהן כשינוי של הענקה המקורית כמתואר לעיל.

יג. הפרשות

הפרשה בהתאם ל-37 IAS מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר החברה צופה שחלק או כל ההוצאה תוחזר לחברה, כגון בחוזה ביטוח, החזר יוכר כנכס נפרד, רק במועד בו קיימת וודאות למעשה לקבלת הנכס. ההוצאה תוכר בדוח רווח והפסד בניכוי החזר ההוצאה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. הכרה בהכנסה

1. פרמיות

פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. הפרמיות מתייחסות בעיקרן לתקופת ביטוח של שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו.

פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך המאזן נרשמים כהכנסות מראש.

ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות, ובניכוי ביטולים והפרשות עקב אי פירעון דמי הביטוח, בכפוף להוראות כל דין.

2. עמלות

הכנסות מעמלות מביטוח משנה בביטוח כללי נזקפות בעת התהוותן.

טו. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות מסווגות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות (הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח), להוצאות הקשורות ברכישה (הנכללות בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות) וליתרת הוצאות הנהלה וכלליות אחרות הנכללות בסעיף זה. הסיווג נערך בהתאם למודלים פנימיים של החברה המבוססים על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

טז. מסים על הכנסה

תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לרווח או הפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים לרווח כולל אחר.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח.

בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים, הפרשים זמניים בגינם לא הוכרו נכסי מסים נדחים נבחנים בכל תאריך דיווח ובמידה שניצולם צפוי מוכר נכס מס נדחה מתאים.

לעניין ההפסדים הצבורים לצרכי מס ראה [באור 2 ב\(3\)](#).

מסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית לקיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטפת והמסים הנדחים מתייחסים לאותה רשות מס.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. רווח (הפסד) למניה

רווח למניה מחושב על ידי חלוקה של הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות החברה במספר המניות הרגילות המשוקלל הקיים בפועל במהלך התקופה. מניות רגילות פוטנציאליות נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה במידה שהשפעתן מדללת את הרווח למניה מפעילויות נמשכות. מניות רגילות פוטנציאליות שהומרו במהלך התקופה נכללות ברווח המדולל למניה רק עד למועד ההמרה, ומאותו מועד נכללות ברווח הבסיסי למניה.

יח. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות;
2. תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן
3. קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

יט. הצגת דוח על הרווח הכולל

החברה בחרה להציג דוח יחיד על הרווח הכולל, הכולל את פריטי דוח רווח והפסד ואת פריטי הרווח הכולל האחר.

כ. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים

1. IFRS 16 חכירות

בחדש ינואר 2016 פורסם על ידי ה-IASB תקן דיווח כספי בינלאומי 16 – חכירות (להלן – "התקן"). התקן מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 17 (להלן – "התקן הישן"), את פרשנות מספר 4 של הוועדה לפרשנויות ואת פרשנות מספר 15 של הוועדה המתמדת לפרשנויות. בהתאם לתקן, חכירה מוגדרת כחוזה, או חלק מחוזה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן. התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. כמתאפשר על פי התקן בחרה החברה לאמץ את התקן לפי גישת יישום למפרע חלקי כאשר: יתרת נכסי זכות השימוש הינם בגובה יתרת ההתחייבות בגין חכירה. בהתאם לגישה זו לא נדרשת הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן לראשונה, מחושבת תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתי של החברה הקיימת במועד יישום התקן לראשונה.

לפירוט בדבר המדיניות החשבונאית המיושמת החל ממועד האימוץ לראשונה של התקן, ראה [באור 2](#) לעיל.

עיקר ההשפעה של יישום התקן לראשונה הינה בהתייחס לחוזי חכירה קיימים בהן החברה מהווה חוכר. על פי התקן, כאמור [בבאור 2](#) לעיל, למעט חריגים, מכירה החברה בגין כל חוזה חכירה בה היא מהווה חוכר ביתרת התחייבות כנגד יתרת נכס זכות שימוש, שמוצג בדוח על המצב הכספי בסעיף רכוש קבוע, וזאת בשונה מהמדיניות שיושמה תחת הוראות התקן הישן לפיו בחוזי חכירה בהן לא הועברו באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החכור, הוכרו תשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כ. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים (המשך)

1. IFRS 16 חכירות (המשך)

להלן נתונים המתייחסים ליישום לראשונה של התקן ליום 1 בינואר 2019 בגין חוזי חכירה אשר בתוקף במועד היישום לראשונה:

(א) ריכוז השפעות היישום לראשונה של התקן על הדוחות הכספיים של החברה ביום 1 בינואר 2019:

כפי שמוצג בהתאם ל- IFRS 16	בהתאם למדיניות הקודמת		ליום 1 בינואר, 2019
	השינוי אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,037	(56)	2,093	חייבים
1,850	613	1,237	רכוש קבוע
557	557	-	התחייבות בגין חכירה

(ב) החברה קבעה את שיעור הריבית הנומנלי המתאים להיוון חוזי החכירה, בהתאם לסיכון המימוני של החברה ובהתאם למח"מ חוזי החכירה. שיעור הריבית התוספת הממוצע המשוקלל ששימש להיוון תשלומי החכירה העתידיים בחישוב יתרת ההתחייבות בגין חכירה במועד היישום לראשונה של התקן הינו 4.04%.

2. IFRIC 23 – טיפול באי-ודאות הקשורה למסים על ההכנסה

בחודש יוני 2017 פרסם ה-IASB את IFRIC 23 – טיפול באי-ודאות הקשורה למסים על ההכנסה (להלן - הפרשנות). הפרשנות מבהירה את כללי ההכרה והמדדה של נכסים או התחייבויות בהתאם להוראות IAS 12 מסים על ההכנסה במצבים בהם קיימת אי-ודאות הקשורה למסים על ההכנסה. הפרשנות מתייחסת ומספקת הנחיות לבחינת קיבוץ מקרים של אי-ודאות המתייחסים למסים על הכנסה, בחינת התייחסות של רשויות המס, מדידת השלכות אי-הודאות הקשורה למסים על הכנסה על הדוחות הכספיים וכן טיפול בשינויים בעובדות ובנסיבות של אי-הודאות.

הפרשנות מיושמת לראשונה בדוחות הכספיים אלו.

החברה בחרה ליישם את הפרשנות בשיטת יישום למפרע מלא ללא תיקון מספרי השוואה וזקיפת ההשפעה המצטברת למועד היישום לראשונה ליתרת הפתיחה של יתרת הרווח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם
1. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח

בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (להלן - התקן החדש). התקן החדש קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא. התקן החדש צפוי לגרום לשינויים משמעותיים בדיווח הכספי של חברות ביטוח.

בהתאם לתקן החדש יש למדוד את ההתחייבות הביטוחית כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח תוך התחשבות באי הוודאות הגלומה בתחזיות אלו (מרווח הסיכון). כמו כן, הרווח הגלום הצפוי בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר על פני תקופת הכיסוי, וההשפעה של שינויים בהנחות (למעט ריבית) תיפרס גם היא על פני תקופת הכיסוי. הפסד יוכר באופן מיידי אם קבוצת חוזי ביטוח אינה צפויה להיות רווחית, או הופכת למפסידה.

לגבי חוזי ביטוח מסוימים (בדרך כלל חוזי ביטוח כללי עם כיסוי ביטוחי של עד שנה) ניתן ליישם מודל מדידה פשוט יותר שאינו שונה בהרבה מהמדידה המקובלת כיום.

התקן החדש ייושם החל מיום 1 בינואר 2021. אימוץ מוקדם אפשרי, כל עוד IFRS 9 מכשירים פיננסיים, מיושם במקביל. בחודש מרס 2020 הוחלט ב-IASB להציע דחייה של מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ליום 1 בינואר 2023. בהתאם לטיטוט מכתב שנשלחה למנהלי חברות הביטוח בחודש פברואר 2020 בכוונת רשות שוק ההון ביטוח וחסכון לקבוע את מועד היישום לראשונה של התקן בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 או לאחריו.

התקן החדש ייושם למפרע. אם יישום למפרע אינו מעשי ניתן לבחור באחת משתי הגישות הבאות:

1. גישת יישום למפרע חלקי.
2. גישת השווי ההוגן.

החברה בוחנת את ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

כב. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

שער חליפין יציג של דולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע	מדד בגין	
%	%	%	
(7.8)	0.3%	0.6%	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
8.1	1.2%	0.8%	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

א. החברה פועלת במגזר ביטוח כללי הכולל את:

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענף רכוש אחר- דירות

החל מחודש ינואר 2019, החלה החברה בשיווק פוליסות ביטוח דירה. ביטוח דירות הינו ביטוח רשות, המעניק כיסוי ביטוחי לנזקי רכוש שנגרמו לדירת המגורים המבוטחת ותכלולתה מפני סיכונים שונים וכן, כיסוי לאחריות המבוטח כלפי צדדים שלישיים.

ב. להלן תוצאות מגזר הפעילות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019		
לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	סה"כ	ביטוח כללי
54,587	-	54,587
37,323	-	37,323
17,264	-	17,264
13	-	13
9,618	-	9,618
26,895	-	26,895
48,805	-	48,805
36,776	-	36,776
12,029	-	12,029
16,592	-	16,592
3,478	260	3,218
72	-	72
32,171	260	31,911
(5,276)	(260)	(5,016)
(5,276)	(260)	(5,016)

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות
הכנסות מעמלות ממבטח משנה

סך כל הכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

סך (הפסד) לפני מסים על הכנסה

סך (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה

ב. להלן תוצאות מגזר הפעילות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018			
לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	סה"כ	ביטוח כללי (*)	
3,185	-	3,185	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,232	-	2,232	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
953	-	953	פרמיות שהורווחו בשייר
602	-	602	הכנסות מעמלות
1,555	-	1,555	סך כל הכנסות
4,703	-	4,703	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
3,520	-	3,520	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,183	-	1,183	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
6,822	-	6,822	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,840	(**1,448)	3,392	הוצאות הנהלה וכלליות
12,845	1,448	11,397	סך כל ההוצאות
(11,290)	(1,448)	(9,842)	סך (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(11,290)	(1,448)	(9,842)	סך (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה

(*) לתקופה של שמונה חודשים שהחלו בחודש מאי 2018 (ראה [באור 1](#) לעיל).
 (**) מהוות הוצאות שהוצאו על ידי החברה בחודשים ינואר-אפריל 2018, טרם קבלת רישיון מבטח.

ג. להלן הרכב נכסים והחייבויות מגזר הפעילות:

ליום 31 בדצמבר 2019		
	לא מיוחס למגזרי	ביטוח כללי
סה"כ	פעילות	אלפי ש"ח

5,910	5,910	-
3,033	3,033	-
8,932	-	8,932
5,106	5,106	-
51,857	-	51,857
5,379	-	5,379
15,891	-	15,891
10,499	-	10,499
11,344	11,344	-
117,951	25,393	92,558

נכסים

נכסים בלתי מוחשיים
נכסי מסים נדחים
הוצאות רכישה נדחות
רכוש קבוע
נכסי ביטוח משנה
חייבים ויתרות חובה
פרמיות לגביה
השקעות פיננסיות אחרות:
נכסי חוב שאינם סחירים
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות:

70,692	-	70,692
259	-	259
21,430	-	21,430
3,703	3,703	-
96,084	3,703	92,381

התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בשל הטבות לעובדים
זכאים ויתרות זכות
התחייבות בגין חכירה

סך כל ההתחייבויות

ג. להלן הרכב נכסים והחייבויות מגזר הפעילות:

ליום 31 בדצמבר 2018		
	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי
סה"כ	אלפי ש"ח	
4,730	4,730	-
2,306	-	2,306
1,237	1,237	-
10,514	-	10,514
2,093	-	2,093
4,967	-	4,967
3,358	-	3,358
13,721	13,721	-
42,926	19,688	23,238

נכסים

נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות רכישה נדחות
רכוש קבוע
נכסי ביטוח משנה
חייבים ויתרות חובה
פרמיה לגביה
השקעות פיננסיות אחרות:
נכסי חוב שאינם סחירים
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות:

14,348	-	14,348
366	-	366
10,302	-	10,302
25,016	-	25,016

התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בשל הטבות לעובדים
זכאים ויתרות זכות

סך כל ההתחייבויות

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי:

ל-12 החודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	דירות (*)	רכב רכוש בלתי מבוקר אלפי ש"ח	רכב חובה	
85,573	988	52,361	32,224	פרמיות ברוטו
58,111	781	31,342	25,988	פרמיות ביטוח משנה
27,462	207	21,019	6,236	פרמיות בשייר
10,198	100	7,851	2,247	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
17,264	107	13,168	3,989	פרמיות שהורווחו בשייר
13	1	8	4	הכנסות מהשקעות
9,618	94	5,186	4,338	הכנסות מעמלות ממבטח משנה
26,895	202	18,362	8,331	סך כל ההכנסות
48,805	227	32,849	15,729	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
36,776	137	24,381	12,258	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
12,029	90	8,468	3,471	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
16,592	132	9,893	6,567	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
3,218	37	2,000	1,181	הוצאות הנהלה וכלליות
72	2	43	27	הוצאות מימון
31,911	261	20,404	11,246	סך כל ההוצאות
(5,016)	(59)	(2,042)	(2,915)	סך (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(5,016)	(59)	(2,042)	(2,915)	סך (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה
70,692	629	37,802	32,261	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.12.2019
18,835	129	12,083	6,623	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31.12.2019

(*) לעניין תחילת שיווק פולסות דירה, ראה באור 3א.

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי:

לתקופה שבין 6 במאי ועד 31 בדצמבר 2018		
סה"כ	רכב רכוש אלפי ש"ח	רכב חובה
14,124	8,787	5,337
9,796	5,503	4,293
4,328	3,284	1,044
3,375	2,554	821
953	730	223
602	318	284
1,555	1,048	507
4,703	2,876	1,827
3,520	2,195	1,325
1,183	681	502
6,822	4,185	2,637
3,392	2,115	1,277
11,397	6,981	4,416
(9,842)	(5,933)	(3,909)
(9,842)	(5,933)	(3,909)
14,348	8,631	5,717
3,834	2,717	1,117

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה,
בשייר

פרמיות שהורווחו בשייר

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
סך כל ההוצאות

סך (הפסד) לפני מסים על הכנסה

סך (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
ליום 31.12.2018

התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר
ליום 31.12.2018

באור 4: - נכסים בלתי מוחשיים

ההרכב והתנועה:

תוכנות מחשב אלפי ש"ח	עלות יתרה ליום 1 בינואר, 2019 תוספות (*) יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
5,029	
1,881	
6,910	
299	
701	
1,000	
5,910	
	<u>הפחתה שנצברה</u> יתרה ליום 1 בינואר, 2019 הפחתה שהוכרה במהלך השנה יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
	<u>ערך בספרים, נטו</u> ביום 31 בדצמבר, 2019

תוכנות מחשב אלפי ש"ח	עלות יתרה ליום 1 בינואר, 2018 תוספות (*) יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
-	
5,029	
5,029	
-	
299	
299	
4,730	
	<u>הפחתה שנצברה</u> יתרה ליום 1 בינואר, 2018 הפחתה שהוכרה במהלך השנה יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
	<u>ערך בספרים, נטו</u> ביום 31 בדצמבר, 2018

(*) תוספות בגין תוכנות מחשב כוללות היוון הוצאות בגין פיתוח עצמע בשנת 2019 בסך של כ- 1,663 אלפי ש"ח (2018 – 4,460 אלפי ש"ח).

באור 5: - הוצאות רכישה נדחות

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		רכב חובה
2018	2019	רכב רכוש
אלפי ש"ח		דירות
597	2,301	
1,709	6,520	
-	111	
2,306	8,932	סה"כ ביטוח כללי

באורים לדוחות הכספיים

באור 6: - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה

שנת 2019

מחשבים	ציוד משרדי	שיפורים במושכר	נכסי זכות שימוש- רכבים(*)	נכסי זכות שימוש- משרדים(**)	סה"כ	
אלפי ש"ח						
1,481	11	-	-	-	1,492	עלות יתרה ליום 1 בינואר, 2019
-	-	-	632	-	632	השפעת יישום IFRS16 של רכישות השנה
103	302	116	-	3,430 (*)	3,951	עדכונים לנכסי זכות שימוש בגין הצמדות למדד
-	-	-	4	26	30	
1,584	313	116	636	3,456	6,105	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
פחת שנצבר						
253	2	-	-	-	255	יתרה ליום 1 בינואר, 2019
310	12	5	273	144	744	פחת במשך השנה
563	14	5	273	144	999	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
1,021	299	111	363	3,312	5,106	יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2019

ב. גילויים עבור עסקאות חכירה בהן החברה מהווה חוכר

לחברה הסכמי חכירה הכוללים חכירות של מבנה משרדים ורכבים אשר משמשים לצורך קיום הפעילות השוטפת של החברה. הסכם החכירות של המבנה הינו לתקופה של 10 שנים, בעוד הסכמי החכירות של הרכבים הינם לתקופה של 3 שנים.

1. פירוטים בדבר עסקאות חכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
אלפי ש"ח

16
418

הוצאות ריבית בגין התחייבויות חכירה סך תזרים מזומנים שלילי עבור חכירות

2. ניתוח מועדי פירעון של התחייבויות חכירה - ראה [באור 16](#).

מחשבים	ציוד משרדי אלפי ש"ח	סה"כ
-	-	-
1,481	11	1,492
1,481	11	1,492
-	-	-
253	2	255
253	2	255
1,228	9	1,237

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2018
רכישות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2018
פחת במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018

יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2018

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
1,132	2,386
680	1,786
172	1,135
109	72
2,093	5,379

הוצאות מראש

מס שכר לקבל

חברת ביטוח – התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה הפול
אחרים

סה"כ חייבים ויתרות חובה

באורים לדוחות הכספיים

באור 8: - פרמיות לגבייה

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
4,967	15,891

פרמיות לגבייה (*)

(*) יתרת הפרמיות לגבייה כוללת יתרות כרטיסי אשראי בלבד. אין לחברה פרמיה לגבייה שערכה נפגם.

באור 9: - השקעות פיננסיות אחרות

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
הלוואות	
אלפי ש"ח	
3,358	10,499

נכסי חוב שאינם סחירים שאינם ניתנים להמרה (*)

(*) הלוואות למימון רכב חובה, אינן נושאות ריבית והצמדה. ההלוואות נמדדות בעלות מופחתת, אין בגינן הפרשות להפסדים ושווין ההוגן הינו בקרוב לעלותם המופחתת.

באור 10: - מזומנים ושווי מזומנים אחרים

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
13,721	1,333
-	10,011
13,721	11,344

מזומנים למשיכה מיידית בתאגיד בנקאי
פקדון לזמן קצר בתאגיד בנקאי
מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים בתאגיד הבנקאי נושאים ליום המאזן ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור ממוצע של 0.19%.

פקדון למשיכה בהתראה בת 90 ימים מראש המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופה של שנה. הפקדונות נושאים ריבית משתנה בהתאם לריבית הפריים במרווח (1.55%) - (1.25%).

באשר לתנאי הצמדה וריבית של המזומנים, ראה באור [4 ג 24](#)

באור 11: - הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

לימים 31 בדצמבר, 2019 ו- 2018	
מונפק	רשום
כמות המניות	

מניות רגילות ללא ע.ג. 200,000,000 40,000,000

לעניין הקצאת מניות לאחר תאריך המאזן – ראה [באור 27ב'](#) להלן.

ב. זכויות הנלוות למניות

למחזיקי המניות הרגילות זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ג. קרן הון

לפרטים בדבר תשלום מבוסס מניות ראה [באור 22](#).

ד. בחודש ינואר 2019 נפרעו תשלומי בעלי מניות בסך 1,600 אלפי ש"ח בגין מניות שהוקצו להם בשנת 2018. פרעון זה הגדיל את ההון העצמי של החברה ב- 1,600 אלפי ש"ח.

ה. ביום 12 באוגוסט 2019, הזרימה בעלת השליטה הון נוסף בסך של 4.6 מיליון ש"ח.

ו. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפרעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית בכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

2. ההון הנדרש והקיים של החברה

ההון הנדרש והקיים של החברה נקבע בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מיזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח) התשע"ח- 2018 וחוזר הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח.

להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (1)

הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:

הון ראשוני בסיסי

עודף ליום הדוח

פעולות שארעו לאחר תאריך הדוח הכספי

הגדלת הון ראשוני בסיסי (ראה [באור 27ב'](#))

הפחתה בדרישות ההון בגין נכסים, שלאחר הגדלת ההון

כאמור יוחזקו כנגד עודפי הון

עודף בהתחשב באירועים לאחר תאריך המאזן

עודף בהתחשב באירועים לאחר תאריך המאזן

עודף בהתחשב באירועים לאחר תאריך המאזן

(1) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:

15,000	15,000	הון ראשוני נדרש בביטוח כללי
1,046	2,413	נכסי השקעה ונכסים אחרים
287	1,414	סיכונים תפעוליים
-	250	ביטוח משנה כנגד קטסטרופה
16,333	19,077	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

באור 11: - הון ודרישות הון (המשך)

1. ניהול ודרישות הון (המשך)

3. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "חוזר סולבנסי") שנועדו לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל. זאת, בהתבסס על הוראות דירקטיבה המכונה "Solvency II" (להלן - "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני, 2017 על נתוני 31 בדצמבר, 2016.

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רובד 1 נוסף, מכשיר הון רובד 2, הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני). סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לדרישות ההון כדלהלן:

(א) עמידה בדרישות ההון (SCR)

ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.

(ב) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, החל משנת 2017, עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR, כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR בתקופת הפריסה - (50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

באור 11: - הון ודרישות הון (המשך)

1. ניהול ודרישות הון (המשך)

3. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון (המשך)

ביום 19 במרס 2020 פורסמה טיוטת חוזר המתקן את חוזר סולבנסי, להלן – "חוזר סולבנסי מתוקן".

מטרת התיקון הינה התאמת משטר כושר הפירעון הכלכלי בישראל לדירקטיבה ועדכוניה לרבות מתן אפשרות לבחור בפריסה הדרגתית של קבוצות מסוימות הומגניות של עתודות הביטוח במאזן הכלכלי, החל מיום 31 בדצמבר 2019 ועד ליום 31 בדצמבר 2032. פריסה כאמור מחייבת אישור מראש של הממונה והיא תבוא במקום פריסת ההון הנדרש לכושר הפירעון עד שנת 2024, כאמור לעיל.

הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי

הוראות הגילוי והדיווח בקשר ליחס כושר פירעון כלכלי כלולות בחוזר "מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II" אליו נוספו הוראות והבהרות להלן "חוזר הגילוי".

בחוזר הגילוי נקבע, בין היתר, כי החל מנתוני 31 בדצמבר 2019 יכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב, כאשר דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר של כל שנה יבוקר בידי רואה החשבון המבקר של החברה.

בהתאם למכתב שנשלח למנהלי חברות הביטוח ב-19 במרס 2020 מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר 2019, יהיה ביום 31 באוגוסט 2020. חברת ביטוח תמסור לממונה עד ליום 30 באפריל 2020 הערכה מקורבת של יחס כושר הפירעון שלה ליום 31 בדצמבר 2019. כמו כן, חברת ביטוח פטורה מחישוב ומפרסום יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2020.

כמו כן החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

החברה קיבלה דחייה מהממונה שעל פיה החברה תעביר לממונה אומדן של יחס כושר פירעון כלכלי עבור נתוני 30 ביוני 2020 ועבור 30 ביוני 2021, כך שחישוב חצי שנתי מלא לפי חוזר סולבנסי יחל מנתוני 30 ביוני 2022 וכן שחישוב מבוקר לראשונה עבור נתוני 31 בדצמבר 2021. דחיית החישוב המבוקר ניתנה בכפוף לעמידת החברה במספר תנאים.

4. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם, לאחר ביצוע החלוקה, למבטח יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש (להלן: "יחס כושר פירעון"):

א. בשיעור של 115% לפחות לפי תקנות ההון, או הוראות שיבואו במקומן, וזאת עד למועד קבלת אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר כושר פירעון כלכלי;

ב. בשיעור של לפחות 100% לפי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי, כשהוא מחושב ללא ההוראות בתקופת הפריסה, ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

בנוסף, על חברת הביטוח למסור לממונה בתוך עשרים ימי עסקים ממועד החלוקה תחזית רווח שנתית של החברה לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת של החברה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; תכנית ניהול הון שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; פרוטוקול הדיון בדירקטוריון החברה בו אושרה חלוקת הדיבידנד, בצרוף חומר הרקע לדיון.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר, 2019		
שייר	ביטוח	
	משנה	ברוטו
	אלפי ש"ח	
18,835	51,857	70,692

התחייבויות בגין חוזי ביטוח במגזר ביטוח כללי

ליום 31 בדצמבר, 2018		
שייר	ביטוח	
	משנה	ברוטו
	אלפי ש"ח	
3,834	10,514	14,348

התחייבויות בגין חוזי ביטוח במגזר ביטוח כללי

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי סוגים

31 בדצמבר 2019		
שייר	ביטוח	
	משנה	ברוטו
	אלפי ש"ח	
3,068	12,273	15,341
3,555	13,365	16,920
6,623	25,638	32,261
10,406	15,675	26,081
-	4,207	4,207
1,677	5,837	7,514
12,083	25,719	37,802
102	403	505
27	97	124
129	500	629

ענף רכב חובה
 הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר
 סך ענף רכב חובה (ראה [ב1](#) להלן)

ענף רכב רכוש
 הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 הפרשה לפרמיה בחסר
 תביעות תלויות
 סך ענף רכב רכוש (ראה [ב2](#) להלן)

ענף רכוש אחר - דירות
 הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 תביעות תלויות
 סך ענף רכוש אחר - דירות (ראה [ב2](#) להלן)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

18,835	51,857	70,692
(890)	3,191	2,301
2,444	4,076	6,520
6	105	111
1,560	7,372	8,932

הוצאות רכישה נדחות:
 ענף רכב חובה
 ענף רכב רכוש
 ענף רכוש אחר - דירות

סך הכול הוצאות רכישה נדחות

באור 12 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (המשך)
א(1). ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי סוגים (המשך)

31 בדצמבר 2019		
שייר	ביטוח	
	משנה	ברוטו
	אלפי ש"ח	
7,513	22,447	29,960
9,762	22,038	31,800
17,275	44,485	61,760

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

ענף רכב חובה
ענפי רכוש ואחרים
סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח
כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות

31 בדצמבר 2018		
שייר	ביטוח	
	משנה	ברוטו
	אלפי ש"ח	
821	3,284	4,105
296	1,316	1,612
1,117	4,600	5,717
2,554	4,280	6,834
-	1,136	1,136
163	498	661
2,717	5,914	8,631
3,834	10,514	14,348

ענף רכב חובה
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר
סך ענף רכב חובה (ראה [11](#) להלן)

ענף רכב רכוש
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
הפרשה לפרמיה בחסר
תביעות תלויות
סך ענף רכב רכוש (ראה [22](#) להלן)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

הוצאות רכישה נדחות:
ענף רכב חובה
ענף רכב רכוש
סך הכול הוצאות רכישה נדחות

(228)	825	597
596	1,113	1,709
368	1,938	2,306
1,345	3,775	5,120
2,121	4,801	6,922
3,466	8,576	12,042

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

ענף רכב חובה
ענף רכב רכוש
סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח
כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (המשך)

א(2). ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי שיטות חישובן

31 בדצמבר 2019		
שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
5,259	23,506	28,765
13,576	28,351	41,927
18,835	51,857	70,692

הערכות אקטואריות:
 מר גיל מזרחי
 הפרשות על בסיס הערכות אחרות:
 הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 סך כל ההתחייבויות הביטוח בגין חוזי
 ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

31 בדצמבר 2018		
שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
459	2,950	3,409
3,375	7,564	10,939
3,834	10,514	14,348

הערכות אקטואריות:
 מר גיל מזרחי
 הפרשות על בסיס הערכות אחרות:
 הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 סך כל ההתחייבויות הביטוח בגין חוזי
 ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

1. ענף רכב חובה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
2018	2019	2018	2019	2018	2019	
אלפי ש"ח						
-	1,345	-	3,775	-	5,120	יתרה לתחילת השנה
1,552	6,766	3,783	19,424	5,335	26,190	עלות התביעות המצטברת בגין שנת חיתום שוטפת שינוי ביתרות לתחילת שנה כתוצאה מהצמדה למדד ורווח השקעתי לפי הנחת ההיוון הגלומה בהתחייבויות שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות
-	8	-	39	-	47	
-	(394)	-	(582)	-	(976)	סך השינוי בעלות התביעות המצטברת
1,552	6,380	3,783	18,881	5,335	25,261	תשלומים לשוב תביעות במהלך השנה בגין שנת חיתום שוטפת בגין שנות חיתום קודמות
(207)	(194)	(8)	(137)	(215)	(331)	
-	(18)	-	(72)	-	(90)	סך תשלומים לתקופה
(207)	(212)	(8)	(209)	(215)	(421)	
1,345	7,513	3,775	22,447	5,120	29,960	יתרה לסוף השנה

1. יתרת הסגירה כוללת: תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.

2. עלות התביעות המצטברת (Ultimate) הינה: יתרת תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לשוב תביעות.

3. התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לשוב תביעות (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות (המשך):

2. ענפי רכוש

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			
שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו	
2,121	4,801	6,922	יתרה לתחילת השנה
8,622	21,611	30,233	עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח
(63)	(166)	(229)	שינוי בעלות התביעות המצטברות בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
6,932	15,736	22,668	<u>תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה</u>
84	275	359	בגין אירועים של שנת הדוח
7,016	16,011	23,027	בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
			סך תשלומים
6,098	8,731	14,829	שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, נטו
0	3,072	3,072	מהוצאות רכישה נדחות
			שינוי בהפרשה לפרמיה בחסר
9,762	22,038	31,800	יתרה לסוף השנה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018			
שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו	
-	-	-	יתרה לתחילת השנה
680	1,060	1,740	עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח
(517)	(562)	(1,079)	<u>תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה</u>
1,958	3,167	5,125	בגין אירועים של שנת הדוח
-	1,136	1,136	שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, נטו
			מהוצאות רכישה נדחות
			שינוי בהפרשה לפרמיה בחסר
2,121	4,801	6,922	יתרה לסוף השנה

1. יתרת הסגירה כוללת: תביעות תלויות בתוספת הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח כוללת את יתרת תביעות תלויות לסוף שנת הדוח בתוספת סך תשלומי התביעות בתקופת הדוח לרבות הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.
3. תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה כוללים תשלומים בשנת הדוח.
4. התשלומים ליישוב תביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישובן (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות הנזק.

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(1). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו בענף ביטוח רכב חובה:

31 בדצמבר 2019		
שנת חיתום 2019	שנת חיתום 2018	אלפי ש"ח
251	219	
	389	
תביעות ששולמו (מצטבר) לסוף השנה:		
		לאחר שנה ראשונה
		לאחר שנתיים
26,190	5,360	
	4,410	
אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:		
		לאחר שנה ראשונה*
		לאחר שנתיים
950	-	950
עודף (חוסר) ביחס לשנה הראשונה		
18%		18%
שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה, באחוזים		
30,600	26,190	4,410
640	251	389
29,960	25,939	4,021
עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 2019		
תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2019		
יתרת התביעות התלויות		
סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2019		
29,960		

* אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(2). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר עצמי, בענף ביטוח רכב חובה:

31 בדצמבר 2019		
סה"כ	שנת חיתום 2019	שנת חיתום 2018
אלפי ש"ח		
	113	211
		308
	6,766	1,561
		1,168
393	-	393
		25%
7,934	6,766	1,168
421	113	308
7,513	6,653	860
7,513		

תביעות ששולמו (מצטבר) לסוף השנה:
לאחר שנה ראשונה
לאחר שנתיים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:
לאחר שנה ראשונה*
לאחר שנתיים
עודף (חוסר) ביחס לשנה הראשונה

שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה, באחוזים
עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 2019
תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2019
יתרת התביעות התלויות

סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2019

(* אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(3). נתונים מצטברים בדבר שנות חיתום בענף ביטוח רכב חובה:

שנת חיתום 2018	שנת חיתום 2019	
אלפי ש"ח		
4,968	32,593	פרמיות ברוטו
(3,591)	(3,233)	הפסד) כולל בשייר בגין שנות החיתום מצטבר

באור 13: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

על הכנסות החברה חל מס חברות בהתאם לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן – "הפקודה"). בנוסף החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. הסדרי מס ייחודים לענף הביטוח

הסכמים עם שלטונות המס

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיים הסכם (להלן - הסכם המס) המתחדש ומתעדכן מדי שנה, המסדיר סוגיות מס ייחודיות לענף. טרם נחתמו ההסכמים לשנים 2017-2018. חישוב ההפסד למס מבוסס על הסכם שנחתם בשנת 2017 בגין שנת מס 2016. ההסכם האמור מתייחס בין היתר לנושאים הבאים:

א. ייחוס הוצאות להכנסות מועדפות –

להכנסות החייבות בשיעורי מס מופחתים ולהכנסות הפטורות ממס המתקבלות בחברות הביטוח ("הכנסות מועדפות") יתבצע ייחוס הוצאות שמשמעותו הפיכת חלק מההכנסות המועדפות להכנסות חייבות במס מלא, בהתאם לשיעור הייחוס. שיעור הייחוס שנקבע בהסכם תלוי במקור הכספים המניבים את ההכנסות המועדפות.

ב. הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות –

יבוצע תאום חלקי של הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות בתחום ביטוח כללי, בגין כל שנת חיתום החל משנת 2013 עד שנת 2020. הסכום שתואם יוכר לצורכי מס על פני שלוש שנים החל מהשנה העוקבת לשנת התאום.

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשך)

ב. שיעורי המס החלים על החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה מורכב ממס חברות וממס רווח.
2. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על החברה:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח %	שיעור מס חברות
34.19	17.00	23.0

שנת 2018 ואילך

ג. מיסים נדחים

בשנת 2019 הכירה החברה לראשונה בסך של 3,033 אלפי ש"ח, כנכס מס נדחה בגין מלוא מההפסדים העסקיים להעברה בסך כ- 14,351 אלפי ש"ח (לרבות משנה קודמת) ובגין הפרשי עיתוי וזאת לאור מגמת השיפור בתוצאות החברה בהתאם לצפי של החברה לניצול ההפסדים בעתיד הנראה לעין, על בסיס תחזית שאושרה לראשונה על ידי דירקטוריון החברה ביום 27 במאי, 2019 ואושרה שוב לאחר פעילות הרבעון השני, השלישי והרביעי והפעילות שלאחר תאריך המאזן, על ידי הדירקטוריון, ביום 20 באוגוסט, 2019, ביום 26 בנובמבר, 2019 וביום 29 במרץ, 2020 בהתאמה.

ד. שומות מס סופיות

החברה טרם נישומה לצורכי מס.

ה. מסים על הכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום	
2018	2019
אלפי ש"ח	
-	-
-	3,033
-	3,033

מסים שוטפים

מסים נדחים, ראה גם ו' להלן

ו. מסים נדחים

הטבות לעובדים	רכוש קבוע	הפסדים לצורכי מס	נכסים בלתי מוחשיים	סה"כ
-	-	-	-	-
105	(74)	3,301	(299)	3,033
105	(74)	3,301	(299)	3,033

יתרת נכס (התחייבות) מס
נדחה ליום 31 בדצמבר, 2018שינויים אשר נזקפו
לרווח והפסדיתרת נכס (התחייבות) מס
נדחה ליום 31 בדצמבר, 2019

הפער בין המס התיאורטי העומד על שיעור של 34.19% לבין המס בפועל העומד על שיעור של 57.5% נובע מהכרה בנכסי מסים נדחים בגין הפסדים מועברים משנה קודמת שבגינם לא נוצרו בעבר מסים נדחים.

באור 14: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לזמן קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך.

א. הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכניות הפקדה מוגדרת לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין כמתואר להלן. התחייבות החברה בשל כך מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת או כתוכנית להפקדה מוגדרת כמפורט להלן.

1. תוכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות להפקדה מוגדרת.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
65	350

הוצאות בגין תוכניות להפקדה מוגדרת

2. תוכניות להטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות להפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי החברה כתוכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים בפוליסות ביטוח מתאימות.

ב. הרכב ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים נטו

31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
173	209
354	412
(161)	(362)
366	259

הטבות לזמן קצר (*)
התחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת (ראה סעיף ג' להלן)
שווי הוגן של נכסי התוכנית (ראה סעיף ג' להלן)

סה"כ התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו

(*) כולל הפרשה לחופשה והבראה.

באור 14: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)
ג. שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית

2019

יתרה ליום 1 בינואר 2019	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד (*) אלפי ש"ח	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	
354	58		412	התחייבויות להטבה מוגדרת
(161)	-	(201)	(362)	דשווי הוגן של נכסי תוכנית
193	58	(201)	50	התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת

2018

יתרה ליום 1 בינואר 2018	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד (*) אלפי ש"ח	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	
-	354	-	354	התחייבויות להטבה מוגדרת
-	-	(161)	(161)	שווי הוגן של נכסי תוכנית
-	354	(161)	193	התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת

(*) בעיקר עלות שירות שוטף

ג. ההנחות העיקריות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

2018 %	2019 %
3.00%	2.99%
1.50%-3.50%	3.51%

שיעור היוון

שיעור עליית שכר צפוי בטווח הארוך

באור 15: - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
4,830	7,932
505	934
1,938	7,372
336	744
2,146	3,834
469	512
-	16
78	86
<u>10,302</u>	<u>21,430</u>

מבטח משנה (ראה באור 124)
עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת
הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה
קרנית
ספקים ונותני שירותים
מוסדות ורשויות ממשלתיות בגין ניכויים מעובדים
התחייבות בגין ליברות
אחרים

סך הכל זכאים ויתרות זכות

באור 16: - התחייבויות פיננסיות

א. התחייבות בגין חכירה

מידע בדבר התחייבות בגין חכירה מימונית לפי פילוח מועדי תשלום

2019		
ערך נוכחי של דמי חכירה מינומליים	מרכיב ריבית אלפי ש"ח	דמי חכירה מינומליים עתידיים
638	135	773
1,689	451	2,140
1,376	107	1,483
<u>3,703</u>	<u>693</u>	<u>4,396</u>

פחות משנה
משנה עד חמש שנים
יותר מחמש שנים

ב. שינויים בהתחייבויות הנובעים מפעילות מימון

יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	שינויים אחרים	תזרים מזומנים	הכרה בהתחייבויות בגין חכירה	יישום לראשונה של IFRS16	יתרה ליום 1 בינואר, 2019
3,703	296	(418)	3,268	557	-

התחייבות
בגין חכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		
שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
27,462	58,111	85,573
10,198	20,788	30,986
17,264	37,323	54,587

סך הכל פרמיות בביטוח כללי

בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה

סה"כ פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
שייר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
4,328	9,796	14,124
3,375	7,564	10,939
953	2,232	3,185

סך הכל פרמיות בביטוח כללי

בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה

סה"כ פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
2,540 (1,938)	15,052 (5,434)
602	9,618

עמלת ביטוח משנה

גידול בחלק מבטח משנה בהוצאות רכישה נדחות

סה"כ עמלת ביטוח משנה

באור 19: - תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בשייר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי:

ברוטו

1,294	23,448
<u>3,409</u>	<u>25,357</u>

סך תשלומים בגין חוזי ביטוח
שינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח

4,703	48,805
-------	--------

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח ברוטו

משנה

570	16,221
<u>2,950</u>	<u>20,555</u>

סך תשלומים בגין חוזי ביטוח
שינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח

3,520	36,776
-------	--------

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח

<u>1,183</u>	<u>12,029</u>
--------------	---------------

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח בשייר

באור 20: - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

8,348	21,942
780	1,276
<u>(2,306)</u>	<u>(6,626)</u>

הוצאות שיווק
עמלות שוטפות
שינוי בהוצאות רכישה נדחות

<u>6,822</u>	<u>16,592</u>
--------------	---------------

סה"כ

באור 21: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
6,719	8,917	שכר עבודה ונלוות
4,666	12,466	שיווק ופרסום
267	939	ייעוץ משפטי ומקצועי
310	1,161	אחזקת משרדים ותקשורת
554	1,027	פחת והפחתות
295	376	אחזקת רכב
70	724	עמלות כרטיסי אשראי ובנקים
706	833	אחרות
13,587	26,443	סה"כ (*)
		בניכוי:
(399)	(1,023)	סכומים שסווגו לשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(8,348)	(21,942)	סכומים שסווגו לסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
(** 4,840)	3,478	הוצאות הנהלה וכלליות

(*) הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך 2,055 אלפי ₪ (אשתקד 864 אלפי ש"ח).
(**) כולל עלויות הקמה בסך 1,488 אלפי ש"ח.

באור 22: - תשלום מבוסס מניות

הוצאה שהוכרה בספרים

ההוצאה שהוכרה בדוחות הכספיים בעבור שירותים שהתקבלו מספק תמורת הנפקת מניות מוצגת בטבלה שלהלן ונרשמה כנגד סעיף פרמיה על מניות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
2,000	-	סך ההוצאה שהוכרה מעסקאות תשלום מבוסס מניות - פרסום

באור 23 - רווח (הפסד) למניה

רווח (הפסד) בסיסי למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור כמפורט להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

(11,290)	(2,243)
----------	---------

(הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות (ללא ע.ג.)

מספר מניות באלפים	
-------------------	--

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות

-	40,000
33,565	-
33,565	40,000

יתרה ליום 1 בינואר
השפעת מניות שהונפקו במהלך השנה
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות
ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי ומדולל למניה

באור 24 - ניהול סיכונים

החברה קיבלה רישיון מבטח והחלה לפעול בתחום ביטוח כללי מחודש מאי 2018. בפעילותה חשופה החברה לסיכונים הבאים:

- סיכוני שוק.
- סיכוני נזילות.
- סיכונים פיננסיים.
- סיכונים ביטוחיים.
- סיכונים תפעוליים.
- סיכוני מערכות מידע וסייבר.
- סיכוני רגולציה וציות.
- סיכוני מוניטין.

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול סיכונים

ניהול הסיכונים בחברה מבוסס על אחריות הגורמים העסקיים לסיכונים הנלקחים על ידם, יחידות תומכות הכוללות אקטואריה, ביטוח משנה וחשבות, ותחום ניהול הסיכונים העוסק בהערכה, מיפוי ומעקב.

החברה מגבשת מדיניות ניהול הסיכונים שמטרתה להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ומגבלות סיכון שנקבעו מראש ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה ועל איתנותה הפיננסית. מנהל הסיכונים בחברה מיישם שיטות מקובלות לניהול סיכונים המתאימות לצרכיה העסקיים של החברה, בהתחשב בכך ששנת 2018 הינה שנת הפעילות הראשונה של החברה ובהתאמה גם לדרישות המפקח. החברה נוקטת מדיניות של הגבלת החשיפה לקטסטרופות על ידי קביעת סכומי כיסוי מרביים בחוזים מסוימים וכן על ידי רכישת כיסויי ביטוח משנה מתאימים. לעניין חשיפת החברה לסיכוני משבר הקורונה, ראה [באור 27](#) להלן.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. דרישות חוקיות

החוזר המאוחד פרק 10 חלק 1 שער 5 - "הוראות לעניין ניהול סיכונים בגוף מוסדי" מאגד החל מאפריל 2013 את הדרישות החוקיות ממערך ניהול הסיכונים בחברת ביטוח.

על גוף מוסדי מוטלת חובה חוקית למנות מנהל סיכונים שתפקידו העיקריים הינם:

1. לוודא קיומם של תהליכים איכותיים לזיהוי סיכונים ביטוחיים ופיננסיים מהותיים הגלומים בנכסי חברת הביטוח והגלומים בהתחייבויות חברת הביטוח, אשר עשויים להשפיע באופן מהותי על המבטחים ועל חוסנו הפיננסי של הגוף המוסדי.
2. כימות החשיפה והערכת ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים המהותיים שזוהו לפי כלים ואמות מידה שיוגדרו על ידי המבטח, והערכת אופן ניהולם של הסיכונים שזוהו.
3. דיווח תקופתי למנהל הכללי, לדירקטוריון, לוועדות ההשקעה והאשראי בדבר הסיכונים.
4. מתן התייחסות לסיכונים הגלומים במוצרים חדשים, כניסה לתחום השקעות חדש ובעת התקשרות בעסקה שעל פי קביעת הדירקטוריון יש לה פוטנציאל להשפעה משמעותית על התוצאות העסקיות של הגוף המוסדי.

ניהול הסיכונים בחברה מבוצע על ידי מנהל הסיכונים, המשמש גם כמנהל כספים בהתאם להקלות שהתקבלו מרשות שוק ההון ביטוח וחסכון. מנהל הסיכונים פועל בשיתוף עם הגורמים העוסקים בפעילויות השונות בחברה בין היתר אקטואר החברה, ממונה ציות ואכיפה ומנהל מערכות מידע על מנת לייצר כלים לזיהוי הערכת וניהול הסיכונים הקיימים בחברה ולמבטחיה. דירקטוריון החברה מאשר את הכלים ואמות המידה להערכה וכימות הסיכונים המהותיים. מנהל הסיכונים ידווח לדירקטוריון דיווחים תקופתיים ומיידיים כנדרש בחוזר.

בנוסף להוראות החוזר המאוחד, להלן עיקרי הדרישות הרגולטוריות לעניין ניהול סיכונים החלות על גופים מוסדיים:

1. דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידה ולבקרת הסיכונים.
2. הוראות לעניין ניהול החשיפה למבטחי משנה.
3. הוראות לעניין הטיפול בסיכונים תפעוליים כדוגמת: סיכוי סייבר, מיקור חוץ, ציות, מעילות והונאות, ובקרה פנימית על דיווח כספי (SOX). בהתאם להקלות שהתקבלו מרשות שוק ההון ביטוח וחסכון, החברה תיישם את ההוראות בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי החל מהדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2020.

ג. סיכוני שוק

1. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין. בכדי להימנע מתנודתיות בתיק ההשקעות שלה בתקופת ההקמה, החליטה החברה לנקוט במדיניות השקעה שמרנית וסולידיה ולהשקיע את כספיה באפיקים סולידיים בעלי נזילות מקסימלית.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון). ניתוח הרגישות הינו ביחס לערך בספרים של הנכסים הפיננסיים, ההתחייבויות הפיננסיות וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ההשקעה בגין משתנה הסיכון הרלבנטי, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו.

מבחני הרגישות, מביאים לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר 2019

שיעור השינוי במדד		שיעור הריבית		
-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח				
38	(38)	(247)	138	רווח (הפסד)
38	(38)	(247)	138	רווח (הפסד) כולל

ליום 31 בדצמבר 2018

שיעור השינוי במדד		שיעור הריבית		
-1%	+1%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח				
2	(2)	(191)	181	רווח (הפסד)
2	(2)	(191)	181	רווח (הפסד) כולל

ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.

3. סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות הפיננסית או בתזרים המזומנים הנובע מהם. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)ג. סיכוני שוק (המשך)3. סיכון ריבית ישיר (המשך)

להלן יוצג פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
		נכסים עם סיכון ריבית ישיר:
10,514	51,857	נכסי ביטוח משנה
-	10,010	מזומנים ושווה מזומנים (פקדון יומי)
32,412	56,084	נכסים ללא סיכון ריבית ישיר (*)
42,926	117,951	סך כל הנכסים
		התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:
14,348	70,692	התחייבות בגין חוזי ביטוח
366	259	התחייבות בשל הטבות לעובדים
-	3,703	התחייבות בגין חכירה
14,714	74,654	סך כל ההתחייבויות עם סיכון ריבית ישיר
10,302	21,430	התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר (**)
17,910	21,867	הון
42,926	117,951	סך כל ההון וההתחייבויות

(*) נכסים שאין להם סיכון ריבית ישיר כוללים: נכסים בלתי מוחשיים וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים (פרמיות לגבייה וחייבים ויתרות חובה) שמשך החיים הממוצע (מח"מ) שלהם עד חצי שנה ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

(**) התחייבויות שאין להן סיכון ריבית ישיר כוללות: זכאים ויתרות זכות.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פרוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 בדצמבר 2019				
סה"כ	בש"ח לא צמוד פריטים לא פיננסיים	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח				
5,910	5,910	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
3,033	3,033	-	-	נכסי מסים נדחים
8,932	8,932	-	-	הוצאות רכישה נדחות
5,106	5,106	-	-	רכוש קבוע
51,857	-	35,777	16,080	נכסי ביטוח משנה
5,379	-	1,786	3,593	חייבים ויתרות חובה
15,891	-	-	15,891	פרמיות לגביה
10,499	-	-	10,499	השקעות פיננסיות אחרות: נכסי חוב בלתי סחירים
11,344	-	-	11,344	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
117,951	22,981	37,563	57,407	סך כל הנכסים
21,867	21,867	-	-	סך הכל הון
70,692	-	44,107	26,585	התחייבויות:
259	-	-	259	בגין חוזי ביטוח
21,430	7,372	-	14,058	בגין הטבות לעובדים
3,703	-	3,703	-	זכאים ויתרות זכות
96,084	7,372	47,810	40,902	התחייבות בגין חכירה
117,951	29,239	47,810	40,902	סך הכל התחייבויות
-	(6,258)	(10,247)	16,505	סך הכל חשיפה

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פרוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2018				
סה"כ	בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
	פריטים לא פיננסיים	אלפי ש"ח		
4,730	4,730	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
2,306	2,306	-	-	הוצאות רכישה נדחות
1,237	1,237	-	-	רכוש קבוע
10,514	-	6,234	4,280	נכסי ביטוח משנה
2,093	-	680	1,413	חייבים ויתרות חובה
4,967	-	-	4,967	פרמיות לגביה
3,358	-	-	3,358	השקעות פיננסיות אחרות:
13,721	-	-	13,721	נכסי חוב בלתי סחירים
				מזומנים ושווי מזומנים אחרים
42,926	8,273	6,914	27,739	סך כל הנכסים
17,910	17,910	-	-	סך הכל הון
				התחייבויות:
14,348	-	3,409	10,939	בגין חוזי ביטוח
366	-	-	366	בגין הטבות לעובדים
10,302	1,938	-	8,364	זכאים ויתרות זכות
25,016	1,938	3,409	19,669	סך הכל התחייבויות
42,926	19,848	3,409	19,669	סך הכל הון והתחייבויות
-	(11,575)	3,505	8,070	סך הכל חשיפה

ד. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

1. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש החברה לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד.

יצוין, כי צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

2. על פי תקנות כללי ההשקעה, על החברה להחזיק בנכסים נזילים, כהגדרתם בכללי ההשקעה, כנגד ההון העצמי וכנגד התחייבות אחרות, בסכום שלא יפחת מ-30 אחוזים מסכום ההון העצמי המינימלי הנדרש ממנה. לעניין זה, נכסים נזילים, כהגדרתם בתקנות כללי השקעה, כוללים, בין היתר, אג"ח ממשלתיות, מזומנים ושווי מזומנים, אג"ח קונצרניות ופיקדונות בדירוג גבוה ולטווח קצר ומניות הכלולות במדדים מרכזיים.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות (המשך)

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו. הטבלה להלן מרכזת את מועדי הפרעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות הבלתי מהוונות של החברה. היות שמדובר בסכומים בלתי מהוונים הרי שאין התאמה בינם לבין יתרות ההתחייבויות הביטוחיות במאזן. מועדי הפרעון המשוערים של ההתחייבויות בביטוח כללי ברוטו מחושבים על בסיס אומדן אקטוארי.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי

עד שנה	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	ללא מועד פרעון מוגדר	
				סה"כ	סה"כ
<u>אלפי ש"ח</u>					
ליום 31 בדצמבר 2019	52,613	8,031	4,454	5,114	-
ליום 31 בדצמבר 2018	12,521	888	441	506	-

ה. סיכונים ביטוחיים

סיכונים ביטוחיים כוללים, בין היתר:

- סיכוני חיתום: הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ואו בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים.

- סיכוני רזרבה: הסיכון להערכה לא נכונה של התחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים על פיהם בן היתר מעריכה החברה את התחייבויות הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת החברה מורכבת מהסיכונים הבאים:

(1) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות;

(2) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

- סיכון קטסטרופה: חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה) כגון אסון טבע, מלחמה, טרור, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה בארץ הינו רעידת אדמה.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי(1) תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם היא פועלת

החברה כותבת חוזי ביטוח בתחומי הביטוח הכללי בעיקר בענפי רכב חובה ורכב רכוש.

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה 1975- בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות בביטוח רכב חובה מתאפיינות ב"זנב ארוך" (LONG TAIL) דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

התעריף לביטוח רכב חובה מחייב אישור של הממונה על הביטוח ומפורסם באתר האינטרנט של הממונה. התעריף הינו דיפרנציאלי, מבוסס על פרמטרים המומלצים על ידי הממונה.

פוליסות לביטוח מקיף ולביטוח צד ג' בענף רכב רכוש מעניקות למבוטח כיסוי לנזקים לרכוש. הכיסוי בדרך כלל מוגבל לשווי הרכב הניזוק, והכיסוי בגין צד שלישי מוגבל בנוסף לסכום המצוין בפוליסה. הפוליסה בכללותה חייבת אישור על ידי הממונה. התעריף גם הוא מחייב אישור. התעריף הינו תעריף אקטוארי, בחלקו דיפרנציאלי, דהיינו מותאם לסיכון ולא אחיד לכלל המבוטחים. התעריף האמור מבוסס על מספר פרמטרים, בחלקם קשורים לרכב המבוטח בפוליסה (כגון סוג הרכב, שנת ייצור, וכיו"ב) ובחלקם קשורים לאפיוני המבוטח והנוהג ברכב (גיל הנהג, ניסיון תביעות וכו'). תהליך החיתום משולב באופן ממוכן בתהליך ההפקה של הפוליסות, מתבצע בחלקו באמצעות התעריף עצמו ובחלקו באמצעות מערכת נהלים, נועד לבדוק את ניסיון התביעות של המבוטח וכולל בין היתר הצגת אישור העדר תביעות ממבטח קודם במשך שלוש שנים אחרונות והצגת אישור מיגון עדכני.

במרבית המקרים, הפוליסות בביטוחי רכב רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. כמו כן, במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

(2) עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כלליכללי

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
- הפרשה לפרמיה בחסר
- תביעות תלויות
- ובניכוי - הוצאות רכישה נדחות.

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבים בדרך שאינה תלויה בהנחות כל שהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה. לעניין האופן בו מחושבות הפרשות אלה ראה באור [מדיניות חשבונאית](#).

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(2) עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי (המשך)

כללי (המשך)

- (ב) בהתאם להוראות הממונה התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות באופן עקבי לשנה הקודמת. בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח ולכל שנת אירוע/חיתום, נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה לענף ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. ההערכות מתבססות בעיקרן על ניסיון העבר של התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. ההערכות כוללות הנחות בדבר עלות התביעה הממוצעת, עלויות הטיפול בתביעות, שכיחות התביעות. הנחות נוספות יכולות להתייחס לשינויים בשערי הריבית, שערי חליפין ובעיתוי ביצוע התשלומים. תשלומי התביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות, בניכוי שיבובים והשתתפויות עצמיות.
- (ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ו/או בהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה. כאשר המידע הקיים בניסיון התביעות בפועל אינו מספק, משתמש האקטואר לעיתים, בחישוב המשקלל בין אומדן ידוע (בחברה ו/או בענף) כגון LR לבין התפתחות התביעות בפועל. משקל גדול יותר ניתן להערכה המבוססת על ניסיון ככל שהזמן עובר ומצטבר מידע נוסף על התביעות.
- (ד) כן נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.
- (ה) בתביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי, העתודה נקבעת (בברוטו ובשייר) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים.
- (ו) חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי/בלתי יחסי), ניסיון התביעות בפועל והפרמיה שהועברה למבטחי משנה.
- (ז) הערכת התביעות התלויות עבור חלק החברה בפול, התבססה על חישוב שבוצע על ידי אקטואר הפול.

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

(3) פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים

החברה פועלת בענפים רכב רכוש ורכב חובה ומבטחת במסגרת זו רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון. כמו כן, החברה החלה את פעילותה במהלך שנת 2018, כאשר חישוב העתודות לצורך הדוח הכספי אשתקד, בוצעו במסגרת זו לראשונה. לאור זאת, טרם הצטברו היקף נתוני תביעות גולמיים מספקים מבחינה סטטיסטית ולכן השימוש במודלים אקטואריים מקובלים ויישומם מוגבל ביותר. ההערכות בוצעו על בסיס המידע והנתונים הקיימים, נתוני השוק וניסיון מומחי החברה.

(א) ענף רכב רכוש

ההתחייבויות מחושבות על בסיס ניתוח נתוני התביעות (משולמות, ידועות ומספר התביעות) לפי סוג נזק תוך שקלול התפתחות התביעות והפעלת שיקול דעת. כמו כן נעשה שימוש בשיטת הממוצעים בקביעת עלות תביעה לפוליסה. הערכת תלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת המשנה בנפרד.

(ב) ענף רכב חובה

בענף רכב חובה נתקבלו עד יום המאזן מספר הודעות מועט באופן יחסי ולאור זאת ההתחייבויות מחושבות על בסיס פרמיית הסיכון שנגזרה מהדוח האחרון שפורסם על ידי מפעיל המאגר בשקלול תמהיל התיק של החברה. בנוסף חושבה הפרשה נפרדת לתביעות גדולות על בסיס נתוני השוק מתוך המאגר. כמו כן, התווספה להתחייבויות העמסה בגין תיקון תקנות הביטוח הלאומי (היוון) התשל"ח- 1978 וכן נוסף מרווח סיכון בגין יישום הנוהג המיטבי (ראה ג' להלן). על ההתחייבויות הופעל מקדם היוון שנבנה לפי תחזית תזרימית צפויה של תשלומים עתידיים לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת מחצית מפרמיית אי נזילות. חלק החברה בתביעות התלויות של הפול, לרבות הפרשה להוצאות עקיפות בסילוק תביעות, נלקח בהתאם לדוח שהתקבל מהפול תוך שקלול הגידול המשמעותי בפעילות החברה אשר הגדיל את נתח החברה בשוק. הערכת תביעות תלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת ביטוח משנה בנפרד.

(ג) יישום הנוהג המיטבי בביטוח כללי

החברה מעריכה את ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי שנכללו בעמדת הממונה מחודש ינואר 2015. בהתאם לעקרונות אלו:

- (1) עתודה שחושבה על ידי אקטואר, תחשב כ"עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" אם קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות. במסגרת זו יש להתייחס לסיכון הרנדומלי ולסיכון הסיסטמי.
- (2) שיעור היוון תזרים המזומנים – ריבית היוון המתאימה לבחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי תבוסס על עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.
- (3) קיבוע - לצורך חישוב מרווחים בגין חוסר הוודאות בענפים סטטיסטיים (כהגדרתם בחוזר), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק).

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

4. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

- (א) נעשה היות לתביעות תלויות בענפי רכב רכוש חובה לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת מחצית מפרמיית אי נזילות. שיעור ההיוון יכול להשתנות כתוצאה משינויים בשיעור הריבית חסרת הסיכון.
- (ב) נכללה תוספת בגין מרווח לסיכון בבסיס העתודה בענפי רכב רכוש חובה.
- (ג) ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

ביום 1 באוקטובר 2017 נכנס לתוקף תיקון לתקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 (להלן: "תיקון" ו-"תקנות") אשר הפחית את שיעור ריבית ההיוון הקבועה בתקנות ל-2% משיעור של 3% שהיה מקובל עד אז. התיקון התבסס על המלצות ועדה בין משרדית ברשות השופט (בדימוס) ד"ר אליהו וינוגרד שפורסמו בחודש מרס 2016 ("וועדת וינוגרד").

עד למועד התיקון, ובהתאם לפסקי דין של בית המשפט העליון שקבעו ששיעור ריבית ההיוון בעת חישוב ניכוי קצבאות הביטוח הלאומי מהפיצוי שנפסק לניזק יהיה של 3%, היוונו בתי המשפט גם את סכום הפיצויים שנפסקו בשל נזק גוף בנזיקין (דהיינו בגין תביעות עיתיות שסולקו בסכום חד פעמי) באותו השיעור.

בעקבות וועדת וינוגרד והתיקון האמור, הגדילה החברה את ההפרשות בענף חובה החל משנת 2018. בשנת 2018 הוגדלה ההפרשה בסך של כ-432 אלפי ש"ח בברוטו ובסך של כ-86 אלפי ש"ח בשייר.

בחודש אוגוסט 2019 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין, בנושא ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, בו נקבע כי שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף כאמור, ימשיך לעמוד על 3% תוך אימוץ מנגנון העדכון עליו המליצה וועדה בין משרדית לבחינת הנושא (להלן – "הוועדה"), וזאת עד להסדרת הנושא בחקיקה. במסגרת פסק הדין הסכימו המבטחים כי שיעור ההיוון לצורך חישוב סכום ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") מאת המבוטחים יעמוד אף הוא על 3% וזאת בתקופת הביניים, עד לתיקון התקנות. לעומת זאת, שיעור ההיוון לצורך תשלום תביעות שיבוב למל"ל, על ידי המבטחים, יעמוד על השיעורים שנקבעו בתקנות.

בהתאם לכך ביצעה החברה אומדן של השפעת פסק הדין האמור והקטינה את ההפרשות בענף חובה בסך של כ-1.0 מיליון ש"ח לפני מס בברוטו ובסך של כ-0.2 מיליון ש"ח בשייר. יתרת ההפרשה עומדת על סך של כ-0.7 מיליון ש"ח לפני מס בברוטו ובסך של כ-0.1 מיליון ש"ח לפני מס בשייר וזאת עקב תביעות שיבוב של המל"ל כנגד החברה. ככל שיתוקנו תקנות ההיוון ייתכן עדכון של ההפרשה. יצוין כי נכון למועד הדוח נצפית חריגה מרצועת הניוד של למעלה מאחוז אחד כלפי מטה אולם החברה לא הגדילה הפרשה בגין מרכיב זה מאחר והעדכון על פי המנגנון שנקבע נתון לשיקול דעתו של החשב הכללי ומועד היישום של המנגנון לראשונה הינו בחודש יוני 2021, על פי ממוצעי התשואות הרלוונטיות בששת החודשים הקודמים לאותו מועד.

5. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות

א. ההערכה האקטוארית כפופה לאי וודאות משמעותית. האומדנים האקטואריים לחיזוי התביעות התלויות, מתייחסים לתוחלת התביעות. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת. בנוסף לכך, האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. במידה ויחול שינוי באופן סילוק התביעות או לחילופין בהיקף התביעות המדווחות, עלול להיווצר פער בין ההערכה האקטוארית לבין התוצאה בפועל. גם שינוי בגובה התשואה, עלול לגרום לפערים בין ההערכות לתוצאה בפועל.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)5. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות (המשך)

ג. היות ומדובר בחברה חדשה טרם הצטברו היקף נתוני תביעות גולמיים מספקים מבחינה סטטיסטית ולכן השימוש במודלים אקטואריים מקובלים ויישומם מוגבל ביותר. יתכן כי עם צבירת ידע וניסיון נוספים, התפתחות התביעות בעתיד תהיה שונה משמעותית ממה שהוערך מה שיביא לפער משמעותי אל מול הערכות החברה. כמו כן, צבירת ידע וניסיון נוספים יביאו לעדכון האומדנים מחד ולצמצום אי הוודאות לעתיד מאידך.

ג. יצוין שסיכונים אלו נלקחו בחשבון תחת דרישות עמדת הממונה באומדנים לסיכונים הסיסטמטיים.

1. מידע בדבר סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כתוצאה מחדלות פירעון של הלווה וסיכון ירידה באיכות האשראי שלו. החברה גובה את פרמיות הביטוח בכרטיסי אשראי בעסקאות תשלומים ומשכך קיימת לה יתרות לקבל מחברות האשראי.

פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

31 בדצמבר 2019		
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים
10,499	10,499	-

בארץ

31 בדצמבר 2018		
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים
3,358	3,358	-

בארץ

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים1.א. נכסי חוב

דירוג מקומי				
31 בדצמבר 2019				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
10,499	10,499	-	-	-

נכסי חוב בארץ

מוסדות פיננסיים

דירוג מקומי				
31 בדצמבר 2018				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
3,358	3,358	-	-	-

נכסי חוב בארץ

מוסדות פיננסיים

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. א. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

מידע נוסף

דירוג מקומי (*)				
31 בדצמבר 2019				
ס"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
5,379	5,379	-	-	-
11,344	-	-	-	11,344

חייבים ויתרות
חובה, למעט
יתרות מבטחי
משנה
מזומנים ושווי
מזומנים

דירוג מקומי (*)				
31 בדצמבר 2018				
ס"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
2,093	2,093	-	-	-
13,721	-	-	-	13,721

חייבים ויתרות
חובה, למעט
יתרות מבטחי
משנה
מזומנים ושווי
מזומנים

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

3. מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי

1. לעניין יתרות פרמיה לגבייה בסך 15,891 אלפי ש"ח ראה [באור 8](#) להלן.
2. לעניין יתרות מבטחי משנה ראה [סעיף ז'](#) להלן.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים

31 בדצמבר 2019	
סיכון אשראי מאזני	
%	
מסה"כ	אלפי ש"ח
100	10,499

ענף משק

פיננסים

31 בדצמבר 2018	
סיכון אשראי מאזני	
%	
מסה"כ	אלפי ש"ח
100	3,358

ענף משק

פיננסים

ז. ביטוח משנה

(א) במהלך הרבעון השני של שנת 2018 התקשרה החברה בהסכמי ביטוח משנה לתקופה של שלוש שנים, עם מבטח משנה בחו"ל בדירוג AA-, במסגרתם רכשה ביטוחי משנה בענפי הביטוח בהם החברה פועלת. במסגרת ההסכמים נרכשו ביטוחי משנה מסוג יחסי, הסכם שאינו יחסי בענף רכב חובה והסכם קטסטרופה.

(ב) עם זאת, ביטוח המשנה אינו משחרר את החברה ממחויבותה כלפי מבוטחיה על-פי פוליסות הביטוח.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטח המשנה לשלם את חלקו בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויותיו הכספיות.

החברה חשופה לריכוז סיכון אשראי למבטח משנה בודד, עקב מבנה שוק ביטוח המשנה והכמות המוגבלת של מבטחי משנה בעלי דירוג מספק.

בהתאם להנחיית הממונה קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות, בין היתר, על דירוגם הבינלאומי.

באור 24 - גיהול סיכונים (המשך)

ז. ביטוח משנה (המשך)

ג) מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה

ליום 31 בדצמבר 2019:

סה"כ חשיפה	סכום כתבי אשראי שנתקבלו ממבטח משנה (**)	תביעות תלויות (*)		פרמיה שטרם הורווחה בביטוחי רכוש וחובה	יתרות זכות נטו	סך פרמיות למבטחי משנה	קבוצת דירוג
		ביטוח חובה	ביטוח רכוש				
29,428	14,497	13,365	10,141	28,351	7,932	58,111	AA-ומעלה Reinsurance Swis

ליום 31 בדצמבר 2018:

סה"כ חשיפה	סכום כתבי אשראי שנתקבלו ממבטח משנה (**)	תביעות תלויות (*)		פרמיה שטרם הורווחה בביטוחי רכוש וחובה	יתרות זכות נטו	סך פרמיות למבטחי משנה	קבוצת דירוג
		ביטוח חובה	ביטוח רכוש				
4,555	1,129	1,316	1,634	7,564	4,830	9,796	AA-ומעלה Reinsurance Swis

(*) כולל הפרשה לפרמיה בחסר.

(**) מהווה בטוחה חוץ מאזנית לכיסוי חלקם של מבטח המשנה בהתחייבות הביטוחית.

הערות:

- (א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: יתרות בחובה (זכות) נטו, נכסי ביטוח משנה ובניכוי סכום כתבי האשראי שנתקבלו ממבטח המשנה.
- (ב) אין חובות בפיגור ואין הפרשות לחובות מסופקים.
- (ג) הדירוג נקבע לפי חברת הדירוג S&P.

באור 25: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ההרכב:

ליום
31 בדצמבר 2019
בעלי עניין
אלפי ש"ח

-

זכאים ויתרות זכות

ליום
31 בדצמבר 2018
בעלי עניין
אלפי ש"ח

49

זכאים ויתרות זכות

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום	
31 בדצמבר	
2018	2019
בעלי עניין	
אלפי ש"ח	

2,488

702

הוצאות הנהלה וכלליות

נושאי משרה ובעל שליטה בחברה עשויים לרכוש, מידי פעם, חוזי ביטוח שהופקו על ידי החברה וזאת בתנאי שוק ובמהלך העסקים הרגיל. עסקאות אלו אינן מפורטות לעיל.

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים המועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום	
31 בדצמבר, 2019	
סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח	

416

1

הטבות לטווח קצר - ראה [סעיף ו'](#) להלן

לשנה שהסתיימה ביום	
31 בדצמבר, 2018	
סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח	

2,304

1

הטבות לטווח קצר - ראה [סעיף ו'](#) להלן

באור 25: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. הטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים שאינם מועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019		
מס' אנשים	סכום	
אלפי ש"ח		
6	229	שכר דירקטורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018		
מס' אנשים	סכום	
אלפי ש"ח		
6	141	שכר דירקטורים

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין

שיפוי וביטוח דירקטורים ונושאי משרה

ביום 27 ביוני 2019, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה מתן כתב שיפוי לדירקטורים ולנושאי המשרה בחברה. במסגרת כתב השיפוי, החברה מתחייבת, עד כמה שהדבר מותר על פי דין ובפרט הוראות חוק החברות וחוק הפיקוח, ובכפוף למגבלות הקבועות בכתב השיפוי לגופו, לשפות את נושא המשרה בשל כל חבות או הוצאה שתוטל עליו או שיוציא עקב פעולה שעשה או שיעשה או שנמנע או ימנע מלעשות בתום לב בעת כהונתו כנושא משרה בחברה.

ביום 27 ביוני 2019, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של החברה (לרבות לבעלת השליטה) לתקופה של 12 חודשים, עד ליום 30 ביוני 2020. הפוליסה נועדה להעניק הגנה לדירקטורים ולנושאי המשרה מפני תביעות אישיות בגין מעשה שלא כדן אשר ארע או שנטען שארע בתקופת כהונתם.

הסכום ששולם עבור ביטוח דירקטורים ונושאי המשרה בחברה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019		
מס' אנשים	סכום	
אלפי ש"ח		
	33	ביטוח דירקטורים ונושאי משרה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018		
מס' אנשים	סכום	
אלפי ש"ח		
	13	ביטוח דירקטורים ונושאי משרה

באור 25: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

1. הסכם העסקת מנכ"ל

ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין גב' אתי אלישקוב, לפיו גב' אלישקוב תכהן בתפקיד מנכ"לית החברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018. להלן עיקרי תנאי העסקתה: (1) משכורת חודשית בסך של כ-19.5 אלף ש"ח (ברוטו) למשך שלוש השנים הראשונות לחיי החברה ("רכיב קבוע"); (2) רכיב משתנה בכל אחת משנות העסקים 2018-2020 בכפוף לעמידה מדורגת ביעדי המכירות הישירות הנקובים בתכנית העסקית של החברה כפי שהוצגה לרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "היעדים"), עד לסך של 2 מיליון ש"ח, כאשר במקרה של עמידה חלקית ביעדים, הדירקטוריון יהיה רשאי לאשר לגב' אלישקוב תגמול שלא יעלה על 1 מיליון ש"ח; על פי הוראות ההסכם, החל מיום 1 בינואר 2021, יעודכן שכרה של הגב' אלישקוב, והרכיב הקבוע יעמוד על הסך המקסימאלי הקבוע בהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016, העומד נכון למועד זה על סך של 2.5 מיליון ₪ בשנה (3) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (4) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (5) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (6) רכב מקבוצת רישוי 7, כאשר החברה תישא בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. המס בגין שווי השימוש ברכב יגולם באופן מלא; (7) הסכם העסקתה של גב' אלישקוב אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 30 יום בשנה הראשונה, 60 יום בשנה השנייה, ו-90 יום בשנה השלישית ואילך (8) החברה תבטח את הגב' אלישקוב, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן תעניק לגב' אלישקוב כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה.

ביום 31 במרץ, 2019, אישר דירקטוריון החברה את בקשת הגב' אלישקוב לוותר על המענק לו זכאית בגין שנת 2018 והמענק המשתנה בגין שנת 2019, וזאת בשל רצונה, כבעלת השליטה, לשמור על יציבות החברה בשנותיה הראשונות. כפועל יוצא, נרשמה ההוצאה בגין הרכיב המשתנה לשנת 2018 כנגד קרן הון.

באור 26: - התחייבויות תלויות

נכון למועד פרסום הדוח לא עומדות כנגד החברה בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ו/או תובענות ייצוגיות.

באור 27: - ארועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

א. לאחר תאריך המאזן, החברה החלה בשיווק פוליסות מסוג נסיעות לחו"ל, במתכונת "השקה שקטה".

בשל התפרצות נגיף הקורונה ברחבי העולם, ובפרט באסיה, החברה אינה משווקת פוליסה זו עבור הנוסעים לאסיה, וכן אינה משווקת כסויים מסוג ביטול טיסה וקיצור נסיעה, ללא קשר ליעד הנסיעה. בנוסף, בשלב זה דחתה החברה את השקת המוצר לציבור הרחב.

ב. ביום 15 במרץ 2020 ולאחר תאריך המאזן, ביצעה החברה הקצאה של 2,720,920 מניות, כך שנכון למועד אישור הדוחות הכספיים ההון המונפק של החברה הינו 42,720,920. בעקבות הקצאה זו, ההון העצמי של החברה גדל בכ-10.4 מיליון ₪.

ג. נגיף הקורונה (COVID-19) שהתפרץ בחודש נובמבר 2019 בסין, התפשט בקצב מהיר למדינות רבות נוספות בעולם, ביניהן ישראל. להתפרצות זו השפעה שלילית משמעותית על הכלכלה שבאה לידי ביטוי בגל ירידות בשווקים העולמיים, לרבות בשוק המקומי, שמקורם באי הוודאות באשר למשך הזמן שיהיה דרוש למיגור המגיפה ובהאטה המהותית שאחזה בענפי המשק השונים. לאור ההגבלות שהוטלו עד כה (וביניהן: איסור התקהלות מעל 10 אנשים, הגבלת כניסת זרים, שהייה בבידוד למשך 14 יום לכל החוזרים מחו"ל, צמצום התחבורה הציבורית, סגירת מקומות בילוי ופנאי, סגירת מוסדות חינוך וכן ירידה מהותית במספר המגיעים למקומות העבודה), הנפגעים העיקריים הינם מענפי התעופה, התיירות, התרבות והפנאי. במועד אישור דוח זה, שווקי ההון בעולם, כמו גם בישראל, הגיבו בקיצוניות למשבר ונרשמו ירידות שערים חדות.

באור 27: - ארועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח (המשך)

ג. (המשך)

לאור השקעת כספי הנוסטרו של החברה באפיקי השקעה סולידיים, ההשפעה על החברה בהיבט זה שולית.

בשל חוסר הוודאות באשר למועד בו תיבלם המגפה, אין באפשרות החברה לאמוד את ההשלכות האפשריות של המשבר על פעילותה ואולם ההשפעות הישירות על עסקי החברה מוערכות כלא מהותיות בטווח הקצר לאור כך שהחברה פועלת בתחומי ביטוח כללי בענפים רכב ודירה בלבד. החברה מעריכה כי קיימת לה יכולת פיננסית טובה להתמודד עם משבר שכזה בטווח הקצר, עם זאת, ככל שהמשבר בנושא זה יחמיר ויימשך זמן רב, וכן יורחבו ההגבלות על תנועה והתקהלות, הוא עלול להביא לפגיעה רחבה בכלכלה הישראלית, לרבות בחברה ובלקוחותיה.

החברה בוחנת בכל עת את יכולתה לעמוד בהתפתחויות שליליות בסביבה המאקרו כלכלית באמצעות תרחישי קיצון. כמו כן, מתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות בשוק על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, ככל שיידרש.

למועד כתיבת שורות אלו, 100% מעובדי החברה, לרבות עובדי מוקדי השירות, התביעות והמכירות, עובדים מרחוק באמצעות חיבור מלא למערכות החברה לרבות מערכת הטלפניה והקלטת השיחות.

יובהר, כי הערכות החברה בדבר ההשלכות האפשריות של התפשטות נגיף הקורונה על פעילותה של החברה אינן ודאיות ואינן בשליטת החברה ומהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. הערכות אלה מבוססות, בין היתר, על הערכות הנהלת החברה ועל האמצעים להתמודדות עם המשבר. הערכות אלה עשויות להתממש באופן שונה, לרבות באופן שונה מהותי, מכפי שנצפה.

החברה ממשיכה לעקוב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בארץ ובעולם.

LIBRA

פרק 4

**פרטים נוספים
על התאגיד**

תוכן עניינים

[ההפניה לתקנות בפרק זה הינה לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) התש"ל-1970]

1. פרטים כלליים אודות החברה [2](#)
2. רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות (תקנה 11) [2](#)
3. רשימת הלוואות (תקנה 14) [2](#)
4. ניירות ערך שנרשמו למסחר בבורסה (תקנה 20) [2](#)
5. תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה (תקנה 21) [3](#)
6. השליטה בתאגיד (תקנה 21א) [6](#)
7. עסקאות עם בעל השליטה (תקנה 22) [6](#)
8. החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה (תקנה 24) [7](#)
9. הון רשום והון מונפק (תקנה 24א) [7](#)
10. מרשם בעלי המניות (תקנה 24ב) [8](#)
11. מען רשום (תקנה 25א) [9](#)
12. הדירקטורים של החברה (תקנה 26) [10](#)
13. נושאי משרה בכירה של החברה (תקנה 26א) [12](#)
14. מורשה חתימה של החברה (תקנה 26ב) [13](#)
15. רואה החשבון של החברה (תקנה 27) [13](#)
16. שינוי בתזכיר או בתקנון (תקנה 28) [13](#)
17. המלצות הדירקטוריון והחלטות שאינן טעונות אישור אסיפה כללית (תקנה 29 א) [13](#)
18. החלטות אסיפה כללית מיוחדת (תקנה 29 ג) [13](#)
19. החלטות החברה (תקנה 29א) [14](#)

פרטים נוספים על התאגיד

1. פרטים כלליים אודות החברה
שם החברה:	ליברה חברה לביטוח בע"מ
מספר חברה:	515761625
מען רשום:
(תקנה 25א)	רחוב הרוקמים 26, חולון
טלפון:
(תקנה 25א)	073-3949222
פקס:
(תקנה 25א)	073-3949229
דואר אלקטרוני:
(תקנה 25א)	Tzahit@lbr.co.il
אתר אינטרנט:	www.lbr.co.il
תאריך המאזן:
(תקנה 9)	31 בדצמבר, 2019
תאריך הדוח:
(תקנות 1 ו-7)	29 במרס, 2020
2. רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות (תקנה 11)
אין.
3. רשימת הלוואות (תקנה 14)
אין. מתן הלוואות אינו מעיסוקה העיקרי של החברה.
4. ניירות ערך שנרשמו למסחר בבורסה (תקנה 20)
אין. נכון למועד הדוח לא רשומים ניירות ערך שהנפיקה החברה למסחר בבורסה.

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד

5. תגמולים לפעלי עניין ולנושאי משרה בכירה (תקנה 21)

להלן פרטים בדבר התגמולים כפי שהוכרו בדוחות הכספיים לשנת 2019. לכל אחד מהמשתתפים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בחברה, אשר ניתנו להם בקשר עם כהונתם בחברה, וכן לפעלי עניין בחברה. סכומי התגמול משקפים את העלות לחברה בגין שכר (למעט מים שכו), אחזקת רכב, טלפון, הפרשות סוציאליות, הוצאות נלוות לשכר וכיוצא"ב.

שח"פ	תגמולים אחרים			תגמולים בעבור שירותים							פרטי מקבל התגמולים			
	אחר	דמי שכירות	ריבית	אחר	עמלה	דמי ייעוץ	דמי ניהול	תשלום מבוטח מניות	מענק	שכר	שיעור החזקה בחון התאגיד ¹	היקף משרה	תפקיד	שם
666	-	-	-	-	-	-	-	-	-	666	0.5%	100%	מטנה למנכ"ל מנהל כספים וסיכונים	דוד בן חיים, רח"ח ²
513	-	-	-	-	-	513	-	-	-	-	-	54%	אקטואר ממונה	גיל מזורח ³
494	-	-	-	-	-	-	-	-	-	494	1%	100%	סמנכ"ל מערכות מידע	ליאור אבניאל בר און ⁴
421	-	-	-	-	-	-	-	-	-	421	0.5%	100%	סמנכ"ל אלמנטארי	נורית חזות ⁵
393	-	-	-	-	-	-	-	-	-	393	0.5%	100%	סמנכ"ל, יועצת משפטית, מוזכרת החברה וממונת איתר ואכיפה	צחית אלישר, עו"ד ⁶
תגמולים לפעלי עניין בחברה														
393	-	-	-	-	-	-	-	-	-	393	50% ⁷	100%	בעלת השליטה, מנכ"לית ודירקטורית	אתי אלישקוביץ ⁸
195	-	-	-	-	-	-	-	-	-	195	8.8% ⁹	-	דירקטור	גמול דירקטורים ¹⁰

¹ בעקבות תקצאת מניות שבוצעה לאחר תאריך המאזן, כמפורט בסעיף 17.1.2 להלן, וכן בסעיף 9.2 לפקד 2 לדוח התקופתי, דוללו שיעורי החזקה הנקובים בטבלה לעיל. שיעורי החזקה למועד הדוח מפורטים בסעיף 8.1 להלן.

(א) ביום 22 באפריל 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין מר דוד בן חיים, לפיו מר בן חיים יכהן בתפקיד משנה למנכ"ל, מנהל כספים ומנהל הסיכונים² של החברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018³. להלן עיקרי תנאי העסקתו: (1) משכורת חודשית בסך של כ-40 אלף ₪ (ברוטו) לרבות מדרגות קבועות להעלאות שכר בשלוש השנים העוקבות⁴; (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב 7 מקומות, כאשר החברה תישא בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. המס בגין שווי השימוש ברכב יגולם באופן מלא; (6) הסכם העסקתו של מר בן חיים אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה תבטח את מר בן חיים, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה ואחריות מקצועית, וכן תעניק למר בן חיים כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (8) בנוסף, אישר הדירקטוריון נספח להסכם לפיו מר בן חיים יהיה זכאי לקרן השתלמות עד למלוא גובה השכר, וכן לקבלת מענק משתנה בסך 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

(ב) ביום 6 במאי 2018, מונה מר גיל מזרחי לנושא משרה בחברה, בתפקיד אקטואר ממונה (במיקור חוץ). ביום 1 באוקטובר 2018, עודכנו תנאי ההתקשרות עם מר מזרחי כדלקמן: (1) הגדלת היקף השעות מהיקף של 82 שעות חודשיות להיקף של כ-100 שעות חודשיות, בתמורה לסך של 42,735 ₪ בתוספת מע"מ; (2) תקופת ההודעה המוקדמת לסיום ההתקשרות בין הצדדים תעמוד על 60 יום; (3) מר מזרחי יהא זכאי למענק משתנה בסך של 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון; (4). בנוסף, בדומה ליתר נושאי המשרה בחברה, החברה מבטחת את מר מזרחי, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן העניקה למר מזרחי כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה. תנאי ההתקשרות עם מר מזרחי אושרו בידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה ביום 27 בדצמבר 2018.

יצוין כי טרם קבלת רישיון מבטח ומינויו של מר מזרחי כנושא משרה, פעלו הצדדים על בסיס הסכם ייעוץ שנחתם ביום 5 בנובמבר 2017, אגב בחינת ההיתכנות להקמת חברת ביטוח.

(ג) ביום 11 בפברואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין מר ליאור אבניאל בר און, לפיו מר אבניאל בר און יכהן בתפקיד סמנכ"ל מערכות מידע של החברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018³. להלן עיקרי תנאי העסקתו: (1) משכורת חודשית בסך של כ-30 אלף ₪ (ברוטו) לרבות מדרגות קבועות להעלאות שכר בשלוש השנים העוקבות; (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב 7 מקומות, כאשר החברה תישא בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. תשלום המס בגין שווי השימוש ברכב יחול על נושא המשרה; (6) הסכם העסקתו של מר אבניאל בר און אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה תבטח את מר אבניאל בר און, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן תעניק למר אבניאל בר און כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (8) בנוסף, אישר הדירקטוריון נספח להסכם לפיו מר אבניאל בר און יהיה זכאי לקרן השתלמות עד למלוא גובה השכר, וכן לקבלת מענק משתנה בסך 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

(ד) ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין מר נוריאל חזוט, לפיו מר חזוט יכהן בתפקיד סמנכ"ל אלמנטארי של החברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018³. להלן עיקרי תנאי העסקתו: (1) משכורת חודשית בסך של כ-25 אלף ₪ (ברוטו) לרבות מדרגות קבועות להעלאות שכר בשלוש השנים העוקבות; (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב 7 מקומות, כאשר החברה תישא בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. תשלום המס בגין שווי השימוש ברכב יחול על נושא המשרה; (6) הסכם העסקתו של מר חזוט אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה תבטח את מר חזוט, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן תעניק למר חזוט כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (8) בנוסף, אישר הדירקטוריון נספח

² בהתאם למסמכי ההקלות, מר דוד בן חיים מורשה לכהן הן כמנהל כספים והן כמנהל סיכונים, עד לחודש מאי, 2022.

³ החברה קיבלה רישיון מבטח ביום 6 במאי, 2018, ושיבת הדירקטוריון הראשונה (כמבטח) התקיימה ביום 28 ביוני, 2018.

⁴ ביום 27 במאי 2019 אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה את בקשתו של מר בן חיים לוותר על תוספת השכר הקבועה לשנת עבודתו השנייה, לאור רצונו להגמיש את תקציב הוצאות השכר של החברה, ותוך הסכמה כי מנגנון העלאת השכר ייוותר כפי שהוא החל מהשנה העוקבת.

להסכם לפיו מר חזוט יהיה זכאי לקרן השתלמות עד למלוא גובה השכר, וכן לקבלת מענק משתנה בסך 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

(ה) ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין גב' צחית אלישר, לפיו גב' אלישר תכהן בתפקיד סמנכ"ל, יועצת משפטית, מזכירת החברה והממונה על הציות והאכיפה בחברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018⁵. להלן עיקרי תנאי העסקתה: (1) משכורת חודשית בסך של כ-23 אלף ₪ (ברוטו) לרבות מדרגות קבועות להעלאות שכר בשלוש השנים העוקבות; (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב 5 מקומות, כאשר החברה תישא בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. תשלום המס בגין שווי השימוש ברכב יחול על נושאת המשרה. בעניין זה יצוין כי הגב' אלישר רשאית להחליף את הרכב לרכב בדרגה גבוהה יותר, לפי בחירתה, ובלבד שהעלות לא תעלה על העלות המשולמת לרכב 7 מקומות; (6) הסכם העסקתה של גב' אלישר אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה תבטח את הגב' אלישר, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה ואחריות מקצועית, וכן תעניק לגב' אלישר כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (8) בנוסף, אישר הדירקטוריון נספח להסכם לפיו גב' אלישר תהיה זכאית לקרן השתלמות עד למלוא גובה השכר, וכן לקבלת מענק משתנה בסך 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

(ו) ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין גב' אתי אלישקוב, לפיו גב' אלישקוב תכהן בתפקיד סמנכ"לית החברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018⁵. להלן עיקרי תנאי העסקתה: (1) משכורת חודשית בסך של כ-19.5 אלף ₪ (ברוטו) למשך שלוש השנים הראשונות לחיי החברה ("רכיב קבוע"). ובנוסף, רכיב משתנה⁶ בכל אחת משנות העסקים 2018-2020 אשר יינתן בכפוף לעמידה מדרגת ביעדי המכירות הישירות הנקובות בתכנית העסקית של החברה כפי שהוצגה לרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "היעדים"), עד לסך של 2 מיליון ₪, כאשר במקרה של עמידה חלקית ביעדים, הדירקטוריון יהיה רשאי לאשר לגב' אלישקוב תגמול שלא יעלה על 1 מיליון ₪⁷; על פי הוראות ההסכם, החל מיום 1 בינואר 2021, יעודכן שכרה של הגב' אלישקוב, והרכיב הקבוע יעמוד על הסך המקסימאלי הקבוע בהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016, העומד נכון למועד זה על סך של 2.5 מיליון ₪ בשנה; (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב מקבוצת רישוי 7, כאשר החברה תישא בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. המס בגין שווי השימוש ברכב יגולם באופן מלא; (6) הסכם העסקתה של גב' אלישקוב אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום (7) החברה תבטח את הגב' אלישקוב, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן תעניק לגב' אלישקוב כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה.

(ז) הגב' אתי אלישקוב מחזיקה ב-80% מהון המניות המונפק של החברה, באמצעות "אלישקוב יעוץ והשקעות בע"מ", והנה בעלת השליטה היחידה בחברה. לפרטים נוספים אודות מבנה האחזקה של החברה ראה סעיף 1.1.2 לפרק 1 לדוח התקופתי.

(ח) ביום 27 ביוני 2019, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה את שכרם של הדירקטורים והדירקטורים החיצוניים, כך שיהיו זכאים לגמול שנתי וגמול השתתפות בגובה הסכום המזערי הקבוע בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני) התש"ס-2000, כפי שיעודכנו מעת לעת.

(ט) (1) הדירקטור בועז תלם מחזיק באמצעות חברה שבשליטתו (88%) "פוטומאסטר בע"מ" ב-5% מהון המניות המונפק של החברה; (2) הדירקטור אלדד לוי מחזיק במישרין ב-2% מהון המניות המונפק של החברה; (3) הדירקטור גיא ועדיה מחזיק באמצעות "קוגיטו קפיטל שותף כללי בע"מ" ב-1.8% מהון המניות המונפק של החברה⁹.

⁵ ראה ה"ש 3 לעיל.

⁶ בהתאם למסמכי ההקלות, החברה אישרה לראשונה את מדיניות התגמול שלה ביום 24 בדצמבר, 2019.

⁷ ביום 31 במרץ, 2019, אישר דירקטוריון החברה (לאחר אישור ועדת התגמול מיום 28 במרץ 2019), את בקשת הגב' אלישקוב לוותר על המענק לו זכאית בגין השנים 2018-2019 בסך של 2 מיליון ₪ (בגין כל שנה), וזאת לאחר שהחברה עמדה ב-150% מהיעדים בשנים אלו. ויתור המענק נעשה בשל רצונה של הגב' אלישקוב לשמור על יציבות החברה בשנותיה הראשונות.

⁸ בעקבות הקצאת מניות שבוצעה לאחר תאריך המאזן, כמפורט בסעיף 17.1.2 להלן, וכן בסעיף 9.2 לפרק 2 לדוח התקופתי, דוללו שיעורי ההחזקה של הגב' אלישקוב לשיעור של כ-46.8%, כמפורט בסעיף 8.1 להלן.

⁹ ראה ה"ש 1 לעיל.

6. בעל השליטה בתאגיד (תקנה 21א)

למועד הדוח, בעלת השליטה היחידה בחברה הנה הגב' אתי אלישקוב.
לפרטים נוספים אודות היתר השליטה ראה סעיף 3.2.1.3 לפרק 1 לדוח התקופתי.

7. עסקאות עם בעל שליטה (תקנה 22)

במסגרת סעיף זה לא הובאו עסקאות זניחות כגון פוליסות ביטוח בהן ביטחה החברה קרובי משפחה של בעל עניין בחברה, אשר החברה רואה בהן עסקאות זניחות בהתאם לסעיף 22 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970, ובהתאם לנוהל עסקאות זניחות אשר אושר בידי דירקטוריון החברה. אין לחברה עסקאות על פי סעיף 4(270) לחוק החברות.

7.1 ביום 28 ביוני 2018, אשרר דירקטוריון החברה¹⁰ את מינויה ותנאי העסקתה של בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב, כמנכ"לית החברה, וזאת לאחר אישור הממונה למינוי (במסגרת הליך קבלת רישיון מבטח). לפרטים אודות תנאי העסקתה של הגב' אתי אלישקוב, ראה סעיף [5 \(ו\)](#) לעיל.

7.2 ביום 15 ביולי 2018, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, מתן כתב התחייבות לשיפוי, לדירקטורים ולנושאי המשרה המכהנים בחברה, ביניהם בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב. לפרטים אודות כתב השיפוי, ראה סעיף [19.4.1](#) להלן.

7.3 ביום 27 ביוני 2019, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, פוליסת D&O לביטוח דירקטורים ונושאי משרה בחברה (להלן: "הפוליסה"), גם עבור בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב. לפרטים אודות תנאי הפוליסה, ראה סעיף [19.4.2](#) להלן.

7.4 ביום 15 ביולי 2018, אשררה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, את מינויה לראשונה של בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב, כדירקטורית בחברה, וזאת לאחר קבלת אישור הממונה למינוי (במסגרת הליך קבלת רישיון מבטח). הגב' אלישקוב אינה מקבלת שכר עבור כהונתה כדירקטורית בחברה.

7.5 ביום 31 במרץ 2019, אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה את בקשתה של בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב, לוותר על המענק המשתנה לו זכאית בגין שנת 2018, והמענק המשתנה בגין שנת 2019, וזאת לאור רצונה של הגב' אלישקוב לשמור על יציבותה של החברה בשנים הראשונות לחייה.

¹⁰ במעמד אותה ישיבה מונתה והוסמכה לראשונה ועדת הביקורת, שהוסמכה בהמשך לשמש גם כועדת מאזן וועדת תגמול.

8. החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה (תקנה 24)

8.1 תקנה 24 (א) החזקה במניות

שיעורי ההחזקה מעודכנים לתאריך הדוח, בעקבות הקצאת מניות שבוצעה לאחר תאריך המאזן, כמפורט בסעיף 17.1.2 להלן, וכן בסעיף 9.2 לפרק 2 לדוח התקופתי:

שם בעל המניות	ח.פ./זיהוי	שם הנייר	כמות מניות	סוג החזקה	אחוז החזקה	בעל ענין
אלישקוב יעוץ והשקעות בע"מ	515512218	רגילות ללא ע.נ.	20,000,000	החזקה רגילה	46.81%	בעלת השליטה ומנכ"לית החברה
פוטומאסטר בע"מ	514593482	רגילות ללא ע.נ.	2,000,000	החזקה רגילה	4.68%	בעל השליטה בפוטומאסטר הינו דירקטור בחברה
לוי אלדד מרדכי	57750150	רגילות ללא ע.נ.	800,000	החזקה רגילה	1.87%	מר אלדד לוי הינו דירקטור בחברה.
קוגיטו קפיטל שותף כללי בע"מ	515366425	רגילות ללא ע.נ.	700,000	החזקה רגילה	1.64%	מר גיא ועדיה, שותף בקוגיטו, הינו דירקטור בחברה.
ליאור אבניאל בר און	33212291	רגילות ללא ע.נ.	400,000	החזקה רגילה	0.93%	נושא משרה בחברה
דודי בן חיים	38258349	רגילות ללא ע.נ.	200,000	החזקה רגילה	0.46%	נושא משרה בחברה
צחית אלישר	61205266	רגילות ללא ע.נ.	200,000	החזקה רגילה	0.46%	נושאת משרה בחברה
נוראל חזוט	25404583	רגילות ללא ע.נ.	200,000	החזקה רגילה	0.46%	נושא משרה בחברה
חיותה איווניר	57740565	רגילות ללא ע.נ.	100,000	החזקה רגילה	0.23%	נושאת משרה בחברה
יפעת ויינברג בן דב	31472533	רגילות ללא ע.נ.	80,000	החזקה רגילה	0.18%	נושאת משרה בחברה
רפי קריספין	34952077	אדירים 4, תל אביב	50,000	החזקה רגילה	0.03%	נושא משרה בחברה

החברה לא הנפיקה ניירות ערך. החברה לא התחייבה למכור מניות.

8.2 תקנה 24(ב)

החזקות בעל עניין במניות או ניירות ערך אחרים של חברה מוחזקות של התאגיד, אם פעילותה מהותית לפעילות התאגיד – אין.

8.3 תקנה 24(ד)

מניות רדומות או ניירות ערך הניתנים להמרה או למימוש (המירים) במניות רדומות שהתאגיד או חברת בת או תאגיד רוכש כמשמעותו בסעיף 309(א) לחוק החברות (להלן-תאגיד רוכש) מחזיק בתאגיד בתאריך הדוח או בתאריך סמוך לו ככל שאפשר - אין.

9. הון רשום והון מונפק (תקנה 24א)

נכון ליום 31.12.2019, הון המניות הרשום של החברה הינו 200,000,000 מניות רגילות ללא ערך נקוב, וההון המונפק של החברה הינו 40,000,000 מניות רגילות ללא ערך נקוב¹¹.

לחברה אין מניות שלא מקנות זכויות הצבעה ו/או מניות שלא מקנות זכויות כלשהן.

¹¹ ראה סעיף 17.1.2 להלן.

10. מרשם בעלי המניות של התאגיד¹² (תקנה 24ב)

שם בעל המניות	ח.פ./זיהוי	כתובת	כמות מניות	סוג מניות ¹³
אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ	515512218	משעול הבדולח 2, חולון	20,000,000	רגילות ללא ע.נ.
חברת השקעות דיסקונט בע"מ	520023896	מרכז עזריאלי 3, המגדל המשולש, תל אביב	2,136,046	רגילות ללא ע.נ.
פוטומאסטר בע"מ	514593482	מאיר ויסגל 2, רחובות	2,000,000	רגילות ללא ע.נ.
שידורי קשת בע"מ	511786352	ראול ולנברג 12 תל אביב	2,136,046	רגילות ללא ע.נ.
מיכאל דורסמן	59222737	בויאר אברהם 1, תל אביב	2,000,000	רגילות ללא ע.נ.
י.חץ אחזקות בע"מ	514557370	ז'בוטינסקי 7 רמת גן	2,000,000	רגילות ללא ע.נ.
מיכמן בס"ד בע"מ	515185999	רח' הכנרת 5 בני ברק	2,000,000	רגילות ללא ע.נ.
זאב מרקוס	22078554	דרור 13 ראשון לציון	1,200,000	רגילות ללא ע.נ.
אלטשולר שחם בע"מ	511446551	הברזל 19 תל אביב	1,068,023	רגילות ללא ע.נ.
לוינשטיין יאיר החזקות בע"מ	513187054	הברזל 19 תל אביב	1,068,023	רגילות ללא ע.נ.
ערן סלע	29468196	נגה 13, קיסריה	1,000,000	רגילות ללא ע.נ.
לוי אלדד מרדכי	57750150	בן אליעזר אריה 2, הרצליה	800,000	רגילות ללא ע.נ.
קוגיטו קפיטל שותף כללי בע"מ	515366425	קפלן 6, תל אביב יפו	700,000	רגילות ללא ע.נ.
ראי יוגב	28126548	הדובדבן 11, אבן יהודה	500,000	רגילות ללא ע.נ.
ליאור אבניאל בר און	33212291	זמורות 304, כפר טרומן	400,000	רגילות ללא ע.נ.
שי הררי	33125634	רבינוביץ 30 חולון	300,000	רגילות ללא ע.נ.
פלטינוס קרוגו בע"מ	514849520	מושב דקל, תא דואר 54	300,000	רגילות ללא ע.נ.
אסתר טוב	5308408	מפרץ שלמה 43 חולון	300,000	רגילות ללא ע.נ.
אלעד נווה	28106102	מנחם בגין 44 קרית אונו	250,000	רגילות ללא ע.נ.
נבט סימון	57504375	הסדנא 11 רעננה	250,000	רגילות ללא ע.נ.
מירב סלע	25357104	נורית 12 שוהם	210,150	רגילות ללא ע.נ.
דודי בן חיים	38258349	עפרוני 12, כפר סבא	200,000	רגילות ללא ע.נ.
צחית אלישר	61205266	עוזי נרקיס 10, חולון	200,000	רגילות ללא ע.נ.
נוריאל חזוט	25404583	הדס 12, חולון	200,000	רגילות ללא ע.נ.
דן לויט	25276684	קיבוץ תל יוסף, 19132	200,000	רגילות ללא ע.נ.

¹² מרשם בעלי המניות מעודכן לתאריך הדוח, בעקבות הקצאת מניות שבוצעה לאחר תאריך המאזן, כמפורט בסעיף 17.1.2 להלן, וכן בסעיף 9.2 לפרק 2 לדוח התקופתי.
¹³ למועד הדוח, החברה הנפיקה רק מניות רגילות, ללא ערך נקוב.

שם בעל המניות	ח.פ./זיהוי	כתובת	כמות מניות	סוג מניות ¹⁴
דורון לויט	38704151	דפנה 38, תל אביב	200,000	רגילות ללא ע.נ.
אלי ענבר	64904923	צבי תדמור 4 חולון	150,000	רגילות ללא ע.נ.
אודליה שעשוע	33352691	נעמי שמר 16 חולון	150,000	רגילות ללא ע.נ.
א.יוני שניידר בע"מ	513583237	חכים אליהו 4, תל אביב	120,301	רגילות ללא ע.נ.
חיותה איווניר	57740565	התנאים 3, הרצליה	100,000	רגילות ללא ע.נ.
יפים יחיאל קרבצ'יק	17521238	מוטה גור 11, חולון	160,150	רגילות ללא ע.נ.
אברהם מג'ד	32925182	רח' 1/6181 נצרת, ת.ד 2678	100,000	רגילות ללא ע.נ.
יפעת ויינברג בן דב	31472533	מגן דוד 39, הרצליה	80,000	רגילות ללא ע.נ.
גפן יניב	27376805	רחל המשוררת 20 כפר סבא	70,000	רגילות ללא ע.נ.
מיכאל קרבצ'יק – הנדסה בע"מ	515125094	כרמלי 15, רמת גן	60,151	רגילות ללא ע.נ.
ברוך סבג	29488210	רח' יפה ירקוני 5, חולון	50,000	רגילות ללא ע.נ.
תומר רופא	37544822	רח' יל"ג 2 חולון	50,000	רגילות ללא ע.נ.
רפי קריספין	34952077	אדירים 4, תל אביב	50,000	רגילות ללא ע.נ.

11. מען רשום (תקנה 25א)

ראה סעיף 1 לעיל לפרק זה, שעניינו "פרטים כלליים אודות החברה".

¹⁴ ראה ה"ש 13 לעיל.

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד

12. תדירקטוריום של התאגיד (תקנה 26)

מספר זיהוי	מייב סיגל	אתי אלישקוב	גיא ועדיה	בועז תלם	אליז לוי	שפר אבליט ¹⁵	קובי פרידמן	רמי פריאנט ¹⁶
תאריך לידה	28770295	34092304	58308065	40124059	57750150	25727835	32676686	2244715
מען להמצאת כתבי בי-דין	הענף 5, צור משה	משעול הבדולח 2, חולון	הפרדס 1, מושב נגן יאשיה	משה לרר 22, נס ציונה	ב' אלעזר 2, הרצליה	רחוב 14 בית השמונה	אחד העם 88, תל אביב	הפרדס 8 רמת השרון
נתגונות	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית
חברות בעודות הדייקטוריון	לא	לא	ועדת בקורות	לא	לא	ועדת בקורות	ועדת בקורות	ועדת בקורות
דייקטור בלתי תלוי/ תלוי	לא	לא	לא	לא	לא	דח"צ – בעל מומחיות ביטוחות	דח"צ – בעל מומחיות בשטחית	דח"צ – בעל מומחיות ביטוחות
האם עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין	לא	מנכ"לית החברה	לא	לא	לא	לא	לא	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדייקטור	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	26.11.19
השכלה	תואר ראשון במנהל עסקים, התמחות בממון וחשבונאות, תואר ראשון במכללה למנהל	תואר ראשון במנהל עסקים וחשבונאות, תואר ראשון במכללה למנהל	תואר ראשון במנהל עסקים, תואר ראשון M.Sc. בחשבונאות ומינהל, תואר ראשון בחשבונאות ומינהל	תואר ראשון בחשבונאות ומינהל, תואר ראשון בחשבונאות ומינהל	תואר ראשון בחשבונאות ומינהל, תואר ראשון בחשבונאות ומינהל	תואר ראשון בחשבונאות ומינהל, תואר ראשון בחשבונאות ומינהל	תואר ראשון בחשבונאות ומינהל, תואר ראשון בחשבונאות ומינהל	תואר ראשון בחשבונאות ומינהל, תואר ראשון בחשבונאות ומינהל

¹⁵ ביום 20 באוגוסט 2019, הודיע הדח"צ וי"ר ועדת הביקורת, מר שפר אבליטן על סיום כהונתו, בשל ניגוד עניינים צפוי.

¹⁶ מר רמי פריאנט מונה לדייקטור בלתי תלוי ביום 26 בנובמבר 2019, במקומו של מר אבליטן אשר סיים כהונתו כאמור בה"ש 15 לעיל.

רמי פריזנט מדען ראשי בחברת Cyberwrite. מנהל סיכונים ראשי, חברה חברה לביטוח בע"מ.	קובי פריזמן	שפר אבליסון	אלדד לוי	בועז תלם	גיא ועדיה	אתי אלישקוב	מירב סיגל		
	סמונכ"ל כספים ותפעול, MCE systems	מנכ"ל קרוזן סקיוריטי בע"מ. סמונכ"ל מערכות מידע, החברה חברה לביטוח בע"מ.	מנהל חברה אב לוי קורפ בע"מ. מכתב כדירקטור בחברת בחו"ל.	מנכ"ל מייסד ובעל חשליטה בחברה פוטומוסטור בע"מ.	שותף מנהל, מייסד וחבר ועדת החשקעות של קורן קונסטרו. כחונה כדירקטור, בין היתר בחברות להלן: שמיר אופטיקה, רפק טכנולוגיות, אינטרנמה, RKSat, פבי חיתום (וי"ר), דקלה שוקי חון (וי"ר), אלדר תשתיות, בית ORIT, ויטה, טכנולוגיות, אוריגו חשקעות ועוד.	מנכ"לית חברה חברה לביטוח בע"מ.	דח"צ בחברת בוני חתיכון בע"מ, דח"צ בחברת סטורבובר פילדס, דח"צ בחברת ספסר דח"צ בחברת דה לסר, דירקטורית בחברת פולאר חשקעות בע"מ, דירקטורית בחברת ישראל קנדה בע"מ, וי"ר ועדת חשקעות ודח"צ בחברת איילון קורנות נאמנות.	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בחברה	דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשובות ומינסיות
לא	לא	לא	לא	כן, מר תלם הינו בן זוגה של אחותו של מר דוד בן חיים, משנה למנכ"ל החברה.	לא	כן	כן		
לא	כן	לא	כן	לא	כן	כן	כן		

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד

1.3. נושאי משרה בכירה של החברה (תקנה 26א)

רפי קריספין	ישראל	חיותה	יפעת בן דב	ליאור אבינאל	נורית חזוט	גיל מזרחי	צחית אלישר	זיה בן חיים	אתי אלשקוב	מספר זיהוי	מספר זיהוי תאריך לידה	מספר זיהוי תאריך תחילת כהונה	התפקיד שהוא ממלא בחברה, בחברת בת, בחברה קשורה או בבעל עניין בחברה
34952077	33762139	57740565	31472533	33212291	25404583	22195457	61205266	38258349	34092304		תאריך לידה	תאריך תחילת כהונה	התפקיד שהוא ממלא בחברה, בחברת בת, בחברה קשורה או בבעל עניין בחברה
11.4.79	19.2.77	11.6.62	20.4.79	11.9.76	16.12.73	29.11.65	8.5.82	16.11.75	5.7.77				הוא הוא בעל עניין או בו משפחה של נושא משרה אחר או של בעל עניין בחברה
24.12.19	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18				הוא הוא בעל עניין או בו משפחה של נושא משרה אחר או של בעל עניין בחברה
סמנכ"ל מכלרות וממונה שירות חלקוחות	מבקר פנים	סמנכ"ל תביעות, שירות ופניות חליבור	סמנכ"ל שיווק	סמנכ"ל מערכות מידע	סמנכ"ל אלקטרוניקה	אקטואר ממונה	סמנכ"ל, יועצת משפטית ומכיירת החברה, והממונה על הציות והאכיפה	מטען למנכ"ל, מנהל כספים ומנהל סיכונים (מורשה לכהן בשני התפקידים עד מאי 2022)	מנכ"ל לידת החברה				הוא הוא בעל עניין או בו משפחה של נושא משרה אחר או של בעל עניין בחברה
לא	לא	לא	לא	לא	לא	לא	לא	לא	לא				הוא הוא בעל עניין או בו משפחה של נושא משרה אחר או של בעל עניין בחברה
תכונות	תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת בר אילן. בעל רישון רואה חשבון.	תואר ראשון במדעי החברה, וחרות, האוניברסיטה הפתוחה	תואר ראשון בכלכלה ומנהל, אוניברסיטת תל אביב.	תואר ראשון בהנדסת תוכנה וניהול, מכללת אפקה. תואר שני בניהול לוגיסטיקה, אוניברסיטת בר אילן.	תואר ראשון בבטיחות, מכללת נתניה.	תואר ראשון בסטטיסטיקה, אוניברסיטת חיפה. תואר שני במתמטיקה, ומדעי החשב, אוניברסיטת חיפה. לימודי אקטואריה.	תואר ראשון במשפטים, הקריה האקדמית אונו. בעלת רישון עורכת דין.	תואר ראשון במנהל עסקים וחשבונאות, המכללה למנהל. בעל רישון רואה חשבון.	תואר ראשון במנהל עסקים וחשבונאות, המכללה למנהל. בעל רישון רואה חשבון.	תואר ראשון במנהל עסקים וחשבונאות, המכללה למנהל. בעל רישון רואה חשבון.			השכלה
גדול מוקדים, תפקיד חברה לביטוח בע"מ.	שותף במשרד פאחן קנה ניהול בקרה בע"מ	מנהלת לסיניאיה פנימית בתביעות רכב, הכשרה חברה לביטוח בע"מ	מנהלת שיווק בבית החשקנות אינפנטסי. מנהלת אגף שיווק בהכשרה חברה לביטוח בע"מ.	מנהל חקלא עסקית וקשרי מערכות מידע, התפקיד חברה לביטוח בע"מ.	סמנכ"ל ומנהל אגף ביטוח כללי (תחום פרט) בהכשרה חברה לביטוח בע"מ.	אקטואר יועץ ומרצה באקדמיה.	ראש תחום רגולציה – הפניקס חברה לביטוח בע"מ. מנכ"ל בית אילון סוכנות בע"מ. אחראית על פניות ממונה ומנהלת השירות – הכשרה חברה לביטוח בע"מ.	מנהל חשבונאים בהכשרה חברה לביטוח בע"מ. סמנכ"ל כספים בהכשרה חברה לביטוח בע"מ.	מנכ"ל לידת החברה חברה לביטוח בע"מ.			ניסיון עסקי בתחום השגים האחוריות	

14. מורשה חתימה של התאגיד (תקנה 26ב)
לחברה אין מורשי חתימה עצמאיים.
15. רואה החשבון המבקר של החברה (תקנה 27)
קוסט פורר גבאי את קסירר, דרך מנחם בגין 144א' תל אביב.
16. שינוי בתזכיר או בתקנון (תקנה 28)
בתקופת הדוח לא בוצעו שינוי בתקנון החברה.
17. המלצות והחלטות הדירקטורים (תקנה 29)
- 17.1 המלצות הדירקטורים בפני האסיפה הכללית והחלטותיהם שאינן טעונות אישור האסיפה הכללית (תקנה 29א) -
- 17.1.1 תשלום דיבידנד או ביצוע חלוקה כהגדרתה בחוק החברות בדרך אחרת, או חלוקת מניות הטבה
אין.
- 17.1.2 שינוי ההון הרשום או המונפק של התאגיד
ביום 15 במרץ 2020 ולאחר תאריך המאזן, ביצעה החברה הקצאה של 2,720,920 מניות, כך שנכון למועד זה ההון המונפק של החברה הינו 42,720,920.
- 17.1.3 שינוי בתזכיר או בתקנון
בתקופת הדוח לא בוצע שינוי בתקנון החברה.
- 17.1.4 פדיון ניירות ערך בני פדיון כמשמעותם בסעיף 312 לחוק החברות
אין.
- 17.1.5 פדיון מוקדם של איגרות חוב
אין.
- 17.1.6 עסקה שאינה בהתאם לתנאי השוק, בין התאגיד ובעל עניין בו, למעט עסקה של התאגיד עם חברה בת שלו
אין.
- 17.2 לא התקבלו החלטות אסיפה כללית שלא בהתאם להמלצות הדירקטורים בעניינים לעיל.
18. החלטות אסיפה כללית מיוחדת
- ביום 27 ביוני 2019, התקיימה במשרדי החברה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות החברה, בה התקבלו ההחלטות הבאות:
- 18.1 אישור התקשרות החברה בפוליסת D&O לביטוח דירקטורים ונושאי משרה כמפורט בסעיף [19.4.2](#) להלן.
- 18.1.1 אשרור מינוי חברי הדירקטוריון שפרטיהם בסעיף [12](#) לעיל וקביעת שכרם כמפורט בסעיף [5 \(ח\)](#) לעיל.
- 18.1.2 מינוי משרד רואה חשבון מבקר שפרטיו בסעיף [15](#) לעיל וקביעת שכרו.
- 18.2 ביום 26 בנובמבר 2019, התקיימה במשרדי החברה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי מניות החברה, בה התקבלו ההחלטות הבאות:
- 18.2.1 אישור מינויו של מר רמי פריאנט כדב"ת בחברה שפרטיו בסעיף [12](#) לעיל וקביעת שכרו בהתאם לשכר יתר הדירקטורים כמפורט בסעיף [5 \(ח\)](#) לעיל.
- 18.2.2 הענקת כתב שיפוי והכללתו בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה כמפורט בסעיפים [19.4.1](#) ו-[19.4.2](#) להלן, בהתאמה.

19. החלטות החברה (תקנה 29א)

- 19.1 אישור פעולות לפי סעיף 255 לחוק החברות - **אין**.
- 19.2 פעולה לפי סעיף 254(א) לחוק החברות - **אין**.
- 19.3 עסקאות הטעונות אישורים מיוחדים לפי סעיף 1270(1) לחוק החברות, ובלבד שהמדובר בעסקה חריגה, כהגדרתה בחוק החברות: **אין**.
- 19.4 **פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי**

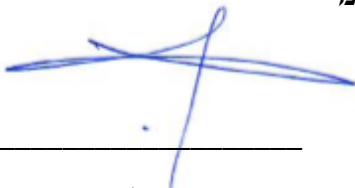
19.4.1 כתב שיפוי - בהתאם לכתב השיפוי הקיים, החברה מתחייבת, עד כמה שהדבר מותר על פי דין ובפרט הוראות חוק החברות וחוק הפיקוח, ובכפוף למגבלות הקבועות בכתב השיפוי לגופו, לשפות את נושא המשרה בשל כל חבות או הוצאה שתוטל עליו או שיוציא עקב פעולה שעשה או שיעשה או שנמנע או ימנע מלעשות בתום לב בעת כהונתו כנושא משרה בחברה. כתב השיפוי יבוטל במקרים הבאים: (1) נושא המשרה הפר חובת אמונים; (2) נושא המשרה הפר חובת זהירות בכוונה או בפזיזות; (3) נושא המשרה פעל מתוך כוונה להפיק רווח אישי שלא כדין; (4) על נושא המשרה הוטל קנס, עיצום כספי או כופר. בכתב השיפוי מפורטות גם העילות למתן השיפוי. סכום השיפוי שיינתן לכל נושאי המשרה לרבות הדירקטורים לא יעלה על סכום השווה ל-25% מההון העצמי של החברה. בכתב השיפוי מפורטים גם התנאים לקבלת השיפוי וכן תוקף התחייבות החברה לשיפוי.

ביום 26 בנובמבר 2019, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, לאחר אישורו של הדירקטוריון, מתן כתב שיפוי למר רמי פריאנט אשר מונה לדב"ת בחברה באותו מועד.

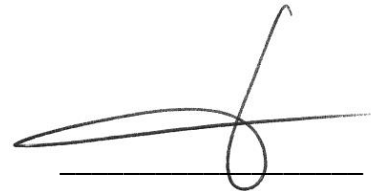
19.4.2 פוליסת ביטוח - ביום 27 ביוני 2019, אישר דירקטוריון החברה (ולאחריו האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה – ראה סעיף 18.1 לעיל) רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של החברה (לרבות לבעלת השליטה) לתקופה של 12 חודשים, עד ליום 30 ביוני 2020. הפוליסה נועדה להעניק הגנה לדירקטורים ולנושאי המשרה מפני תביעות אישיות בגין מעשה שלא כדין אשר ארע או שנטען שארע בתקופת כהונתם. הפוליסה הנה על בסיס מועד הגשת התביעה וגבולות האחריות בה הנם 3 מיליון דולר למקרה ולתקופה, כאשר נושאי המשרה והדירקטורים לא יישאו בהשתתפות עצמית כלשהי במקרה של תביעה, אולם החברה תשלם השתתפות עצמית בסך של \$12,500, ובמקרה שמדובר בתביעה שהוגשה בארה"ב, ההשתתפות העצמית תגדל ותעמוד על סך של \$35,000.

* *

ליברה חברה לביטוח בע"מ

אתי אלישקוב
מנכ"לית החברה

מירב סיגל
יו"ר הדירקטוריון

חולון, 29 במרץ, 2020

LIBRA

פרק 5
נספחים

הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי – דצמבר 2019

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן – המבטח) להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענפי ביטוח כללי עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן – ההפרשות) ליברה חברה לביטוח בע"מ ליום 31/12/2019, כפי שמפורט להלן.

הנני משמש כאקטואר יועץ לחברה ומשמש כאקטואר ממונה מיום 06/05/2018. אין לי קשרים עסקיים עם המבטח, אין לי קשרים עסקיים עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, או עם חברת בת של המבטח, או עם חברה קשורה למבטח. אינני בעל עניין במבטח וכן אינני עובד או יועץ קבוע של חברת בת של המבטח.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית

1. פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים.
- ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות בגין הענפים המפורטים בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:
 - (1) ההפרשה שחושבה בגין הסדר ביטוח שיורי ("הפולי") מבוססת על חישוב שנעשה על ידי "הפולי".
 - (2) אין הפרשות בגין עסקים נכנסים או משותפים – אין לחברה סוגי עסקים מעין אלה.
 - (3) העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת בגין תביעות תלויות עבור כל הענפים הכלולים - בהערכתי לא נלקח בחשבון מתאם בין הענפים.

2. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

להלן פירוט סכום ההפרשות הנדרשות נכון ליום 31/12/2019, באלפי ש"ח.

<u>ליום 31 בדצמבר 2019</u>		
<u>באלפי ש"ח</u>		
<u>שייר</u>	<u>ברוטו</u>	<u>תביעות תלויות</u> <u>ענפים שאינם מקובצים</u>
3,223	16,588	<u>רכב חובה</u>
1,459	11,503	<u>רכב רכוש</u>
24	121	<u>מקיף דירות</u>
4,706	28,212	סה"כ ענפים שאינם מקובצים
554	554	<u>הוצאות עקיפות</u>
		<u>הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה</u> <u>שטרם הורווחה</u>
0		<u>רכב חובה</u>
0		<u>רכב רכוש</u>
0		<u>מקיף דירות</u>
5,260	28,776	<u>סה"כ התחייבויות ביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח</u> <u>כללי המחושבות לפי הערכה אקטוארית*</u>

* הנתונים לעיל אינם כוללים את ההפרשה בגין פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות. במקומות בהם לא נדרש להצהיר על הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה שטרם הורווחה, הסכום מופיע יחד עם התביעות התלויות.

פרק ג' – חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענפים רכב חובה, רכב רכוש ומקיף דירות :

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי :
 - 1.1. הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981 והתקנות לפיו.
 - 1.2. הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון.
 - 1.3. עמדת הממונה בנושא חישוב עתודות בביטוח כללי.
 - 1.4. כללים אקטואריים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים **בפרק ב'**, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. ההפרשות לתביעות תלויות המפורטות **בפרק ב'**, בגין הענפים שאינם מקובצים : רכב חובה, רכב רכוש ומקיף דירות, מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות, המוגדרות לעיל, בכל ענף שפורט בנפרד, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
5. סך ההפרשות לתביעות תלויות המפורט **בפרק ב'**, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות המוגדרות לעיל, בגין הענפים הרלוונטיים, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
6. ההפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות המפורטת **בפרק ב'**, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הוצאות עקיפות ליישוב התביעות, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
7. ההפרשה לפרמיה בחסר המפורטת **בפרק ב'**, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הפער בין הסיכונים שטרם חלפו והפרמיה שטרם הורווחה ברמת השייר בענפים שפורטו, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' – הערות והבהרות

1. הערות, הבהרות, והסברים בנוגע לחוות הדעת האקטוארית

- החברה החלה את פעילותה במהלך שנת 2018 בענפי רכב רכוש ורכב חובה ובמהלך 2019 החלה את פעילותה בענף מקיף דירות. במסגרת רכב רכוש ורכב חובה, החברה מבטחת רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון.
- לחברה ביטוח משנה בהיקף גבוה ממבטח משנה מוביל ועתיר ניסיון בשוק הישראלי, בעל דרוג גבוה במיוחד. קיום ביטוח משנה בהיקף גבוה ממבטח משנה איתן ויציב מגן על החברה מפני תנודתיות ומצמצם משמעותית את הסיכון להפסד חיתומי משמעותי של החברה בשייר.

- היקף הנתונים של החברה נכון ל 31/12/2019 מצומצם מאוד לצורך ביצוע ניתוח סטטיסטי והערכה אקטוארית.
- העתודה חושבה בענפים רכב רכוש, מקיף דירות ורכב חובה בנפרד למרות מיעוט הנתונים.
- מאחר וטרם הצטברו בחברה נתוני תביעות גולמיים מספקים מבחינה סטטיסטית ואקטוארית, השימוש במודלים אקטואריים מקובלים ויישומם מוגבל ביותר לצורך חישוב העתודות.
- ההערכות בוצעו על בסיס המידע והנתונים הקיימים, נתוני השוק וניסיון מומחי החברה תוך הפעלת שיקול דעת.
- כאשר מדובר בהערכת עתודות בחברה שהחלה זה עתה את פעילותה, רמת אי הוודאות גבוהה הרבה מעבר לרמת אי הוודאות הגלומה הקיימת בהערכות אקטואריות בכלל. לכן, ההערכות האקטואריות של החברה עלולות לסטות משמעותית מהתוצאות בפועל.
- על פי הנחיית רשות שוק ההון, החברה נדרשה לערוך חישוב של עתודות הביטוח בהתאם לעמדת הממונה מיום 12.1.2015 – נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי. דרישה זו מכוונת את האקטוארים הממונים של חברות הביטוח לשקף באופן נאות את ההתחייבויות הביטוחיות. על פי עמדת הממונה, אקטואר רשאי לסטות מהנוהג המיטבי. סטייה מנוהג זה אינה לכשעצמה בניגוד לעמדת הממונה.
- עמדת הממונה מפרטת בין היתר עקרונות בבסיס הערכת העתודות: מקצועיות, עקביות וזהירות. לעניין עקרון הזהירות נקבע, כי זהירות משמעה ש"העתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח". כלומר, בהתייחס לעתודה שחושבה על ידי האקטואר, קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי העתודה שנקבעה בשייר תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. בהקשר זה נקבע לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות, כי הבחינה של סיכוי סביר למדי תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. בהמשך לכך, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות. ריבית ההיוון המתאימה לבחינת הזהירות היא על פי עקום ריביות חסר סיכון המותאם לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות.
- במסגרת יישום עמדת הממונה לעיל, העתודות של החברה כוללות מרווחי ביטחון מפורשים. מאחר והשימוש במודלים אקטואריים מקובלים מוגבל מאוד בשל מיעוט הנתונים והעדר בסיס נתונים סטטיסטי, מרווחי ביטחון אלה מושתתים על שיקול דעת אקטוארי בלבד. כמו כן, העתודות הוונו לפי ריבית ריאלית חסרת סיכון בתוספת 50% מפרמיית אי נזילות.
- ביום 1.10.17 נכנס לתוקף תיקון לתקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 (להלן: "תיקון" ו-"תקנות") אשר הפחית את שיעור ריבית ההיוון הקבועה בתקנות ל-2% משיעור של 3% שהיה מקובל עד אז. התיקון התבסס על המלצות ועדה בין משרדית ברשות השופט (בדימוס) ד"ר אליהו וינוגרד שפורסמו בחודש מרס 2016 ("וועדת וינוגרד").
- עד למועד התיקון, ובהתאם לפסקי דין של בית המשפט העליון שקבעו ששיעור ריבית ההיוון בעת חישוב ניכוי קצבאות הביטוח הלאומי מהפיצוי שנפסק לניזוק יהיה של 3%, היוונו בתי המשפט גם את סכום הפיצויים שנפסקו בשל נזקי גוף בנזיקין (דהיינו בגין תביעות עיתיות שסולקו בסכום חד פעמי) באותו השיעור.

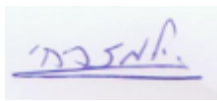
בחודש אוגוסט 2019 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין, בנושא ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזקי גוף בנזיקין, בו נקבע כי שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף כאמור, ימשיך לעמוד על 3% תוך אימוץ מנגנון העדכון עליו המליצה וועדה בין משרדית לבחינת הנושא (להלן – "הוועדה"), וזאת עד להסדרת הנושא בחקיקה. במסגרת פסק הדין הסכימו המבטחים כי שיעור ההיוון לצורך חישוב סכום ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") מאת המבוטחים יעמוד אף הוא על 3% וזאת בתקופת הביניים, עד לתיקון התקנות. לעומת זאת, שיעור ההיוון לצורך תשלום תביעות שיבוב למל"ל, על ידי המבטחים, יעמוד על השיעורים שנקבעו בתקנות.

בהתאם לכך, חושב אומדן השפעת פסק הדין האמור והוקטנה ההפרשה בענף רכב חובה. יתרת ההפרשה, מהווה אומדן בעבור תביעות שיבוב מטעם המל"ל כנגד החברה עקב הפחתת ריבית ההיוון. ככל שתעודכן ריבית ההיוון ייתכן עדכון של ההפרשה בהתאם.

- יצוין, כי יתכן ויתקיים שינוי רגולטורי במנגנון ההתחשבות בין המל"ל לחברות הביטוח לגבי תאונות דרכים בהקשר עם ביטוח רכב חובה, כך שתבוטל זכות השיבוב הקיימת למל"ל בגין תאונות דרכים, ותחתיה ייקבע הסדר התחשבות כולל במסגרתו יועבר מדי שנה למל"ל סכום קבוע מחברות הביטוח ("סכום השיבוב"), שייקבע על ידי שר האוצר. לא ידוע בשלב זה מהו הסכום שהחברה תידרש להעביר למל"ל, ואם הוא יהיה גבוה או נמוך מסכומי ההפרשות שנכללו בתביעות התלויות בענף רכב החובה.

2. השינויים המהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות

בשלב זה נשמרת העקביות בהנחות ובשיטות האקטואריות תוך הפעלת שיקול דעת והתאמות נדרשות, בהתייחס להפרשות שפורטו בפרק ב' לעיל.

חתימה

גיל מזרחי F.I.L.A.A.

שם האקטואר

אקטואר ממונה

תפקיד

29/03/2020

תאריך

